

Mercator

25 let

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA M E R C A T O R

LETO XII.

LJUBLJANA, NOVEMBER 1974

ŠT. 10-11

Predsednik CK ZKS France Popit v Ptuj

Predsednik Centralnega komiteja ZKS tovariš **France Popit** je bil v preteklem mesecu na tridnevnem obisku v ptujski občini. Obiskal je več delovnih organizacij, šol, delovišče hidroelektrarne Srednja Drava II in manj razvita področja Haloz in Slovenskih goric. Med svojim obiskom v ptujski občini je imel več razgovorov s predstavniki organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in tudi razgovor s političnim aktivom občine.

Za delavce v ptujskih trgovskih organizacijah združenega dela je bil najbolj zanimiv razgovor s predstavniki Trgovskega podjetja Izbira, Merkur in Mercator TOZD Panonija. Tega razgovora so se udeležili direktorji navedenih organizacij, sekretarji ZK, predsedniki sindikalnih organizacij, predsedniki delavskih svetov in pred-

sedniki aktivov mladih delavcev.

S strani Mercatorja sta bila na razgovoru tudi generalni direktor tovariš **Adolf Osterc** in sekretar sveta ZKS Mercator tovariš **Franc Škof**. Osnovna tema razgovora je bila seznanitev predsednika Popita s problematiko trgovine s posebnim poudarkom na analizi, ki jo je pripravila posebna komisija, o umestnosti integracij trgovine v Ptuj.

Povezovanje trgovin in proizvodnja je ustavna naloga

V uvodu je tovariš **France Popit** pohvalil pobudo komiteja občinske konference ZKS Ptuj, da razpravljamo o načinu povezovanja in samem pristopu k izvedbi naloge. Zveza komunistov mora razpravljati o načinu pove-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Letos praznujemo Mercatorjevo 25-letnico. Praznujemo ponosni na prehojeno pot, na pot volje, prizadevanj, odrekaj, na pot prepleteno z velikimi uspehi na vseh področjih našega dela in življenja.

Praznujemo z zavestjo, da smo vsak, nekateri daljši, drugi krajši čas vlagali v Mercatorjev razvoj svoj delež.

Te dni bomo tudi v čast obletnice naše Republike pripravili osrednjo slovesnost. In ob tej priložnosti vam, dragi bralci, dragi sodelavci iskreno čestitamo za vaš delež Mercatorju.

Uredništvo

VIII. kongres slov. sindikatov

Sestal se je v času odločilnega boja delavskega razreda za uresničitev in uveljavitev novih samoupravnih odnosov na vseh področjih združenega dela. V tem boju imamo sindikati kot najbolj množična razredna organizacija delavcev še posebno odgovorno vlogo in naloge: uveljavljati moramo tako delavsko organizacijo, ki jo bo delavski razred vedno imel za svojo, ker bo z njo in njeno pomočjo uresničil odločilno vlogo v upravljanju v vsej družbeni reprodukciji. Podlaga in smer za naše delovanje in za spreminjanje družbenih odnosov je nova ustava, sklepni dokumenti X. kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKS. V snovanju teh dokumentov smo delovni ljudje sodelovali, jih soglasno sprejeli in zdaj morajo biti naše delo in življenje.

Zato so naloge in cilji našega kongresa lahko samo odraz političnega razpoloženja delavcev, razpoloženja, ki je pri nas zorelo od 29. seje CK ZKS in ki smo ga v naši organizaciji izpričali na IV. konferenci ZSS in ki pomeni, da delavci hočejo razreševati družbena in gospodarska vprašanja na samoupravnih temeljih ter tako odločilno vplivati na svoj družbeni, materialni in socialni položaj. Na 8. kongresu ZSS moramo zato sprejeti take sklepe, ki bodo izražali razredne interese delavcev, ki bodo jasno opredelili naše naloge in odgovornost, ki bodo odločilno vplivali na tak sindikat, ki bo združil delavce v vsakem samoupravnem okolju in jih tudi učinkovito in stvarno povedel v spreminjanje novih družbenih odnosov.

Sindikat se mora zavzemati tudi za večjo storilnost, za pravilno delitev dohodka in osebnih dohodkov. Na podlagi takšnih stališč bomo sindikati opravili to svojo nalogo, zapisano v 17 predloženih osnutkih sklepov kongresa zveze sindikatov Slovenije, ki skupaj poudarjajo njegov politični pomen. Osnutki vsebujejo tri skupine področij, s katerimi razčlenjujejo svojo odgovornost za na-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Naša najveća robna kuća, OOUR »Veleblagovnica »Beograd«. O njoj pišemo u ovom broju Mercatora.

VSE SILE ZA STABILIZACIJO GOSPODARSTVA

V Ljubljani je bila 8. seja predsedstva centralnega komiteta Zveze komunistov Slovenije. Na njej so razpravljali predvsem o aktualnih družbeno-ekonomskih gibanjih in uresničevanju politike ekonomske stabilizacije. Kot osnova je pri tem služilo gradivo, ki ga je pripravila posebna skupina pri izvršnem komiteju in pa gradivo za bližnjo sejo predsedstva CK ZKS.

Predsedstvo je vsestransko in poglobljeno proučilo in ocenilo sedanja gospodarska gibanja ter prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo. Posebno pozornost pa so v zvezi s tem namenili zlasti nekaterim dolgoročnim in razvojnim vprašanjem našega gospodarstva in graditvi ekonomskega sistema na novih ustavnih osnovah.

Predsedstvo ugotavlja, da je gospodarstvo v zadnjem času zabeležilo nekatere pozitivne rezultate. Le-ti se kažejo predvsem v dinamični rasti proizvodnje, povečani zaposlenosti, rasti produktivnosti, naraščanju življenjskega standarda delovnih ljudi itd. Vidna so tudi prizadevanja delovnih kolektivov, da bi z boljšim delom, iskanjem notranjih rezerv, medsebojnim povezovanjem in neka-

terimi drugimi akcijami dosegli boljše gospodarske rezultate. Istčasno pa smo tudi pričali prvim kakovostnim spremembam v uresničevanju nove ustave, pri ustanavljanju TOZD, poglobljanju samoupravnih odnosov, delovanju in povezovanju OZD in KS itd. Vse to ustvarja in krepi tudi pogoje in možnosti za uspešno gospodarjenje.

Vrednost vseh teh rezultatov in prizadevanj — je bilo poudarjeno na seji — pa v sedanjem trenutku zmanjšuje visoka stopnja inflacije. Ponovno se srečujemo z nelikvidnostjo, povečal se je deficit v plačilni bilanci, protiinflacijski ukrepi ne dajejo zaželenih učinkov, povečuje se uvoz in zmanjšuje izvoz, cene naraščajo prehitro in nekontrolirano, vse oblike porabe naglo rastejo itd.

Vse to pa so problemi in slabosti, ki tako v tem trenutku — še bolj pa bi se lahko odrazilo v prihodnjem obdobju — zmanjšujejo dosežene pozitivne rezultate. Ob tem smo še vedno pričali odtujevanja dohodka tistim, ki ga ustvarjajo, težnjam po uravnolovki, marsikje se povečujejo obremenitve gospodarstva, ogrožen je realni standard delovnih

ljudi itd. Dokaj zaskrbljujoča pa je tudi težnja po državno administrativnem urejanju gospodarskih tokov in zapostavljanje oziroma počasnost pri samoupravnem konstituiranju gospodarstva na novih ustavnih načelih.

Zaradi vseh omenjenih in drugih razlogov predsedstvo CK ZKS meni, da je sedanja družbenoekonomska gibanja in uresničevanje politike stabilizacije treba temeljito in vsestransko proučiti in oceniti. Pri tem se je treba izogibati vsakršnega črnokelega slikanja in iskanja ravnotežij. Resnično si moramo začeti prizadevati, da dobimo realno sliko sedanjega gospodarskega trenutka in vseh pozitivnih ter negativnih gibanj. Samo taka realna ocena naj bo osnova tudi za pripravljane in sprejemanje vseh nadaljnjih ukrepov v prizadevanjih za stabilizacijo in zdravo gospodarsko rast.

Ob tem so na seji predsedstva posebej opozorili, da je treba zavrniti vsa tista razmišljanja in poskuse opravičila za sedanje zaskrbljujoče pojave v gospodarstvu, ki želijo visoko stopnjo inflacije vsaj do neke mere opravičiti s podobnimi pojavi v drugih deželah in svetu. V graditvi socialističnih samoupravnih odnosov je treba najti in ustvariti take družbene in ekonomske odnose, ki bodo na samoupravnih osnovah odpravljali oziroma zavirali pojave inflacije, nelikvidnosti, nekontrolirano emisijo itd.

V obdobju, ki je pred nami, je zato treba nameniti bistveno pozornost graditvi takega ekonomskega sistema, ki bo temeljil na ustavnih osnovah. V sprejemanju sprotih ukrepov ekonomske politike pa moramo dati prednost tistim rešitvam, ki bodo v kar največji meri prispevale k odpravljanju resničnih vzrokov in ne le posledic sedanje gospodarske situacije. Vendar — so poudarili na seji — vsi ti ukrepi morajo biti v skladu z ustavnimi načeli in morajo pospeševati proces samoupravnega konstituiranja delavcev v združenem delu. To je sistem, v katerem bo gospodarstvo in združeno delo vse bolj

sprejemalo skrb za svoj nadaljnji razvoj. Država s svojimi instrumenti in ukrepi mora biti pri tem v pomoč, da bomo to čim prej dosegli. To je obveza, ki izhaja iz ustave in kongresnih dokumentov.

Seveda pa vseh nalog za uspešno premagovanje inflacije in drugih težav v našem gospodarstvu ni mogoče pripisati zgolj izvršnim skupščinam in drugim organom v republikah in federaciji. Tudi gospodarstvo samo, samoupravni organi, strokovne institucije in drugi dejavniki morajo storiti nove napore, da bomo čim prej našli prave izhode iz sedanje situacije. Naporji za boljše gospodarjenje, prestrukturiranje gospodarstva, stimulativnejši način nagrajevanja, združevanja znanstvenih, materialnih in kadrovskih potencialov, bitka za večjo produktivnost in večji izvoz morajo postati sestavni del skupnih prizadevanj za stabilnejše gospodarjenje.

Omenjena prizadevanja so nujno povezana tudi z nadaljnjo krepitvijo vloge delovnih ljudi v združenem delu. Bitka za zdravo gospodarsko rast mora postati sestavni del prizadevanj za uresničevanje nove ustave. Utrjevanje TOZD, krajevnih in interesnih skupnosti in drugih oblik povezovanja in združevanja delovnih ljudi mora hkrati pomeniti tudi skrb za take gospodarske odnose, ki bodo v največji meri odražali resnične interese delovnih ljudi in celotne družbene skupnosti.

Vse to mora prispevati, da bomo v praksi hitreje uresničevali ustavna načela in kongresne sklepe. Dosežena idejnopolična enotnost in boljša organiziranost tako zveze komunistov kot drugih družbenopolitičnih dejavnikov sta porok, da bomo hitreje in uspešneje premagovali sedanje težave in se organizirali novim potrebam ustrezno. Komunisti v TOZD, krajevnih in interesnih skupnostih, v samoupravnih organih, skupščinah, republiških in zveznih organih se morajo zato odločno in odgovorno borovati za dosledno in učinkovito uresničevanje sprejetih sklepov in stališč. Samo z enotno in skupno akcijo na vseh ravneh bo mogoče premostiti sedanje težave in uspešno zastaviti programe in akcije za nadaljnji razvoj in krepitev samoupravne in materialne osnove naše družbe.

(»Po komunistu«)

Predsednik CK ZKS France Popit v Ptuj

(Nadaljevanje s 1. strani)

zovanja in pristopu k temu, ne more pa reči kdo naj se poveže. Sedanja pot, da se najprej ugotovi in na osnovi zbranih podatkov nakaže pot po kateri bomo šli naprej, je dobra. Dogovoriti pa se moramo, da bo vsa zadeva lažje stekla.

V nadaljevanju je govoril o povezovanju trgovine s proizvodnjo, kjer so še nekatere težave, ki pa jih bodo poskušali premostiti nekateri zakonski predpisi, da bo vsa stvar lažje razumljiva. Toda ne glede na to, kako bomo izvedli taka povezovanja, se moramo o tem dogovarjati, saj je to osnovna ustavna naloga, ki jo moramo izvršiti. Pri tem ne sme biti vprašanje akumulativnosti trgovine, ker to v tem trenutku ni pomembno in ne sme vplivati na družbeno akcijo.

Vsaka vrednost se ustvarja z delom, pri delu v trgovini pa se ne smemo vesti tako, kot da je to naše zasebno lastništvo, iti moramo bolj smelo naprej in moramo razumeti interese družbe, da pridemo do pametnejših rešitev.

Predsednik TITO v svoji kritiki ni mislil drobne trgovine

Za trgovino, ki oskrbuje potrošnika z vsakodnevnimi dobrinami, predvsem s prehrambenimi, res ni dovolj akumulacije in je v težavah, je v nadaljevanju povedal tovariš Popit. Vendar tovariš Tito, ko je govoril na Jesenicah političnemu aktivu, ni mislil te drobne trgovine, temveč predvsem uvozno in izvozno trgovino. Ost kritike pa je usmerjena na tiste tuje trgovce, ki so emigrirali iz Jugoslavije in z našim kapitalom v tujini ustanovili podjetja, sedaj pa nastopajo kot poslovni partnerji

naših podjetij. To je negativno in takšnih tujih partnerjev ne bi smeli podpirati in z njimi poslovati.

Trgovina ne navija cen

V zvezi s cenami in dviganjem cen v maloprodaji je povedal, da trgovina ne navija cen in da ni v tem problem. Po njegovem mnenju je problem delno v sistemu in širši gospodarski problematiki, saj je znano, da proizvodnja samo spremeni ime proizvoda in tako doseže novo, višjo ceno.

V sedanji situaciji trgovina ni v zavirljivem položaju, ne more pa se zaradi tega zapirati, temveč se mora odpirati navzven. Vsi, ki delamo v trgovini se moramo zavedati, da so sredstva, ki jih upravljamo, družbena lastnina in da jih kot taka moramo čimbolj racionalno izkoriščati in z njimi upravljati.

V nadaljevanju je govoril še o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela v trgovini. Pri tem bi morali iti bolj smelo naprej in omogočiti neposredno upravljanje, kot je zapisano v ustavi. V primeru, da se sami tako ne organiziramo pa je potrebna družbena intervencija. Vsa taka pooblastila pa bo imel s strani družbe, samoupravni pravobranilec. Pri tem ne smemo postavljati vprašanj, ali vodstvo to hoče ali ne. Če ne bo hotelo, bo pravobranilec lahko to zahteval.

Ob koncu razgovora je bil sprejet sklep, da morajo osnovne organizacije ZK v vseh treh ptujskih trgovskih organizacijah razpravljati o predloženi analizi in sprejeti stališča, pred razpravo v organih upravljanja in kolektivih.

zf

VIII. kongres slov. sindikatov

(Nadaljevanje s 1. strani)

daljni razvoj samoupravljanja od temeljne do drugih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti:

— kako sodelujemo pri uveljavljanju delavske kontrole kot osnove pri utrjevanju oblasti delavcev;

— kako bomo uresničili samoupravljanje kot pravico in dolžnost vsakega člana;

— kako je treba neposredno sodelovati na področju načrtovanja in družbeno ekonomskega razvoja.

Sprejemamo tudi odgovorne naloge pri obveščanju ter funkcioniranju delegatskega sistema in delegatskih odnosov.

Se bolj bomo vplivali na delavčev materialni položaj in na njegovo varnost. Pri reševanju delovnih in življenjskih razmer se zavzemamo za njihov večji kvalifikacijski sestav, za osnovna pra-

vila življenjskih in kulturnih razmer, hočemo boljše organizacijo vzgoje in varstva otrok, hočemo povečano gradnjo stanovanj in učinkovitejše zdravstveno varstvo.

Te naloge so jasne in zahtevajo akcijo, zato prevzemamo obveznost v vseh okvirih sindikalne organizacije — od osnovnih organizacij v TOZD do zveze sindikatov Jugoslavije, kaj moramo storiti sami in kaj skupaj z drugimi družbenimi dejavniki. Celotna reorganizacijska akcija je sedaj zaokrožena v statutarnem dogovoru o dokazilih in delovanju sindikatov, ki je bil oblikovan po temeljitih razpravah v sindikalnih organizacijah, ki so ga v predkongresni dejavnosti dokončno sprejele na zborih sindikalnega članstva. Na VIII. kongresu slovenskih sindikatov pa bomo razglasili njegovo uveljavitev.

Predstavljamo OOUR „Veleblagovnica Beograd“

U prošlom broju smo već nagovestili malo opširniji zapis o našoj OOUR »Veleblagovnica Beograd«. Priznajmo, da smo u poslednje vreme o njoj malo pisali, zapravo ništa. Zato smo ovog puta bez odgađanja otišli na put i našu grešku popravili.

Rano ujutro, u četvrtak 26. septembra sa Ljubljanskog aerodroma Brnik, Ineksovim avionom DC-9 poleteli smo i već posle 45 minuta bili smo na beogradskom aerodromu.

Srdačno su nas dočekali ZORICA JOVANOVIĆ iz komercijale i GORDANA JANDRIĆ, koja nas je dočekala u ime omladine. Naravno i vozač koji nas je sve zajedno odveo u Merkatorovu robnu kuću.

Dočekao nas je direktor OOUR »Veleblagovnica Beograd«, drug Zoran Popović. U kratkom razgovoru smo napravili plan za naš rad i posle dobrog starog običaja — posluženja ratlukom i vodom, a uz to i dobra kava — počeli smo sa radom. Nizali su se razgovori, intervjui, ogled ove velike, i pre svega uredjene trgovačke kuće.

Porazgovarali smo sa direktorom i nekim drugim radnicima, upitali predstavnike sindikata o njihovim planovima. Zapisali smo razgovore sa delegatima radničkog saveta, sekretarom osnovne organizacije saveza komunista i saznali, šta radi omladina. Kod kupovine namerno smo »uznemirili« nekoliko kupaca i zapisali njihova mišljenja o trgovini. Za-

pravo, hteli smo saznati što više. Zapisali smo niz zanimljivosti, novosti, pohvala, a takodje i takve reči koje upravo ne bi želeli čuti. Tako će zapis iz Beograda bez sumnje za svakoga biti interesantan; onima, koji ovu lepu, bogato snabdevenu i lepo uređenu trgovinu te simpatične in uslužne prodavačice i prodavače još ne poznaju, a fotografije će takodje pomagati za potpuniju sliku.

I još nešto. Sve zapise o našoj poseti u beogradskoj trgovini objavljujemo u srpskohrvatskom jeziku. Tako će ih saradnici iz Beograda lakše pročitati i razumeti, a vama ostalima, bar tako mislimo, srpskohrvatski jezik neće predstavljati veće teškoće.

Zoran Popović, direktor:

»NAJVIŠE INTERESOVANJA JE ZA KVALITETNU SLOVENAČKU ROBU«

U Novom Beogradu, u naselju koje iz dana u dan postaje sve veće, izmedju ogromnih oblakodera i blokova, na ulici Palmira Toljatića je Merkatorova robna kuća. Na prvi pogled niti ne izgleda da je ova naša najveća robna kuća zaista tako velika. Ali, kada udješ kroz ulazna automatska vrata, prvi utisak se promeni. Raširen prodajni prostor u prizemlju i na desnoj strani velika saomsluga; pred tobom pokretne stepenice koje vode u drugu i zatim još u treću etažu. Zapravo, dajemo reč direktoru OOUR »Veleblagovnica Beograd«, drugu Zoranu Popoviću.

»Robna kuća je bila otvorena osamnaestog jula 1972. godine. Lokacija u Novom Beogradu je veoma prikladna i unatoč brojnim prodavnicama u okolini, naša robna kuća uvek je dobro posećena.

6000 m² prodajnog prostora

Prodajnog prostora je 6000 m², a roba je raspoređena u tri etaže na sedamnaest odeljaka. U ovu površinu je ubrojan i snack-bar i saomsluga u prizemlju. Ista ima na 400 m² prodajne površine zaista lep i velik izbor prehrambene robe. Potrebe su pokazale da je

ovaj prostor već premali. Mogućnosti za proširenje su i ovim bi mogli prodaju veoma povećati. Inače je ova saomsluga po prometu najjača medju svim Merkatorovim saomslugama. Njom se mogu, bar do sada, upoređivati samo saomsluga OOUR »Špece-rije« u Ljubljani na Proletarskoj. U ostalim odeljcima je prostor dovoljno velik i za sada još nije prenatrpan. Ovde se bez povećanja prodajnog prostora promet još može povećati.

Roba raspoređena u 17 odeljaka

Reći ćemo i koliko odeljaka ima beogradska robna kuća. Upravo ih imamo sedamnaest i to: parfimerija, igračke i školski pribor, pozamentarija i čarape, ženska konfekcija, muška konfekcija, dečja konfekcija, metarska roba, obuća, butik, posteljina i čilimi, termika i akustika, staklo i porculan, auto delovi i oprema za kampiranje, nameštaj, snack-bar i prodajna galerija slika, i primenljive umetnosti. Bez preterivanja, svi odeljci su lepo uređeni. Izbor raznovrsne robe privuče i veoma zahtevnog i probiračkog kupca. Osim svega ovoga ne smemo zaboraviti i u zapisu istaći izvanrednu pažnju i ljubaznost svih prodavača.

Takav promet ostvarujemo

Promet je zadovoljavajuć. U prvih osam meseci ove godine zabeležili smo lep porast. U odnosu na isti period prošle godine, promet se povećao za 40 % i takodje ga možemo očekivati i ubuduće. Prema predračunima, ove godine ostvarićemo oko 140 milijona dinara prometa.

Svakako, želimo ga još povećati; treba raširiti saomslugu, a veliki problem predstavljaju i skladišta, pre svega za belu tehniku i nameštaj. Upravo zbog prenatrpanih skladišta ponekad ne možemo uzeti toliko zaliha, koliko bi želeli. Ovde mislim pre svega na predmete iz uvoza.

Deset hiljada kupaca dnevno

Od jutra, kada robna kuća otvori svoja vrata, pa sve do večeri je pravi žagor. Upravo, broj koji pokazuje koliko kupaca dnevno poseti našu robnu kuću je visok, čak sedam do deset hiljada dnevno. Od toga je približno tri do četiri hiljade kupaca u saomsluzi. Prema brojevima na blagajničkim blokovima (na blagajni nikada ne kucamo nule), svakodnevno imamo pregled broja kupaca po pojedinim odeljcima.

Dodao bih još i to da je posle podne promet veći, upravo u to doba poseti nas dve trećine svih potrošača.

Butik »3 M« privlači

Kao osobitost medju odeljcima, neka navedem odeljak »3 M«, butik za mlade. Ovde možete naći najekstravagantnije modele odeće; modele koji su izradjeni u malim serijama. Možda je najveći izbor baš kod ženske odeće. Takodje bih naveo i servis za ekspres popravku cipela i odeljak za izradu ključeva, a takodje prodajnu galeriju slika poznatih beogradskih slika-

Zorica Jovanović zajedno sa Gordanom nas je dočekala na Beogradskom aerodromu. Inače Zorica radi u komercijali.

ra; osim toga, ovde možete dobiti i druge predmete primenljive umetnosti.

Slovenačka roba — tražena i cenjena

Već sam rekao da je izbor robe zaista velik i to kako prehrambenih tako i industrijskih proizvoda. Medju našim dobavljačima zastupani su svi poznatiji jugoslovenski proizvođači. Kod nabave robe, upravo najveći deo pripada proizvođačima iz SR Slovenije. Ovo nije samo odraz naše poslovne politike, nego izrecita želja mnogobrojnih kupaca koji dolaze čak iz starih delova Beograda i traže robu slovenačkih proizvođača.

Pre svega je ovo karakteristično za sve vrste konfekcije, jer upravo oko 95 % prometa otpada na dobavljače iz Slovenije. Navešću »Kroj« iz Škofje Loke, konfekciju »Tip-top«, »Novost«, »Vezenu« i druge. Takodje o proizvodima bele tehnike i akustike možemo tvrditi da kupci najčešće traže iz slovenačkih fabrika; većina želi proizvode Gorenja. Nameštaj uglavnom zastupa industrija Meblo, Brest i Lesnina.

Upravo veliki izbor robe i odličan kvalitet privlači kupce koji pri kupovini ne gledaju na cenu. Moram istaći da upravo preko naše robne kuće, deo proizvođača iz Slovenije stekao je i utvrdio široko tržište u Srbiji. Tako su počeli svoje proizvode uspešno prodavati na sasvim novim područjima. Kao primer, neka navedem Industriju usnja iz Vrhničke, Utok Kamnik, Tip-top i Kroj.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zoran Popović, direktor OOUR »Veleblagovnica Beograd«.

Samousluga: gorenjski hleb, kranjske kobasice i kiseli kupus

Opet ćemo se vratiti u samouslugu. Na daleko je poznata po tome da se u njoj može dobiti šesnaest vrsta hleba i peciva iz Slovenije kojeg dobavlja Žito, pekara Kranj. Takodje privlače i prave domaće kranjske kobasice, zatim kiseli kupus i repa, kamnički želudac, alpsko mleko i razni sirevi Ljubljanskih mlekarna. Izbor domaćih slovenačkih vina, pre svega onih iz Goriških Brda, kao i bogat izbor drugih slovenačkih pića, sve to privlači mnogo-brojne kupce.

Naše osnovno načelo kod nabave robe je da pokušamo našim kupcima nuditi baš ono, što drugi nemaju. Na ovaj način nam je uspelo da dobijemo potrošače iz starog dela Beograda i čak iz dalje okoline.

Robna kuća Merkatora u Novom Beogradu takodje veoma često prima i razne strane delegacije. Stekla je takav renome da su je uvrstili u spisak preduzeća koja, prema protokolu Savezne Skupštine, izvršnog saveta i gradske skupštine posećuju strane delegacije, koje dolaze u naš glavni grad.

Promet na zaposlenog mora porasti

Pored uspeha u poslovanju, javljaju se i problemi. Iste treba uspešno rešavati da bi se tako postigla bolja rentabilnost poslovanja. Tako je na primer promet na zaposlenog još uvek manji, nego u OOUR Mercatora na području Ljubljane. Takodje je veliki procenat bolovanja i raznih drugih izostanaka sa rada. Kao primer navodim da procenat bolovanja u nekim mesecima iznosi čak do 20 %. Da bi sve to nekako ublažili i svakako povećali promet, uveli smo individualni učinak, to jest plaćanje po prometu svakog prodavača posebno. Ovakav sistem nagradjivanja omogućava da se lični dohodak prodavača kreće mesečno od 1600 do 3200 dinara, što zavisi od ostvarenog prometa. Medjutim, nalazimo se tek na po-

četku. Ovakav sistem treba još dogradjivati; početni rezultati svakako imaju odredjene uspehe i ovakvu politiku treba voditi dalje.

Bolovanja, odmori...

Još nešto o kadrovskoj politici. U OOUR »Veleblagovnica Beograd« ukupno je zaposleno 270 radnika, od toga 193 žena. Prema efektivnim radnim satovima mesečno na radu je oko 185 do 195. Razlika predstavlja odsutnost sa rada zbog bolovanja i odmora. Kadar je uglavnom mlad, skoro dve trećine. Samo oko 85 radnika ima radno doba više od pet godina, a svi ostali su uglavnom tek na početku službovanja. Struktura naobrazbe je takva: dva radnika imaju visoku naobrazbu, sedam višu, a srednju školu sto četiri radnika, visokokvalifikovanih je dvadesetdva, kvalifikovanih sto dva, dok je nekvalifikovanih samo trideset četiri. Devetnaest radnika je zaposleno u režiji, a ostali su prodavači, vozači, fizički radnici i ostalo.

Prosečni lični dohodak po efektivnim satovima iznosi 2390 dinara. U uporedjenju sa prošlom godinom, to predstavlja 30 % porast. Kod nas još ne poznajemo problem fluktuacije, a nova radna mesta ne otvaramo.

Na modnim revijama peva Predrag Gojković

Kao zanimljivost navodim i to da u vlastitoj režiji, a pomoću dobavljača, priredjujemo i sezone modne revije. Iste su u slovenačkoj restauraciji Majolka odnosno na zajedničkim terasama. Prikazujemo modele koji se mogu kupiti kod nas. Manekenke i manekenki su naši prodavači. Da bi program bio zabavniji, u pomoć pozovemo poznatu TV spikerku Dušanu Kalanj i takodje popularne beogradske pevače narodne i zabavne muzike. Često je naš gost omiljeni Predrag Gojković-Cune.

Dobra reklama privlači kupce

U beogradskom studiju 202 je popularni spiker Milovan Ilić-Mi-

nimaks upravo za našu robnu kuću snimio četverosatnu propagandnu emisiju. Istovremeno, uz prijatnu muziku, obaveštava potrošače o svemu, što ih čeka na prodajnim policama kod nas. Program emitujemo celog dana. Tri puta godišnje snimamo novu emisiju i baš sada u beogradskom studiju snimamo novu traku.

Takodje u dnevnoj štampi povremeno objavljujemo konkretne reklame. Inače, beogradska Politika u posebnoj rubrici stalno upozna je potrošače sa novostima i ugodnom kupovinom u trgovinama. Tako stalno »izradjuju reklamu« i za Mercator. U Potrošačkom informativnom birou uvek pišu o tome, šta se može novo dobiti u Mercatorovoj robnoj kući. Neosporno, da je ovo veoma dobar način obaveštavanja potrošača, jer upravo u ovakvim informacijama saznaju o novostima kod nas, a zatim poštom naručuju ponudjenu robu. Na ovaj način svakodnevno

pošaljemo više paketa u najrazličitije krajeve.

Na kraju bih još rekao o poslovanju. Za vreme radnih dana je otvorena neprekidno od 8 do 20 časova, a samousluga od 6 do 21 časa. Samousluga je otvorena i nedeljom prepodne od 7 do 12 časova. Ovo zahtevaju propisi gradske skupštine.

Rad nedeljom se inače plaća 50 % više, a pošto je ovde zaposlena uglavnom ženska radna snaga, u poslednje vreme ima sve više želja da bi se rad nedeljom ukinuo.

Sve ovo nam je tokom razgovora izneo drug Zoran Popović, direktor beogradske OOUR. Mnogo interesantnih stvari smo još zapisali u razgovorima sa drugim zaposlenim, sa predstavnicima samoupravnih i političkih organa, sa prodavačima na pojedinim odeljcima i takodje sa kupcima, koji više ili manje redovno dolaze kupovati u Mercatorovu robnu kuću.

Mladi su premalo aktivni

Više od polovine radnika robne kuće u Beogradu su mladi; takvi koji upravo zbog toga mogu biti članovi Saveza omladine. Ima ih oko 170, a nažalost u rad omladine uključuje se veoma mali broj.

Mnogi su već venčani, najviše devojke, koje su i inače u većini.

Ipak, ima mladih koji bi želeli i našli vreme za rad u omladinskoj organizaciji. Pojedince ne bi nabrajali, nego spomenimo samo **Gordanu Jandrić** predsednicu aktivna kaju rad sa mladima posebno razveseljuje.

»Predsedništvo broji jedanajst članova« rekla nam je Gordana. Moj zamenik odnosno potpredsednik je Jasna Popović, a Milka Rogić je sekretar. Ostali članovi su raspoređeni u razne komisije. Tako imamo komisiju za sport, komisiju za ideološko-politički rad, kulturnu komisiju i komisiju za radne aktivnosti. Nažalost

nije uspela komisija za letovanja.

Plan za naš rad je teško postaviti. Najveća teškoća je upravo u tome, što ima premalo aktivnih omladinaca. Ovde mislim na aktivnost pri radu u omladinskom aktivu. A suprotno, baš maldi aktivno rade u sindikatu, radničkom savetu i u raznim drugim komisijama.

U redovima Saveza komunista imamo oko 70 % mladih. Prilikom Dana mladosti smo u Savez komunista primili dvadesetpet omladinaca i takodje će ubuduće biti to jedan od naših zadataka.

Rad naše omladine je tesno povezan sa sindikatom. Zajedno smo učestvovali u raznim sportskim takmičenjima, takodje u onima u okviru proslave dvadesetpetogodišnjice Mercatora. Osvojili smo i nekoliko lepih priznanja, a i na radničkim sportskim igrama u Novom Beogradu.

Prošle zime smo za naše radnike organizovali jedanput sedmično plivanje u pokrivenom bazenu, naravno besplatno.

Možda treba još posebno istaći saradnju naše omladine na omladinskim radnim akcijama. Upravo Mercatorova »Veleblagovnica Beograd« je bila pokrovitelj brigade u Zagrebu, jula meseca, a brigadiri su nosili majice sa napisom »Mercator«. U ovoj brigadi nazvanoj »Žikica Jovanović-Spanac« učestvovala su dva omladinca Mercatora iz Ljubljane. Prema rečima komandanta brigade bili su medju najboljim brigadirima.

Na omladinskoj radnoj akciji, nazvanoj Morava '74 učestvovala su takodje dva omladinca iz naše OOUR. To su **Nada Sarčević** i **Milorad Kostić** koji je bilo komandant čete. Za svoj rad je primio udarničku značku, a Nada je dobila pohvalu. Nju je doletela nevolja, jer je u brigadi pozledila nogu. Naši omladinci će i ubuduće učestvovati na ovakvim akcijama, ako bude moguće. Naši vođeci radnici imaju prilično razumevanje za ovo.

Gordana mi je pokazala pohvalu sa radne omladinske akcije Sava '74, na kojoj piše:

»Omladinska radna akcija Sava '74 za požrtvovalni rad i zalaganje (Nadaljevanje na 5. strani)

U takvoj okolini, izmedju ogromnih nebodera i blokova je Merkatorova robna kuća.

Samoupravna i društveno politička zrelost

Tamo, gde još nismo pokazali aktivnost, moramo to učiniti što pre!

Osnovna organizacija Saveza komunista u Veletrgovini Beograd, bila je ustanovljena odmah posle otvaranja, u 1972. godini. Tada je imala 17 članova.

Danas je u aktiv učešćeno 37 radnica i radnika. Dobra polovina su mladi, što je još posebno ugodno. Prilikom ovogodišnjeg Dana mladosti komunisti su u svoje redove primili dvanaest omladinki i omladinaca.

Sekretariat aktiva sastavlja pet članova, a sekretar aktiva je drug **Slavko Bogdanović**.

Dobro osnovan program rada

Program rada kojeg su uskladili programima opštinskog komiteta Novi Beograd i razmatrali pred celokupnim članstvom te ga u celini usvojili, široko je osnovan i uspešno se sprovodi.

Primanje novih, pre svega mladih radnika, u redove Saveza komunista je glavni zadatak aktiva. U ovome su uspešni, ali ne u zadovoljavajućoj meri, jer još uvek nisu našli način koji bi u članstvo privukao veći broj ljudi.

Veliku brigu posvećuju ideološkom izobražavanju članova, kao i budućim mogućim kandidatima. U tu svrhu sudeluju na seminarima i predavanjima koje priređuje opštinski komitet. Pojedina predavanja su u prostorijama robne kuće i mogu ih pratiti i ostali članovi kolektiva, ako su po sadržini primerna za širok krug zaposlenih.

Komunisti beogradske OOUR su marljivi i na području podsticanja aktivnosti organa samoupravljanja. Proveravaju rad svakog organa, kao i pojedinačnog delegata ili člana u bilo kojoj komisiji.

Drug **Bogdanović** nam je u razgovoru potvrdio da su komunisti sa njihovim radom zadovoljni, a više aktivnosti u buduću očekuju još i od sindikalne organizacije.

Dalje se uključuju u kadrovska pitanja, biranje vodećih organa u OOUR, angažuju se kod biranja delegata, upoznavaju sa tekućim društveno političkim pitanjima.

Na svojim sastancima su raspravljali o statutu SKJ, nacrtu statuta SK SR Srbije, nacrtu statuta opštinske skupštine Novi Beograd i grada Beograd.

Mladi su premalo aktivni

ganje, razvijanje drugarskih odnosa u brigadnom i naseljskom kolektivu, brigadna konferencija omladinske radne brigade dodeljuje POHVALU Mercatoru.

Tako su beogradski omladinci peharima i priznanjima, koje su osvojili na raznim sportskim takmičenjima dodali još i pohvalu, koju su dobili na radnoj akciji.

Upravo se pripremaju da sva priznanja lepo uokvirena postavu u svojoj kantini. Sudeći po dosadašnjim uspesima, svoju zbirku će bez sumnje uskoro povećati.

Više diskusije i uključivanja svih komunista

Dnevni red sastanaka je raznolik. Tako na primer, za sledeću sednicu predviđaju sledeće dve tačke: Rad članova Saveza komunista u društveno političkim organima i organima samoupravljanja i odnos prema radnom mestu i radna disciplina.

Komunisti žele da je ubuduće još više aktivnosti svih članova; u diskusiji, kod rešavanja važnih pitanja, kod odlučivanja konkretnih zaključaka i njihova realizacija.

Moramo zapisati još i to da drugovi **Slavko Bogdanović** i **Veroljub Erić** koji su članovi Veća Saveza komunista redovno prisustvuju zasedanju veća u Ljubljani. O saradnji sa zajedničkim organom Osnovne organizacije Saveza komunista preduzeća drug **Bogdanović** je izjavio:

»Veće Saveza komunista je čvrsta veza, koja povezuje sve komuniste preduzeća Mercator. Želim da se ovakav uspešan rad produži. U buduću bi morali veće povezivanje postići pojedini aktivni i upoznati uspehe i teškoće. Kod nas je udaljenost velika smetenja, ali unatoč tome, želimo što više suradnje sa ostalim aktivima.«

Do sada premalo, ubuduće aktivniji sindikat

Za pultom odeljka potražili smo drugaricu **Sofiju Borojević** koja je predsednica osnovne organizacije sindikata. O radu izvršnog odbora rekla nam je sledeće:

»Naš rad teče spontano. Nema-mo godišnji akcijski program, iako upravo sada vidimo da potrebe to zahtevaju.

Do sada smo bili premalo u akciji. Takodje i sama sam se premalo angažovala, jer sam bila veoma opterećena na radnom mestu, i svi u odboru smo premalo poznavali ovu oblast.

Novi ustav sindikata određuje nove, odgovornije zadatke, koje želi i naš sindikat ostvarivati. Ovim smo već počeli, pri čemu nam je mnogo pomogla partijska organizacija.

Pored izbora delegata za organe samoupravljanja i komisija, počeli smo se više interesovati za našeg radnika. Pre kratkog vremena smo izradili upitnik o stanovima, koji će nam pokazati u kakvim stanovima žive naši radnici i kolike su potrebe za nove stanove.«

Mladi radnički savet

Za radnički savet OOUR Veletrgovina Beograd, koji je mlad, konstituisao se tek krajem 1973 godine možemo zapisati da može savladati zadatke koji su mu povereni. U njemu su zastupani mladi, što je karakteristično za naše organe i komisije. Prilikom izbora svi su se upoznali sa delegatskim sistemom, o kome je bilo govora na predavanju koje je organizovala opštinska skupština.

Ove godine su imali već osam sednica. O čemu su raspravljali i odlučivali, saznali smo od druge **Momčila Radonjića**, predsednika radničkog saveta.

»Odlučivali smo se za konstituisanje u samostalnu organizaciju udruženog rada, raspravljali o sta-

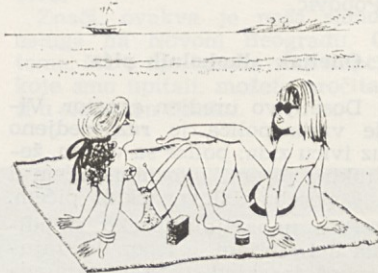
tutarnim odredbama, predlagali delegate za sastav delegacije Merkatora. Razmatrali smo peri-odične račune, plan preduzeća i OOUR, primanje učenika u radni odnos, samoupravni sporazum o raspodeli dohotka i ličnog dohotka«.

Zborove radnih ljudi saziva radnički savet. Isti se održavaju posle radnog vremena i dobro su posećeni. Rasprava na njima je živa i dogodilo se već da je zbor opovrgnuo predlog radničkog saveta.

Problem koji je delegatima otežavao rad je bio gradivo koje su dobijali malo pre sednice. Rad delegata će ubuduće biti još aktivniji, jer će gradivo dobijati već nekoliko dana pre sastanka.

Zapisnici sednica su istaknuti na oglasnoj tabli na službenom ulazu robne kuće. Na ovaj način su o radu samoupravnog organa, kao i drugih, informisani svi radnici kolektiva.

Na kraju razgovora drug **Radonić** je spomenuo i teškoću koja se pojavljuje prilikom primanja gradiva iz Ljubljane koje, nažalost zbog jezika, većina ne razume.

— Samotne plaže so mi vječ!
Toda, će so fantje zraven.

Momčilo Radonić, predsednik radničkog saveta.

Sofija Borojević, predsednica izvršnog odbora osnovne organizacije sindikata.

Uzorna samousluga u Beogradu

U prizemlju naše beogradske robne kuće je takodje samousluga koja je poznata po velikom izboru robe, a uglavnom se kupci oduševljavaju nekim prehrambenim proizvodima slovenačkih fabrika, koje se na drugim mestima u Beogradu ne mogu kupiti.

Samousluga ima 450 m² prodajnog prostora i 170 m² skladišta. U njoj je zaposleno 49 radnika i dva učenika. Dve trećine zaposlenih ima srednješkolsku obrazobrazbu netrgovačkog pravca, dok je samo jedna trećina trgovaca. Prosečni mesečni promet iznosi 2,500.000 dinara.

U prvim mesecima, posle otvaranja, trgovina je poslovala i preko noći. Posle šest meseci, ukinili su noćno poslovanje, jer je promet bio mali, a takodje i zbog rada žena kojih je u samouslugi 34.

Danas je samousluga otvorena od 6. do 21. sata. Radi se i nedeljom prepodne, od 7. pa do 12. sati.

Lično sam bila oduševljena samouslugom. Prošetajmo zajedno po nekim odeljcima. Vodiće nas šef samousluge, drug Nikola Popović.

Odeljak alkoholnih pića

Dosetljivo uredjen prostor. Više vrsta polica je rasporedjeno uz ivicu zida; police sa vinom, žestokim pićem, uvoznim pićem i još posebno slovenačkim pićem.

Piće nabavljaju preko skladišta u Ljubljani, a izbor dopunjuju još iz skladišta Slovenija vino u Beogradu i proizvodima fabrika koje proizvode omiljena srpska pića. Od slovenačkih vina, koja Beogradjani veoma cene, najviše kupuju barberu, briški merlot, kraški teran, zlatnu rebulu i cviček.

Na prodajnim policama smo nabrojali čak 21. vrstu slovenačkih vina.

Delikatesa i mesara

Takodje smo i ovde bili prijatno iznenađeni. Rashladne vitrine pune svežim delikatesama, a takodje i mesara je cenjena i poznata po velikom izboru svežeg mesa. Dobiju ga sa Zlatibora, iz Gornjeg Milanovca, PIK-a Slavijska, a iz Makedonije uglavnom dobavljaju jagnjetinu. Dnevno prodaju 150 do 200 kg pilića, a još više ostalog mesa, kao na primer dvadeset komadi teladi.

Izbor suhomesnatih proizvoda je velik. Većinom ih dobavljaju od OOUR TMI. Kupci još posebno cene kranjske kobasice, kamnički in savinjski želudac te zaseku (sitno iseckana suva slanina). U delikatesi takodje prodaju pečene piliće.

Mlečni proizvodi

Odmah smo primetili velike gornje alpskoga mleka Ljubljanskih mlekar. Drug Nikola Popović nam je rekao da ovo mleko veoma mnogo prodaju.

Bogat izbor sireva oduševljava kupce. Mogu se odlučiti za francuske, nemačke ili za sireve domaćih proizvođača: Ljublan-

U našoj beogradskoj samoposluzi uvek ćete dobiti svež i dobar hleb. Ovaj dečak nije mogao odeleti, a da ne bi zagrizao »veknu« koju je mamica kupila baš za njega.

U samoposluzi je sedam blagajni. Ovog puta su radile samo tri. Kod druge blagajne je radila simpatična Gordana Milenković.

Šef samousluge, Nikola Popović.

Dosetljivo uredjen prostor za alkoholna pića. Jedna od polica je isključivo namenjena pićima slovenačkih fabrika.

skih mlekar, Zagrebačke mlekarice i Beogradskih mlekar. Među specijalitetima smo takodje našli zlatiborski sir (ovči i mešani) te sjenički sir.

Odeljak mesečno ostvara 180.000 dinara prometa.

Voće i povrće

Voće in povrće je odlično. Posluživanje je kombinovano — samousluga i klasično. Voće je u plastičnim korpicama po 1 ili 2 kg. Svaka korpica je opremljena listićem, gde je navedena cena i količina. Kada kupac izabere, voće premesti u vrećicu, koja je na pultu. Takodje je i način prodaje povrća na isti način. Ako želi, kupac može biti poslužen i klasično. Odlika ovog načina prodaje je u tome, što kupac stvarno vidi šta kupuje.

Odeljak ima lepe uspehe, iako je u blizini tržnice. Mesečno postiže oko 400.000 dinara prodaje.

Hleb i pecivo

Naša samousluga je poznata i po dobrom hlebu. Glas o ovome se proširio i na drugu stranu Dunava u Beogradu. Svakodnevno avionom dostavljaju 18 vrsta svežeg hleba i peciva iz Ljubljane, zapravo iz pekare Kranj.

Prosečno prodaju u letnjim mesecima 350 kg hleba, a preko zime nešto više. Desilo se da su ga u toku jednog dana prodali čak i celu tonu.

Hlebom se kupci sami poslužuju, takodje ga sami režu.

Pored je i odeljak sa poslasticama, koji privlači ljubitelje po-

slastica. Ima ih 37 vrsta. Dobavljač ukusnih poslastica je Gradska poslastičarnica Beograd. Sveže torte kupci mogu dobiti već u 6 sati.

Mnogo uvoznih konzervi

Po etiketama konzervi odmah se vidi da imaju velik asortiman domaćih, a takodje i konzervi inostranih fabrika. Ovde su uglavnom ruske konzerve (sardine, džemovi, med, slatko), gotova jela iz Kine, specijaliteti iz Norveške (ikre, ribe), kompoti, sokovi, mezga od paradajza iz Bugarske i Romunije, italijanske voćne salate. Uvožena roba se dobro prodaje, privlači estetska ambalaža i pristupačne cene.

Hrana za dijabetičare

Ovde je takodje prostor, namenjen prodaji hrane za dijabetičare. Nude više vrsta saharina, čokolada, kekisa, džemova, kompoti i testenina.

Mesečno oko 1200 kg kafe Mercator

Medju domaćom i uvoženom kafom, svakako je na prvom mestu kafa Mercator, koju beogradski kupci najviše vole. Mesečno je prodaju oko 1200 kg. Takodje moramo pohvaliti izbor čajeva, pre svega biljnih, kojih je oko 20 vrsta.

Dnevno 5000 kupaca

Posle obilaska samousluge postavili smo nekoliko pitanja dru-

gu Nikoli Popoviću i njegove odgovore ukratko iznosimo:

»Naši kupci su uglavnom iz Novog Beograda. Dnevno u trgovini kupuje 5000 ljudi. Takodje dolaze i kupci koji su udaljeni po deset i više kilometara. Imamo veliku konkurenciju. U susedstvu je oko sedam samousluga i tržnica.

Kupce smo pridobili raznovrsnim izborom prehrambenih proizvoda, a posebno nekim slovenačkim proizvodima, hlebom, delicatama, vinom, koje konkurencija nema. Da bi pridobili kupce moramo biti veoma snalažljivi. Izbor moramo obogatiti i uvoznom robom.«

Dobra obaveštenost

O kolektivu samousluge, kao i o OOUR i matičnom preduzeću, rekao je sledeće:

»Svskog meseca ili na mesec i po dana u kolektivu samousluge imamo sastanak. Na njemu sve zaposlene obavestimo o rezultatima rada proteklog meseca, o prometu i broju zaposlenih. Takodje ih upoznamo planom za tekući mesec. To sve zajednički razmatramo. Na sastancima takodje obavestimo o odlukama i radu samoupravnih organa u OOUR. Samousluga u radničkom savetu ima dva delegata, jedan je u radničkoj kontroli, a jedan u savetu za međusobne odnose radnika u udruženom radu.

Iako smo nekako odvojeni od drugih odeljaka u veletrgovini, sa saradnicima se lepo razume-

mo. Napomenom bih samo to da je polazna osnova ličnih dohodaka naših prodavača, u uporedjenju sa ovim u drugim odeljcima, preniska. Ovo opravdavamo dejstvima da naš radnik na radnom mestu mora biti već u pet sati ujutru i da ima teži fizički rad. U samousluzi je dvadeset rashladnih naprava i četiri komore, u koje moraju više puta dnevno i zato je njihovo zdravlje ugroženo. Takodje je i rad šefa mnogo teži. Dnevno prima više komisionara, nego ostala robna kuća. Takodje preuzima robu čak od 25 do 30 dobavljača.

O matičnom preduzeću mogu reći sve najbolje. Pre svega, dopada mi se široko gledanje na trgovinu. Pozdravljam mogućnosti da mogu nabavljati i izvan Merkatora, ako neke robe u ljubljanskom skladištu nema na raspoloženju.

Poziv za usavršavanje

Savremena i moderna samousluga već zahteva nova usavršenja. Priliv novih potrošača, koji traže još veći izbor robe, već iskazuje povećanje samoposluge. Postoje mogućnosti povećanja i to za 80 m². Osim toga, drug šef je izjavio da se javljaju potrebe za automatske vage, automat za pakovanje voća i povrća i za nabavku teretnog prevoznog sredstva.

Znači, ovakva je naša samousluga na Novom Beogradu. O tome, šta o njoj misle neki kupci, koje smo upitali, možete pročitati u sledećem članku.

Na odeljku sa voćem i povrćem kupac se može sam poslužiti, a po želji može ga poslužiti prodavačica. Ovo prepođne je posluživala drugarica Vera Jelić.

Odeljak sa poslasticama je dobro snabdeven sa 37 vrsta poslastica. Čak i najveći probirač naći će svoj specijalitet.

Ovo alpsko mleko će brzo nestati!

Neosporno je da za dobar izbor u delicatama brine i drug DJURICA ŽARKOV kojeg vidite na fotografiji.

Butik „3 M“ mlado, moderno, Merkatorovo

U poslednjim godinama modne prodavnice, takve koje nude zaista visoku modu i uopšte posebnosti, rastu iz dana u dan. Butik ovde i onde, takav ili drukčiji. Svuda su ovakve prodavnice dobro posećene. Uglavnom, takvi koji vole poslednja pravila mode, najbolji su njihovi posetioči. Nositi nešto moderno, izvrsno, takvo što nema svako, to upravo znači nešto osobito. Takođe za neke unikate, često puta nije šteta dati više novaca, nego obično.

Takođe i beogradska robna kuća Merkatora ima svoj butik: butik kojeg imenuju 3 M. Posećuju ga uglavnom mladi i takvi koji se osećuju mladim. Tu dolaze uglavnom oni, koji žele najmoderniju odeću. Posetili smo butik 3 M i upitali Ružicu Mefailovski, šta posetioči zahtevaju, kako su zadovoljni izborom robe, šta najviše kupuju i kakvi su to ljudi koji dolaze ovamo da kupuju odeću i druge razne modne dodatke.

»Osobitost našeg butika je da prodajemo takvu robu koja se na drugim mestima ne može dobiti. Pre svega nastojim da dobijem što više slovenačke robe,« rekla je Ružica.

»Proizvodi slovenačkih fabrika su veoma traženi i cenjeni. Ovde možete dobiti najmodernije proizvode fabrike IUV iz Vrhlike, zatim Vezenine Maribor, konfekcije Tip-top i ostalo. Takođe razne ukrase i dodatke, kao što su nakit, marama, šalovi, cveće od filca i slično, možete dobiti kod nas. Veliko pripitivanje je za ručno slikan tekstil i ovi unikati poznate beogradske slikarke su još posebno traženi.

Lepe, moderne haljine za venčanje takođe se sviđaju mnogim

mladim posetiocima. One koje su baš pred venčanjem, odluče se za kupovinu, iako se cene kreću od 1.650 do 2.350 dinara. Skoro svakodnevno prodamo bar po jednu.

Kod nas najviše kupuju ženske; uglavnom one sa većim novčanikom su naši stari kupci. Nije retkost da poslužimo i nekim poznatim glumcima i pevačicama. Možda da su naši najzahtevniji i najbolji posetioči Sarajevke. Često nas posećuju; obuku se od glave do pete i za moderne i kvalitetne haljine nije im žao da daju i po 600 hiljada starih dinara...

Pošto je izbor, naročito ženske odeće, veoma velik, kupaca ima sve više. Zato je i promet bez sumnje visok. Za ovu godinu su planirali 4.050.000 dinara prometa, a sve izgleda da će se ovaj broj popeti na 500.

»Pre svega kvalitet slovenačkih proizvoda privlači kupce. Trudim se da sa fabrikama imam što bolje odnose; tako da već veoma lepo saradjujemo sa IUV Vrhlike. Želim isključivo robu najboljih proizvođača. Po mojem mišljenju butik još nije takav, kao što bi morao biti. Usavršiću ga, koliko bude moguće,« dodala je Ružica.

Početak svake sezone priređuju modne revije. Manekenke i manekenji su iz domaće kuće, a prikazuju isključivo modele koji se mogu dobiti u butiku i ostalim odeljcima robne kuće. Modne revije cene mnogobrojni stalni posetioči, a narodna i zabavna muzika poznatih beogradske pevača čine ih još zanimljivijim, uz konferansu omiljene Dušanke Kalanji.

Baš onog dana, kada sam bio u beogradskoj robnoj kući, morala bi se prirediti jesenje-zimsko modna revija. Nažalost, kišovito i hladno vreme nije dozvoljavalo izvođenje revije, koja je odgođena za kasnije. Verovatno će biti u novembru posvećena pra-

znovanju dvadesetpetogodišnjici Merkatora.

Zapravo je na odeljku butika 3 M svakog dana mala modna revija. To niko ne kaže, ali verujte, djevojke su ljupko obučene, po poslednjoj modi. Možda baš ovo izdvaja butik 3 M od ostalih odeljaka, što kupce još više privlači.

Mini galerija u robnoj kući

Da li vas interesuje odakle ime Rotonda? Galerijska prostorija je u obliku kruga, a rotondo na latinskom jeziku znači okrugao. Slike su rasporedjene kako na unutrašnjoj, tako na spoljašnjoj strani. MILORAD KALINIĆ radi u zaista prijatnoj okolini.

U aprilu su, na pobudu drugova Zorana i Milenka Popovića u prizemlju robne kuće otvorili nov odeljak. To je mini galerija ime-

novana Rotonda. Izložene slike kupci ne samo da mogu posmatrati, nego imaju i priliku da ih kupe.

Slike su umetnički radovi poznatih srpskih slikara. Ovu prodaju odabira koimsija pri Udruženju likovnih umetnika SR Srbije.

Slike se dobro prodaju, iako su cene prilično visoke i kreću se od 1000 do 3000 dinara, pa čak i više.

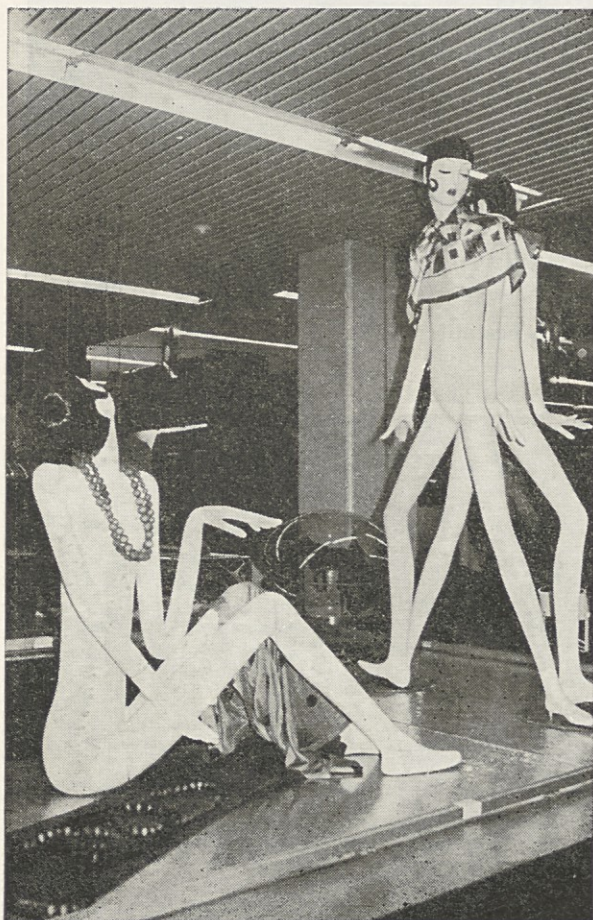
Izbor je šarolik, motivi različiti. Šta kupci najviše kupuju? Prodavač Milorad Kalinić koji se i sam lati kičice i boja, o njima nam je rekao sledeće:

»Dolaze kupci koji sliku ocenjuju po njenoj ceni. Što je skuplja, to im se čini da je bolja. Drugi traže sliku koja je u »njihovom« stilu i tehnicu, a treći biraju dela umetnika, čije ime već nešto znači. Takođe dolaze oni, koji ništa ne kupuju, nego samo posmatraju nove tvorevine.

Primetio sam i to da žene najviše vole slike cveća ili vesele prirode, dok muškarci više biraju pejzaže i mrtvu prirodu.

Izložbeni prodajni prosto Rotonda je veliko osveženje u samoj robnoj kući, kao i u samom Novom Beogradu. Na nekoliko kvadratnih metara prikazan je delić kulture, koju nažalost kod nas često ne umemo približiti radnom čoveku. Upravo u našoj robnoj kući smo dokaz nenametljivog oblika pružanja kulture mnoštvu ljudi.

Radove nameravaju prodavati i na kredit te će tako galerija Rotonda ostvariti mogućnost za još veću prodaju umetničkih radova poznatih slikara.

Detajl iz butika 3 M.

Ružica Mefailovski je poslovođa na odeljku butik 3 M.

U sastavu galerije je i odeljak primenljive umetnosti. Nakit, koji se naročito dopada mladima, lutke, keramički proizvodi, zidni čilimi, sve su to unikatni cenjenih tvoraca primenljive umetnosti. Takodje i ovi proizvodi dolazi u prodaju po izboru komisije pri Udruženju umetnika primenljive umetnosti SR Srbije. Zapisaćemo i to da je to jedini ovakav prodajni prostor u Novom Beogradu.

REKLI SU...

Veselin Simović, filmski reditelj:

Vaša samousluga mi se veoma sviđa. Posbena volim da kupujem vaš hleb, šunku, kranjske kobasice i alpsko mleko. U blizini

I slabe strane? Blagajne su neizkorišćene; od sedam rade samo tri do četiri. Još i primedba na račun polivinil vrećica. Nedostaju nam. Zaračunavanje istih ne treba da bude problem, jer bi mi kupci bili zadovoljni, iako bi i za njih trebalo odbrojiti nekoliko para.

Ljiljana Ladjevac, kustos:

Ranije sam u ovu samouslugu češće dolazila i izborom sam bila zadovoljna. Međutim, otkada kupujem u samousluži Beogradjanka, koja spada u vrh evropskih samousluga, konstatujem da vas ista u mnogo čemu prevazi-

tina, ribe i pilići. Još jednu primedbu imam na račun vaše samousluge. Ne sviđa mi se da sami kupci sečemo hleb.

Milka Marinković, službenica:

Mogu reći samo sve najbolje. Čistoća, dobro posluživanje i raznovrsan izbor robe, zaista me oduševljava. Još mi ne nije desilo da neku robu ne bi dobila.

stana ima deset samousluga, ali najviše volim da dolazim vama.

lazi. Nude veći izbor sireva, salata i gotovih jela — pečena svinje-

Danilo Kavaja, inženjer:

Vašu robnu kuću sam posetio odmah posle otvaranja. U službi ima poslovne odnose sa slovenačkim i znao sam da će i slovenački Merkator nuditi kvalitetnu robu i dobru uslugu.

Iako stanujem u starom Beogradu, ovamo redovno dolazim, jer ovde nadjem ono što želim. Jedino bih vas upozorio da nameštaju posvetite veću pažnju. Previše imate takozvanog konfekcijskog nameštaja, koji se može

svuda dobiti. Veću pažnju posvetite originalnim i natprosečnim proizvodima.

Bisenija Medjaković, domaćica:

Ovamo često dolazim. Sve je izvrsno i moram reći da ste nas osvojili.

Vidoslava Milojković, krojačica:

»Vidite tamo stanujem«, ljubazno je rekla i pokazala na višespratnicu u blizini. »Sve kupujem ovde, svakog dana dolazim. Krojačica sam i uglavnom ono

što mi je potrebno pri radu, ovde kupujem. Uvek sve dobijem, jedino je sa rajsfršlusima povremeno problem.

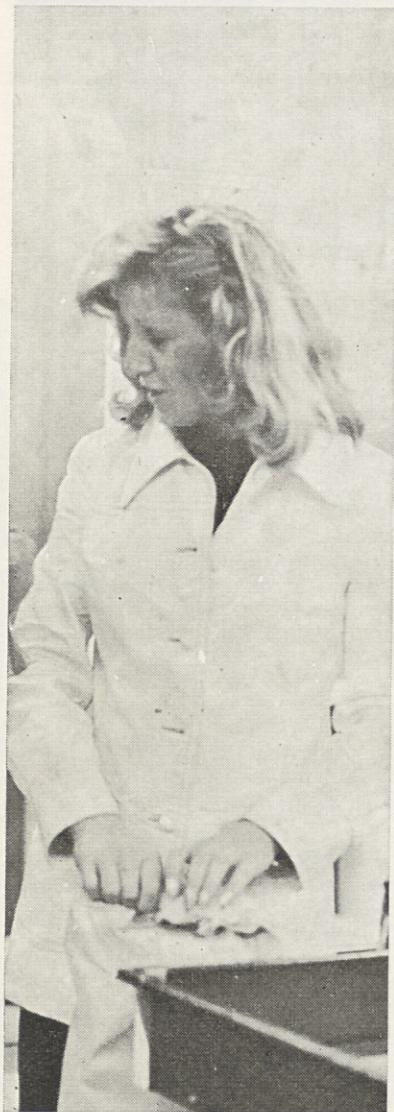
Danas biram električni štednjak. Izbor je velik i ne mogu se odmah odlučiti. Kako sam zadovoljna sa kupovinom kod Merkatora? Zaista se sve može dobiti, ali nije baš najjeftinije. Zapravo svuda je tako: nešto je jeftinije, a nešto skuplje. Roba je kvalitetna, ali svejedno gledam i na cene.

Posebno sam zadovoljna sa mesom. Uvek je sveže, velik izbor i što je najvažnije, svi prodavači su veoma ljubazni i poslušni. Ovo je danas retkost, a naročito kod mesara.

Reći ću i šta mi se ne sviđa. To je kafa. Kupila sam je zaista samo jedan put, još prvih dana. Ne sviđa mi se i nikada je više neću kupiti.

Amira Nurkić, studentka:

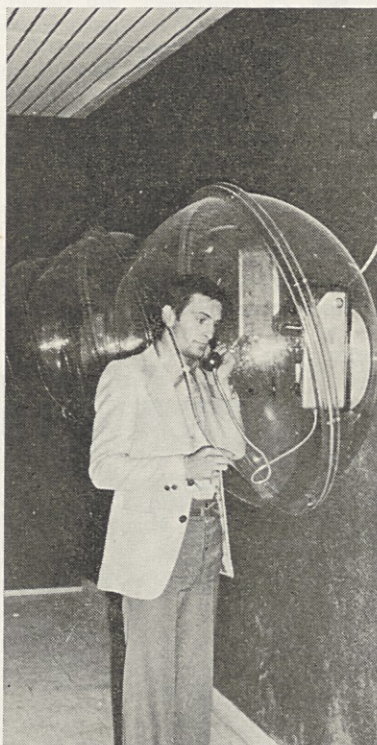
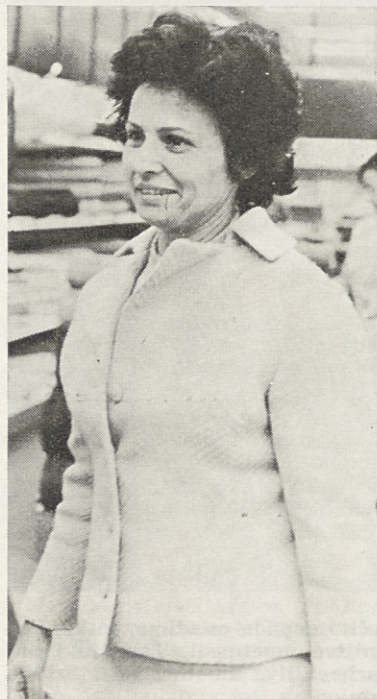
»Danas sam u Merkatorovoj robnoj kući sasvim slučajno. Stanujem daleko, u studentskom naselju te mi je zato prilično daleko. Ovog puta sam došla namerno, uzrok je šminka koju sam u mnogim beogradskim trgovinama uzaludno tražila. Čula sam da se kod Merkatora može dobiti mnogo, čak i ono što u drugim trgovinama nema. Zaista nisam došla zabadava. Našla sam željenu šminku i istovremeno sam u samoposluzi kupila još mnogo drugih stvari.«

Savka Nikolić, medicinska sestra:

»Ovde retko dolazim, jer sam naučena na stare beogradske robne kuće. Znam da je Merkatorova robna kuća dobro opskrbljena

i da su proizvodi, pre svega slovenačkih proizvođača, veoma kvalitetni. Ali, sve je skupo, naročito artikli potrebni za domaćinstvo. Baš zbog toga ovde retko kupujem.«

Za one, koji su se prilikom boravka u robnoj kući Merkator sjetili, da moraju nekome telefonirati, pripremljeni su i telefoni.

— Čestitam Evi — k mojemu bivšemu.

Šarolika paleta čarapa

Toliko čarapa na jednom mestu, ovde mislim na prodavnicu, još nisam video. Ženske, muške, dečje. Razni kvaliteti, boje i veličine. Možeš dobiti čarape onakve, kakve želiš in možeš birati u nizu nijansa boja.

Sa velikim ukusom je sve uređeno i sortirano u prodajnim pultovima. Takođe na stotine razne dugmadi, vunice, razne vrste konca. U istom odeljku su i gobelini, razne trake, lastiš, rajsferšlus, ukratko sva pozamentarija.

Biljana Milješić je vodja odeljka i zajedno sa još osam suradnica brine da ima svega dovoljno.

»Nemamo teškoća sa nabavom«, dodala je Biljana i pogledala okolo, kao da bi htela reći, pogledaj, koliko je svega kod nas.

»Pošto imamo uvek lep izbor svih artikala, osim povremeno rajsferšlusa, kupaca imamo uvek dovoljno. Dnevno dodje odnosno bar nešto kupi od 700 do 1200 kupaca. Ljudi rado dolaze nama i mi takođe sa zadovoljstvom radimo. Prostora imamo dovoljno, čisto je i uvek zračno. Zaista u lepim i prijatnim prostorijama teče naš svakodnevni rad.«

Nisam smeo dugo zadržavati Biljanu, ovu tako govorljivu i simpatičnu poslovotkinju. Bilo je kišovito in hladno poslepodne i mnogi su došli po toplije čarape. Bilo je i kupaca crteža i živo obojenih nitki za goblene koje u ovim sumračnim, kišovitim jesenjim danima devojke sa zadovoljstvom vezu...

»Vidite, imamo uvek lep izbor svega«, nasmijano nam je rekla Biljana Milješić.

— Tudi vajin sin bi bil včasih rad sam!

— Očka, imam prima novico zate.

— Takooo?! Sem pa res rado-veden kakšno.

— Letos ti ne bo potrebno kupovati novih šolskih knjig, lahko bom uporabljala še eno leto stare.

„Kafetarija“

Upravo ovako piše kod butika 3 M, odakle je ulaz u bife, zapravo u snack-bar. Prijatna prostorija, prijatno i lepo opremljena. Ovde je uvek puno gostiju. Sam sam sedeo za stolom i uz kafu posmatrao posetioce. Došao sam do zaključka da se ne zadržavaju suviše dugo. Posede uz šoljicu kafe ili piće, popuše cigaretu, dve i ubrzo odu.

Ovo je potvrdila i **Moravka Djurović**, poslovotkinja bifea, sa kojom sam kasnije porazgovarao.

»Naši gosti su dobri,« je rekla »iako su to većinom mladi lju-

di. Rado dolaze k nama, bar tako kažu da je to jedan od najlepših snack-barova u Beogradu. Prostorija je lepo opremljena i klimatske naprave svež vazduh održavaju celog dana. Ovde nije za gušljivo od cigaretnog dima, kao što je mnogo gde.

Mnogo gostiju dolazi baš zbog dobre kafe, kažu da je veoma dobra. Tako na primer svakog dana dolazi nam profesor iz Zemuna i to baš na kafu sa šlagom. Gostima možemo poslužiti sve vrste bezalkoholnih i alkoholnih pića, pripremamo i kranjske kobasice, koje posetioci veoma

hvale, a takodje sir, viršle, suvo meso, a na izboru su torte i drugi slatkiši.

Kao što vidite gosti brzo odlaze, drugi dolaze, posla ima dosta. Stalno treba ići od šanka do stola, poslužiti brzo i lepo. Iako je slabo vreme, kao što je danas, kod nas ima dovoljno posetilaca. Mesечно imamo oko 40.000 dinara prometa. To je prilična suma, ali promet bi mogli bar udvostručiti.«

Nismo hteli više zadržavati drugaricu Moravku. Gosti su se brzo menjati i bilo je puno posla Kafa, zatim vinjak i tonik, kao i sve ostalo što gosti naručuju dan za danom. I da bi gosti bili zadovoljni treba brzo poslužiti.

Uvek ljubazna i nasmejana Gordana

Da to je ona Gordana koja prodaje na odeljku metraže. Ona Gordana koja je takodje predsednica omladine i delegat u zajedničkom radničkom savetu — **Gordana Jandrić**.

Ovog puta smo je sreli na odeljku sa metarskom robom, kod zavesa. Voli svoj rad i sa mnogo ukusa savetuje kupcima. Nije joj teško da pokaže ove ili one vrste zavesa, ljubazno posluži i baš zbog ovoga je omiljena, kako kod suradnika, tako kod potrošača.

Možda su mi namerno rekli sledeće: Gordana, koja najviše voli da prodaje zavesa, pre kratkog vremena je nekom kupcu pokazala gomilu najrazličitijih vrsta zavesa. Bila je ljubazna i nasmejana, kao što je uvek. Nije mogao odustati, nego je morao kupiti baš one zavesa koje je Gordana ponudila. Za kupovinu se odlučio, kao što je rekao, samo zbog njenog ljubaznog saveta i simpatične Gordane, iako bi mogao kupiti baš takve zavesa mnogo bliže, nasuprot svoje kuće.

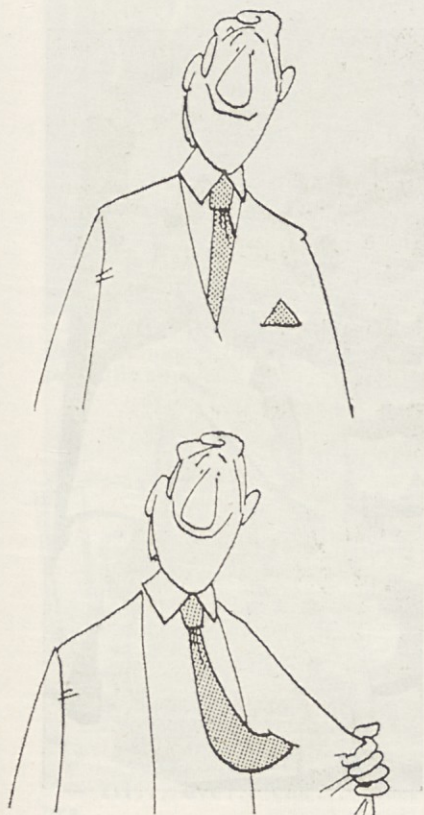
»Volim da radim na metarskoj robi, a najviše mi se sviđa rad na odeljku sa zavesama. Kupaca ima uvek dosta, jer imamo uvek lep izbor. Mnogi kod nas kupe za velike sume novaca. Takodje mnogobrojni traže baš slovenačku robu i većini su najlepše baš zavesa fabrike Velana iz Ljubljane.

Za dopunu izbora, pre svega tiskanih zavesa, sami smo uvozili veoma lepe zavesa iz Italije. Baš one su tražene jer su kod nas za nekoliko hiljada starih dinara jeftinije, nego u drugim beogradskim trgovinama.«

Da je Gordana zaista dobra prodavačica, potvrdio je i njen šef. A ne samo to. Voli da radi sa omladinom i predsednica je aktiva mladih radnika. Sudeluje i u radničkom savetu i takodje je delegat OOUR u zajedničkom radničkom savetu. Osim toga, već par godina je članica Saveza komunista.

»Mnogo gostiju dolazi baš zbog dobre kafe«, kaže Moravka Djurović, poslovotkinja snack bara.

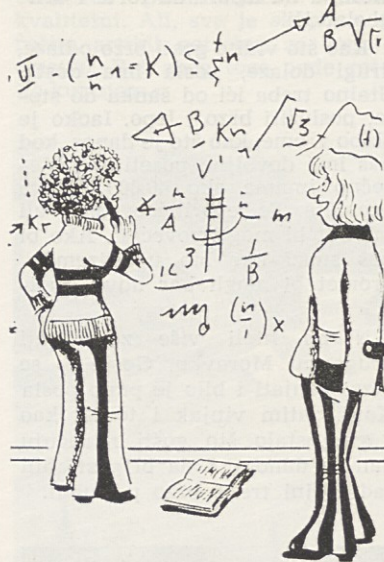
— Izum.

Gordana, koja najviše voli da prodaje zavesa.

— Takoj spustite orla in ga vrnite zopet v kletko!

— To ni nikakršna tapeta, ampak moja matematična naloga.

Ovo i ono iz OOUR „Veleblagovnica Beograd“

● Prilikom Dana mladosti u beogradske robnoj kući birali su najboljeg prodavača. U komisiji za ocenjivanje bilo je pet članova. Ocenjivali su sve mlade prodavačice i prodavače. Uzimali su u obzir njihovu marljivost, poštenost i odnos prema radu, redovit dolazak na posao i drugo. Ovog puta priznanje je suglasno bilo dodeljeno **Radmili Mišić**, a uskoro će joj pokloniti ručni sat kao priznanje za njen rad. Ovakvim »takmičenjima« produžiće se u buduće.

Radmila Mišić, najbolja prodavačica, kao priznanje za svoj rad primila je ručni sat.

NON STOP RASPRODAJA

U prizemlju robne kuće, odmah kod ulaza, malazi se odeljak sa stalnom rasprodajom. Posebnost i retkost; dosada u mnogim našim robnim kućama ovako nešto još nismo videli. Svakako da je ovo dobrodošlo mnogim našim kupcima, jer često za malo novca mogu kupiti i takve proizvode koje u redovnoj prodaji ne mogu naći.

U razgovoru za drugom Popovićem, direktorom robne kuće saznali smo da u ovom odeljku prodaju robu triju izvora:

— Takvu, kojoj sami proizvođači snižavaju cenu, ponekad čak do 50 %, a ipak je roba prvoklasna.

— Robu koja ima male greške,

takodje joj cenu snižava sam proizvođač.

— Ponekad treba snižiti cenu i nekim proizvodima koji se prodaju u domaćoj kući. Možda zbog toga, jer roba nije više toliko tražena i prodaja se smanjuje. U ovakvom slučaju cena se snižava u obliku rizika, koji se dobije od proizvođača.

Ljudi se sa interesovanjem ovde zaustavljaju i biraju medju ponudjenom robom. Možda nadju baš ono, što se ne može dobiti u redovnoj prodaji. Ovde je posebno velika gužva, kada je na prodaji konfekcija vanredno velikih brojeva, za korpulentnije koji inače teško mogu naći odgovarajuć artikal.

Istovremeno je i drugo zadovoljstvo, jer ne samo da dobiješ traženu robu, nego još i platiš malo.

Prosečno sve cene artikluma, koji se mogu dobiti na odeljku rasprodaje, niže su čak za 40 %. Svakako da je ušteda prilična i zato je interesovanje kupaca veliko.

Ovo potvrđuje i mesečni inkasno koji se sakupi u blagajni.

»Približno bar za dvadeset miliona starih dinara prodamo svakog meseca. Zadovoljni smo. Takodje su zadovoljni i mnogobrojni kupci, jer su dobru in kvalitetnu robu jeftino kupili«, rekla nam je **Slobodanka Djukić**, prva prodavačica na odeljku za rasprodaju.

● Radnici beogradske robne kuće, a posebno omladinci, oduševljeni su sportisti. Već smo rekli da su osvojili mnoga lepa priznanja. Sada se pripremaju za takmičenje u okviru tridesetogodišnjice oslobođenja Beograda, koje će biti oktobra.

Duša svih sportskih aktivista je drug **Sava Stanojev** koji priprema učesnike za ovo takmičenje. Mladi će se takmičiti u odbojci, kuglanju, malom nogometu, stonom tenisu i rukometu.

»Na radničkim sportskim igrama u okviru Novog Beograda dobili smo četiri diplome«, rekao je drug Stanojev i pokazao ih. Takodje smo dobili garantska pisma za kupovinu sportske opreme u iznosu 200 i 300 dinara kao nagrade na takmičenjima u gađanju i kuglanju.

Na odeljku sa stalnom rasprodajom ljudi se sa interesovanjem zaustavljaju i biraju medju ponudjenom robom.

Sava Stanojev, duša svih sportskih aktivista.

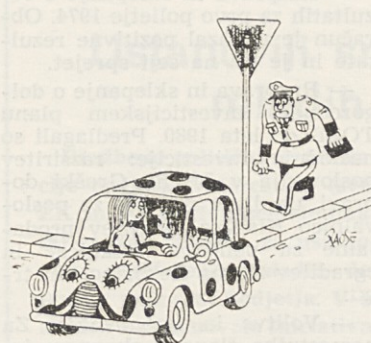
U prizemlju robne kuće nalazi se dječji kutak. Dok su mamice u kupovini, djeca mogu da se slobodno igraju.

Pre utakmice u fudbalu Mercatora sa Novim Sadom, djevojke iz robne kuće Merkator, momčadi Novog Sada podjelile su cveće.

— Tri... dve... ena... deset ura.

— Usedi se za volan, ti! Moj oče prihaja in nimam voziškega dovoljenja.

— Če že želiš pri vsaki opeki reči »prosim lepo«, vsaj odkrivanje klobuka opusti!

● Kafa »Mercator« je u Beogradu veoma cenjena. Njena aroma i ukus svidjaju se mnogim potrošačima, što se poznaje i na prometu u samoposluzi naše robne kuće. Pre kratkog vremena, kafa »Mercator« je u Beogradu ponovo dobila lepo priznanje.

Privredna komora grada je u saradnji sa potrošačkim savetima u raznim prodavnicama anonimno uzela uzorke kafe. Kod konstatovanja kvaliteta, najbolje priznanje je bilo dodeljeno upravo našoj kafi.

U prizemlju robne kuće, pri samom ulazu u samouslugu, stoji ovakva reklama za kafu »Mercator«.

Po istim kriterijumima su takodje ocenjivali i kvalitet hleba. Takodje su iz naše samoposluge uzeli uzorke, naravno anonimno. Hleb koji stiže u Beograd iz kranjske pekare preduzeća Žito, takodje je bio ocenjen najvećim brojem tačaka. Tako je bilo dodeljeno još jedno priznanje za hleb »Mercator«, kao što su zapisali beogradski časopisi.

Prispevke o TOZD Veleblagovnica Beograd sta pripravila Nada Lombardo in Mile Bitenc. Prevod je delo Milanke Dragar.

Zasedanje skupnega delavskega sveta

Skupni delavski svet je imel svoje 4. zasedanje 8. oktobra 1974. Sestanek je vodil namestnik predsednice tovariš **Franc Zadravec**. Delegati so razpravljali o tehle vprašanih in sprejeli naslednje sklepe:

— Sprejem začasnega poslovnika o delu organov samoupravljanja podjetja Mercator, n. sub. o.

Osnutek, ki ga je pripravila strokovna služba, so delegati sprejeli kot začasni poslovnik, da bi delo SDS in SIO lahko nemoteno potekalo. SIO je zadolžen, da izvrši postopek sprejemanja poslovnika. Delegati so tudi soglašali z nekaterimi spremembami začasnega poslovnika, ki izvirajo iz sprememb v statutu.

— Sprejem ugotovitvenega sklepa, da je statut podjetja Mercator Ljubljana n. sub. o. sprejet v vseh TOZD.

Delavci vseh 25 TOZD so na zbiorih delavcev v času od 28. 1. 1974 do 30. 7. 1974 sprejeli statut podjetja z večino glasov. S tem je statut podjetja sprejet z dnem 30. 7. 1974 in začne veljati osmi dan po objavi. Na podlagi ugotovitvenega sklepa so delegati sprejeli sklep, da mora kadrovske in splošni sektor podjetja v posebni številki glasila Mercator objaviti prečiščeno besedilo statuta.

— Obravnava predloga spremembe statuta podjetja.

Na podlagi 8. točke družbenega dogovora o nalogah pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v SR Sloveniji je bilo sprejeto načelo, da v sistemizaciji zahtevana praksa tudi za delavce, ki opravljajo dolžnost individualnih poslovnih organov ter na vodilnih delovnih mestih, ne sme presegati pet let. Enaka določila so vnešena tudi v družbene dogovore o temeljih kadrovske politike na območju posameznih družbeno političnih skupnosti. Zato je treba opraviti spremembo in vskladiti statut podjetja s temi določili.

— Imenovanje komisije za razpis delovnih mest individualnih poslovnih organov in vodilnih delavcev podjetja.

V razpisno komisijo podjetja so bili na predlog družbeno političnih organizacij podjetja imenovani: **Ferdo Lovrec**, sekretar OO ZK TOZD Panonija, **Evdoksija Popovič**, članica IO Konference OOS iz TOZD Špecerija, **Boris Vaupotič**, član sveta ZK in TOZD EMBA.

— Izvolitev namestnikov članov skupnega izvršilnega odbora.

Izvoljeni so bili:
Abram Igor, TOZD Investa;
Ambrožič Anton, TOZD Metlika;
Benčina Anton, TOZD Polje;
Breznik Anton, TOZD Jelka;
Breznikar Dana, TOZD Špecerija;
Čok Vida, TOZD Kavarna Evropa;
Dane Metka, TOZD Kavarna-bar Nebotičnik;

Frantar Anton, TOZD Preskrba;
Gros Uroš, TOZD Emba;
Klavžar Ivanka, TOZD Logatec;
Lovše Darinka, TOZD Litija;
Nahberger Ivo, TOZD Panonija;
Pungračič Andrej, TOZD Hladilnica;

Povirk Anton, TOZD Rožnik;
Rijavec Rezka, TOZD Grmada;
Silič Vica, Delovna skupnost podj.

Slak Milena, TOZD Gradišče;
Umek Janja, TOZD Vrhnik;
Verbič Drago, TOZD Grosist;
Vuk Jurij, TOZD Emona;
Žgavec Alojz, TOZD Idrija;
Radonić Momčilo, TOZD Veleblagovnica Novi Beograd.

— Sprejem ugotovitvenega sklepa o sprejemu samoupravnega sporazuma o poslovnem združevanju s področja komercialnega poslovanja.

Delavci TOZD Idrija, TOZD Standard, TOZD Preskrba, TOZD

Emona, TOZD Hladilnica, TOZD Špecerija, TOZD Metlika, TOZD Investa, TOZD Grosist in TOZD Kavarna Evropa so na svojih zbiorih z večino glasov sprejeli samoupravni sporazum o poslovnem združevanju s področja komercialnega poslovanja (s tem, da se doseže pismeni dogovor o plačilu marže). S tem je ta samoupravni sporazum sprejet in začne veljati osmi dan po objavi. Sporazum se bo objavil v posebni prilogi glasila Mercator potem, ko ga bodo sprejele vse ali čimveč TOZD.

— Sprejem ugotovitvenega sklepa o sprejemu predloga samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in OD za dejavnost trgovine in potrditev pooblastil temeljnih organizacij podpisniku sporazuma generalnemu direktorju tovarišu **Adolfu Ostercu**.

Delavci vseh TOZD, razen TOZD Emba, TOZD Kavarna-bar Nebotičnik in TOZD Kavarna Evropa, ki so vključene v industrijski oziroma gostinski sporazum, so na svojih zbiorih delavcev z večino glasov sprejeli samoupravni sporazum o merilih za delitev dohodka in OD za dejavnost trgovine. S tem je sporazum sprejet in začne veljati osmi dan po objavi. TOZD — podpisnice tega sporazuma — pooblašajo generalnega direktorja **Adolfa Osterca**, da v njihovem imenu podpiše samoupravni sporazum.

Pred kratkim smo prejeli nov osnutek sporazuma od Poslovnega združenja za trgovino, ki naj bi stopil v veljavo 1. 1. 1975. Novi predlog sporazuma določa nekaj novih elementov glede KOD-a, obračuna nadomestil, nomenklature poklicev. Osnutek bodo prejele vse TOZD, ki ga morajo nemudoma obravnavati in poslati svoje pripombe. **N. L.**

Samoupravni organi so sklepali

Delavski svet TOZD Grosist

Delegati so se sestali 19. 9. 1974, razpravljali in sklepali pa so o naslednjih vprašanih:

— Polletni obračun — delegati so ga soglasno sprejeli.

— Potrdili so tudi plan podjetja in TOZD Grosist ter plan ekonomske propagande in informativne službe za leto 1974.

— Obravnavali so predlog Sporazuma o poslovnem združevanju s področja komercialnega poslovanja. Predlagani so bili popravki in nov člen.

— Sledila je razprava s Samoupravnem sporazumu o delitvi osebnih dohodkov delavcev TOZD. Sprejeli so sklep, da se vnese v 8. člen pri točki 3 sporazuma popravek. Sprememba naj se izvrši tudi v 3. členu v prilogi IV — merila za nagrajevanje potnikov. Komisijo za nagrajevanje potnikov sestavljajo: **Ančka Bajec, Karel Nevečny, Stane Zupančič, Marjan Kos, Janez Škraba**.

— Predsednik DS **Franc Mihelič** je prebral pritožbe na vrednost delovnih mest delavcev fakturnega oddelka, reklamacijskega oddelka, referentov galanterijskega oddelka in voznikov kamionov. Po razpravi so sklenili, da komisija za pripravo predloga Samoupravnega sporazuma o delitvi OD ponovno pregleda vrednost teh delovnih mest in napravi primerjalno analizo z nekaterimi drugimi TOZD in Delovno skupnostjo podjetja.

— Nadalje so potrdili tudi Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Vič-Rudnik.

— Odooben je bil tudi nakup montažnih elementov za pisarne transportnega oddelka. Montažno stavbo bi postavili poleg glavne vratarnice v centralnih skladiščih, veljala pa bi 143.300,00 din.

Delegati so soglašali tudi z nakupom movega osebnega avtomobila, star pa naj se proda preko Slovenija avta.

— Skladu za izgradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani so namenili 170.000 din.

— Sprejeli so tudi sklep, da se Papirnici Vevče odobri posojilo v višini din 1.640.000 za nakup novega papirnega stroja in sicer v letu 1974 590.000 din, v letu 1975 550.000 din in v letu 1976 500.000 din. S tem si bo Mercator zagotovil nakup potrebnih količin papirja. Papirnica bo vložena sredstva vrnila v šestih letih.

— Za člana notranje arbitraže je bil imenovan tovariš **Emil Povše**.

— Delegati so bili informirani o pripravah drugega dela Samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti podjetja Mercator na TOZD. Delegati so dali pripombo na 2. člen pismenega dela z zahtevo, da se upravni prostori, ki jih zasedajo delavci TOZD Grosist prenesejo v lastništvo TOZD Grosist, ostali prostori, ki jih zaseda Delovna skupnost pa v idealno lastništvo vseh TOZD.

Delavski svet TOZD Litija

Šesta seja delavskega sveta TOZD Litija je bila 18. septembra 1974. Dnevni red je napovedoval tele točke:

— Razprava in sklepanje o rezultatih za prvo polletje 1974. Obračun je pokazal pozitivne rezultate in je bil na seji sprejet.

— Razprava in sklepanje o dolgoročnem investicijskem planu TOZD do leta 1980. Predlagali so naslednje investicije: razširitev poslovanja v SP na Graški dobri, ureditev skladišč za poslovalnico Kladivo, ureditev prodajalne za pohištvo »Manica« in zgraditev SP na Rozmanovem trgu.

— Volitve in imenovanja. Za namestnika člana v skupnem izvršilnem odboru so imenovali **Darinko Lovše**, za arbitražno komisijo **Jožeta Pušnika**, v delovno

komisijo za izdelavo osnutkov Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev pa **Milana Savška, Jožeta Pušnika in Marijo Kahne**.

— Razprava in sklepanje o najmanjšem OD za delavce TOZD. Minimalni OD za redno delovno razmerje naj bi znašal 2000 din. Odločitev naj bi stopila v veljavo po mesecu novembru.

— Razno. Prevoz pohištva in gospodinjskih aparatov na dom se bo odslej zaračunaval po ceni 3,00 din za km in sicer za razdalje od 5 km naprej.

Regres za malice se bo izplačeval tudi tistim, ki so v bolniškem staležu.

Zaposlenim v poslovalnici Kladivo se za razkladanje cementa, apna in drugega gradbenega materiala poveča od 1 dinarja na 1,50 din za kg.

Elektroodboru iz Štangarskih Poljanah so odobrili pomoč za obnovo elektrifikacije v znesku din 2500.

Delavski svet TOZD Metlika

Dne 18. 9. 1974 je imel delavski svet TOZD Metlika svoje 8. zasedanje. Na njem so imenovali tri člane za razpisno komisijo, in sicer: **Alojza Skolibra, Antona Ambrožiča in Alojzijo Vrvišar**.

Zatem je direktor TOZD, tovariš **Franc Kobe**, poročal o spremembah in imenovanju novih poslovođij v nekaterih poslovalnicah. Tako je v poslovalnici Suhor zamenjal dosedanjega poslovođjo **Franca Pibernika, Antona Ambrožiča**, v prodajalni Papirnica-usnje-ni izdelki poslovođkinjo **Pepco Kastelic, Anica Matjašič**, v Manufakturi — galanterija pa je na mesto **Vande Težak** razporejena **Alojzija Vrvišar**. V prodajalni Radovica je poslovođsko mesto zasedel **Ivan Slodnik**, ki je zamenjal **Ivanko Bajuk**, v Gradacu pa je **Marjana Malešiča** zamenjala **Marija Biličič**.

N. L.

Skupna seja sveta ZK in IO konference OOS

Svet ZK podjetja in izvršilni odbor konference osnovne organizacije sindikata sta imela skupno sejo 27. 9. 1974. Na sestanku so spregovorili o razpisih za individualne poslovodne organe in vodilne delavce v podjetju in obravnavali osnutke sklepov 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije.

Z javnim glasovanjem so soglasno sprejeli merila o kadrovski politiki v podjetju, ki so se zatem posredovala vsem osnovnim organizacijam sindikata in ZK ter razpisnim komisijam.

Sklenili so, da se moramo boriti za takšno kadrovsko politiko, ki bo dosledno uresničevala razredno načelo. Za individualne poslovodne organe in za vodilna delovna mesta moramo izbirati po svojih delovnih sposobnostih, družbeno političnih in moralno etičnih vrlinah. Na takšna delovna mesta ne izbirajmo ljudi, ki imajo neodgovoren odnos do družbenega premoženja, ki so bili obsojeni zaradi kriminala in dejanj proti ljudstvu ter ljudi, ki so bili izključeni iz Zveze komunistov zaradi protipartijskega delovanja. Zavzemati se moramo za to, da

prihajajo na vodilna delovna mesta tudi mladi ljudje, ki so v samoupravnih praksi in javnem družbenem delovanju pokazali revolucionarnost, načelnost in dinamičnost in se izkazali kot dosledni borci za uresničevanje politike ZKJ.

Nadaljnji sklep je bil tudi, da se kot komunisti odločno bojujemo proti vsakršnemu monopolu kogarkoli v vodenju kadrovske politike, proti njeni privatizaciji in nezdravim ambicijam. Boriti se moramo tudi proti piscem in objavljajm članov v naših časopisih, ki skušajo omalovaževati in razvrednotiti kadrovsko politiko ZK, družbeno politične in moralno etične zahteve do delavcev na vodilnih delovnih mestih.

Sledila je druga točka dnevnega reda. Predsednik konference IO OOS, tovariš Marjan Gradišar je poudaril in pozval vse člane IO naj v TODZ organizirajo aktivno predkongresno dejavnost. Povsod naj delavce seznanijo s predlogi sklepov 8. kongresa ZKS, zaključke razprav pa naj pošljejo svojim občinskim svetom. N. L.

Tončka Habič, delegatka na VII. kongres ZSJ

Sredi meseca oktobra so imele družbeno politične organizacije TOZD Grmada sestanek. Nanj so bili poleg članov ZK, IO OOS, aktivna mladih delavcev, delegatov delavskega sveta vabljeni tudi vsi poslovodje.

Uvodni referat je imela predsednica izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata, tovarišica Tončka Habič. Spregovorila je o osnutku sklepov 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in o statutu.

Po živahni razpravi so navzoči zadolžili tovarišico Habičevno, ki bo kot delegatka zastopala šišensko trgovino na zveznem kongresu sindikata v Beogradu, da spregovori o naslednjih vprašanjih:

— **Zapostavljanje trgovskih delavcev.** Trgovski delavci smo v sredstvih javnega obveščanja še vedno zapostavljeni, saj si drugače ne moremo razložiti člankov v časopisih z naslovi kot so: »Trgovci z novci«, »Trgovci so dvignili cenek«, »Ali trgovci vidijo kot skobci« itd.

Menimo, da odgovorni delavci v časopisnih podjetjih ne bi smeli dovoljevati objav takih in podobnih žaljivih člankov. Naš namen ni polemizirati, kaj je prav in kaj ne, vendar menimo, da tisti, ki tako pišejo ne poznajo ne staro, kaj šele novo ustavo.

Nerazumljivo je, da še danes vse trgovske delavce, ki jih je samo v Ljubljani nekaj tisoč, kratko malo neodgovorni novinarji imenujejo kar trgovce. Vidimo, da ne ločijo kaj je trgovec v starem, predvojnem pomenu in kaj je danes trgovski delavec. Prav je, da javnost tudi o tem pravilno obvestimo. Trgovec je lastnik trgovine in blaga in ima tudi ustrezeni družbeni odnos do zaposlenih, današnji trgovski delavec pa naj bo pomočnik, poslovodja ali direktor je resnično delavec-upravljaalec, kot vsi ostali

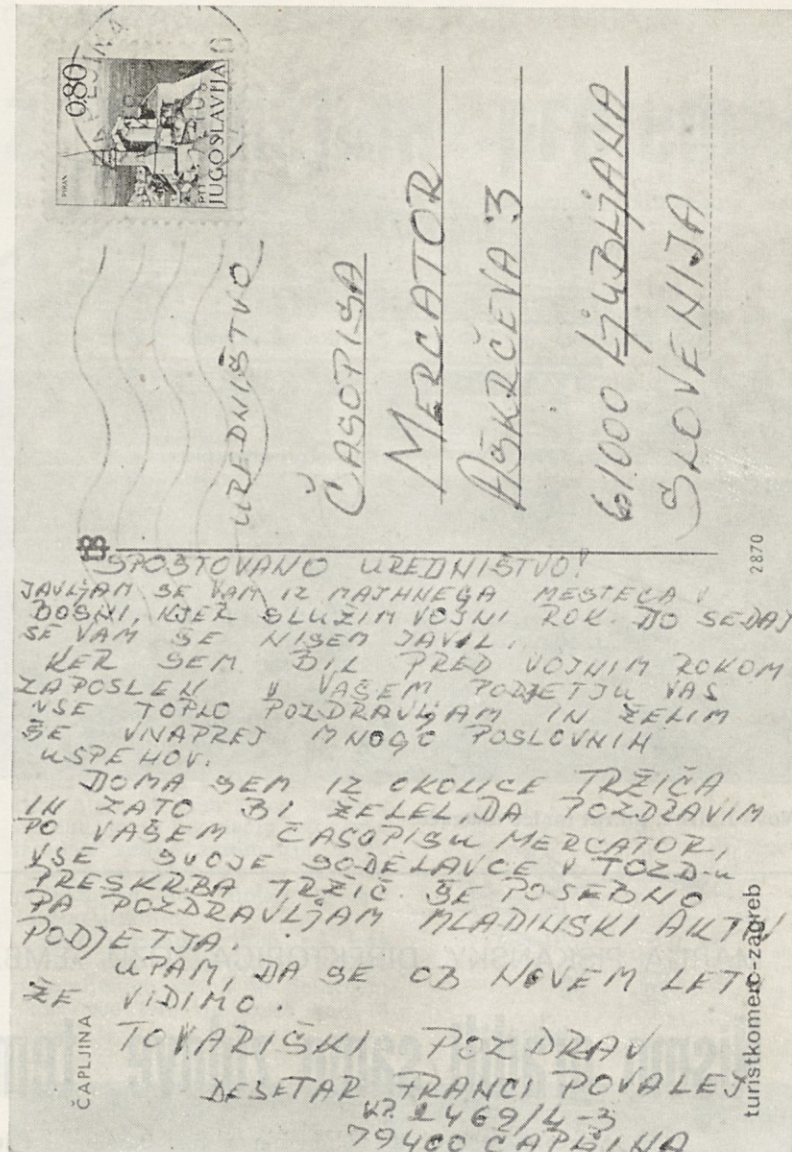
delavci v gospodarstvu in družbenih službah. Družbene razlike med trgovskimi in ostalimi delavci ni, le delo opravljajo različno.

— **Problem zamrznjenih marž.** Ta še vedno pesti trgovske kolektive. Samoupravni sporazumi se sklepajo enostransko. Tako na primer smo imeli pri prodaji kruha do podražitve 8 % razliko v ceni, po podražitvi 4 % oziroma 20 par pri kg.

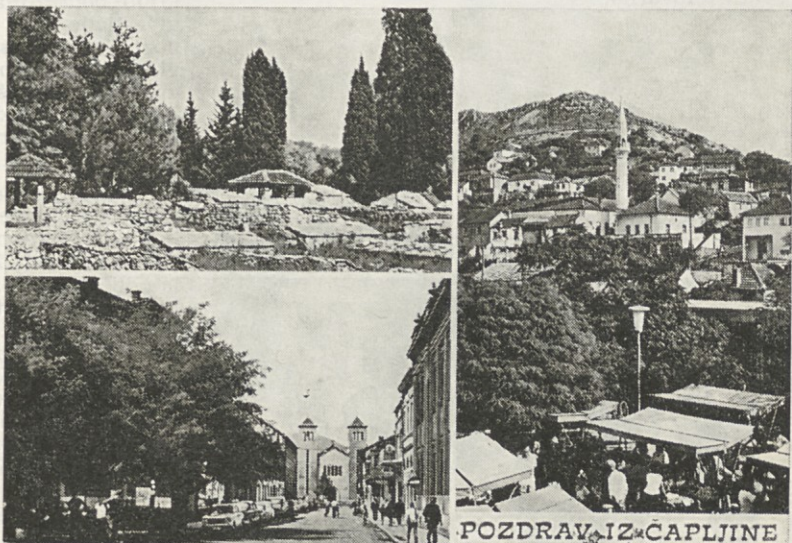
— **Obratovalni čas ob sobotah.** Trgovine so ob sobotah še vedno odprte ves dan, medtem, ko številne organizacije prenehajo z delom že ob petkih opoldne.

— **Varstvo otrok in stanovanjski problemi.** Trgovske delavke so v težkem položaju glede varstva otrok. Tudi stanovanjskih problemov je veliko, ker so trgovska podjetja zaradi nizke akumulacije namenila malo denarja za stanovanja.

O vseh teh vprašanjih bo govorila delegatka Tončka Habič na VII. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije, ki bo meseca decembra v Beogradu. Želimo ji obilo uspehov.

Desetar FRANTI POVALEJ nam piše:

Ustanovili smo konferenco mladih delavcev

Družbeno politične organizacije podjetja »Mercator« (svet ZK in IO konference sindikata) so dale pobudo za ustanovitev konference mladih delavcev na ravni podjetja. V ta namen so imenoval iniciativni odbor, ki je opravil organizacijske priprave za konferenco.

Tako je bila v soboto, 16. novembra v Kočevju že ustanovna seja konference mladih delavcev podjetja »Mercator«.

Več o delu in sklepih konference bomo zapisali v naslednji številki časopisa »Mercator«.

Iniciativni odbor

Nova EMBA, tokrat malce drugače.

MARIJA PISKANSKY, DIREKTORICA TOZD »EMBA«:

Nismo gradili samo zidove, temveč tudi kadre

Nova EMBA stoji. Zrasla je s težkimi napori delavcev EMBE; treba je bilo zategniti pas, kdo ve kolikokrat. In prenekateri dinar vložiti v novo tovarno.

»Gradili smo novo tovarno, obenem pa tudi pripravljali nove kadre«, pravi Marija Piskansky, direktorica TOZD »EMBA«.

»Mislim, da je najvažnejše,« je začela pripovedovati tovarišica Piskanskyjeva, »da smo uspeli prav v najtežjih situacijah. Veseli nas, da nam je uspelo dobiti milijardo kreditov in da smo kljub podražitvam bili kos v planiranem roku investicijo tudi končati. Vendar pa v teh letih nismo gradili samo tovarne. Nismo svoje sile vlagali le v zidove; to je premalo. Istočasno smo gradili tudi naše kadre. Kaj pomaga moderna tovarna, če pa delavci niso usposobljeni za delo v njej? Ne moreš izčrpati vseh kapacitet. Zdaj vidimo, da je bila naša pot pravilna.

Naj povem, da sta ob koncu študija dva naša delavca za svoje diplomsko delo vzela teme prav iz našega življenja; gradnjo nove tovarne in organizacijo dela. Za svoji diplomski deli sta prejela odlično oceno. Obenem pa so delavci svoje šolanje izkoristili tudi s koristnim delom za EMBO. To se pravi, da so se izredno poglobili v organizacijo in v gradnjo. Veliko svojega prostega časa sta tovariša inženirja Stegl in Vaupotič posvetila študiju in zdaj našo moderno tehnologijo tudi popolnoma obvladata. Vedeli smo, da nam bodo potrebni tudi ekonomisti; zato so se nekateri naši delavci odločili za študij ekonomije.

Ko že govorimo o izobraževanju, potem naj povem tudi to, da se izredno šola tudi nekaj naših delavk iz neposredne proizvodnje. Le-te kasneje čakajo delovna mesta tudi v pisarnah; v pisarne pri nas namreč jemljemo domače ljudi. Takšne, ki so na svojih delovnih mestih tovarno že spoznali in si drugo potrebno znanje pridobili še v šoli. Tudi fizične delavce usposabljammo na primer za šoferje kamionov, viličarjev. Vidite, tako obenem s tovarno gradimo tudi naše delavce.

Vendar smo zdaj šele na pol poti. Veliko je še treba, da bo tovarna takšna, kakršno si želimo. Zidovi sami so premalo, znotraj je treba prostore opremiti. Najnujnejše potrebe so moderni stroji; žal je zaenkrat zmanjkalo denarja. Vendar v našem šestletnem planu predvidevamo moderno opremo. S tem pa bomo seveda lahko šli v novo proizvodnjo in razširitev tržišča.

(Nadaljevanje na 17. strani)

Z OBISKA V NOVI EMBI

Spet smo obiskali našo TOZD »EMBA«. Tokrat smo za pogovor zaprosili tovarišico Pisanskijevo, direktorico; pogovarjali pa smo se tudi s predstavniki delavskega sveta in mladine, pa sindikata. Povprašali smo tudi komuniste v »EMBI«, kaj delajo. Nismo pozabili tudi na delavce, ki so bili ob otvoritvi tovarne odlikovani. Tako tokrat predstavljamo tovarišico Rezko Hribar, ki je obenem tudi najstarejša delavka v tovarni.

Delavski svet

Delavski svet TOZD »EMBA« šteje 15 članov. Sestavljen je tako, da so v njem zastopani vsi oddelki, po delovnih skupinah. Predsednik delavskega sveta je tovariš Janez Kušlan.

Seje skličejo po potrebi, ko se zanje nabere dovolj snovi. V glavnem na svojih sestankih, ki so vedno v popoldanskem delovnem času, obravnavajo sprotne probleme. Tako so veliko govorili o samoupravnem sporazumu, teme njihovih sestankov pa so bile tudi zaključni računi za posamezna tromesečja itd.

Vsi sklepi sej delavskega sveta morajo biti zapisani in izobešeni v 24 urah na oglasni deski. Na vsaki naslednji delovni seji se preverja, če so bili vsi sklepi izvršeni.

Morda še posebnost, za katero drugje še nismo slišali: na vsakem sestanku delavskega sveta je tudi točka, v kateri udeleženci lahko zastavljajo najrazličnejša vprašanja direktorju.

Janez Kušlan, predsednik delavskega sveta v TOZD »EMBA«.

Skrbimo za delavce z najnižjimi prejemki

Izvršni odbor sindikata TOZD »EMBA« šteje pet članov, njegov nadzorni odbor pa je sestavljen iz treh članov.

Predsednica izvršilnega odbora sindikata, tovarišica **Ljudmila An-**

dolšek je povedala o delu sindikata naslednje:

»Letos spomladi smo se sestali predvsem zato, da se popravijo najnižji osebni dohodki. Ustanovili smo posebno komisijo, ki si

je zadala nalogo popraviti plače. Tako smo postavili najnižjo postavko 1800 dinarjev, prizadevali pa si bomo, da najnižjo osebno postavko popravimo vsaj na 2000 dinarjev. Aktivno je naš sindikat sodeloval tudi pri sporazumu o delovnih razmerjih in k temu smo dali tudi konkretne predloge; prav tako pa smo sodelovali tudi pri samoupravnih sporazumih.

Do lani smo vsako leto pošiljali na oddih po tri delavce z najnižjimi prejemki. Pravzaprav smo k ceni dopusta prispevali po 200 dinarjev sami, nekaj pa so dali tudi mestni sindikati.

Letos pa smo kupili prikolico in jo postavili v Umagu. Prednost pri uporabi prikolice smo tudi tokrat namenili tistim delavcem, ki imajo najnižje osebne dohodke. Sami si lahko kuhajo, kar za mnoge pomeni velik prihranek pri izdatkih za prehrano. Zato, predvsem pa zaradi nizke cene, uporaba stane le štiri stare tisočake na dan, je za tak način letovanja izredno veliko zanimanja. Prav zato resno računamo na to, da v prihodnjem letu kupimo še eno takšno prikolico.

Svoj počitniški dom pa ima EMBA tudi v Martuljku. V lepo opremljenem domu je delavcem skozi vse leto na voljo kar 18 ležišč.

Izvršni odbor sindikata pa vsako leto poskrbi tudi za organiziran in cenen nakup ozimnice in tudi kuriva.

Tudi športu v EMBI posvečajo dovolj pozornosti. V okviru Mercatorjevih športnih iger ob 25-letnici podjetja so sodelovali v kegljanju, v prihodnje pa nameravajo temu in drugim vrstam športa posvetiti še več časa.

Ljudmila Andolšek, predsednica sindikata. Njeno delovno mesto pa je v skladišču surovin, kjer dela kot namestnik šefa.

Brez besed.

V enem najlepših krajev Gorenjske, v Gozd Martuljku ima TOZD »EMBA« svoj počitniški dom.

Nismo gradili samo zidove, temveč tudi kadre

(Nadaljevanje s 16. strani)

Morda vas zanima, kje vse EMBA prodaja. Naši potniki obiskujejo vsa področja Slovenije. Svojo potniško službo pa imamo organizirano tudi v Hrvaški, Dalmaciji, Bosni in Črni gori.

Mercator od nas jemlje približno 20 % fizičnega obsega naše sedanje proizvodnje. Trenutno gre največ kave. Prej ni bilo druge možnosti, saj je z vsjo ostalo predelavo več faz dela.

Pa tudi sicer gre kave zelo veliko. Moderna tehnologija obdelave kave omogoča tudi dobro kvaliteto. Najsodobnejša, popolna avtomatska linija za kavo in sistem zaprtega hlajenja omogočata to, da kava tudi po dveh mesecih obdrži isto kvaliteto, kot na dan prženja.

Nadaljni razvoj naše tovarne predvideva večje izkoriščanje kapacitet, postrojitev novih strojev in s tem razširitev proizvodnje. Investicija za vse to bo znašala okrog 70 milijonov dinarjev in je seveda pogoj za vse ostalo.

Resno načrtujemo graditev še ene tovarne. Perspektivni razvoj nam bo morda v 10 ali 20 letih narekoval izkoristiti prostor pred tovarno. Tako mislimo v prihodnosti tudi na predelavo in embaliranje drugih vrst proizvodov.

Lani smo načrtovali 125 milijonov fizičnega obsega proizvodnje, za letošnje predvidevamo pa 170 milijonov. Cene se neprestano višajo in ob devalvaciji že tako majhnih obratnih sredstev se je treba posluževati kreditov. Na srečo ima za to Ljubljanska banka veliko razumevanja.

V prejšnji številki nam jo je v zapisu o novi tovarni Emba zagodel tiskarski škrat. Zamenjani sta bili fotografiji tovarišev **Jožeta Bučarja**, sekretarja občinskega komiteja ZK Ljubljana-Bežigrad in **Štefana Temlina**, sekretarja občinskega sveta ZK Ljubljana-Bežigrad. Obema se za pomoto opravičujemo.

OO ZVEZE KOMUNISTOV V EMBI

Osnovna organizacija Zveze komunistov je bila v EMBI osnovana oktobra leta 1972. Trije komunisti so še isto leto v svoje vrste sprejeli štiri nove člane. Lani se je njihova organizacija povečala še za dva člana.

»Tako zaenkrat naša partijska celica šteje devet članov,« je v razgovoru povedala **Milena Kušlan**, sekretarka osnovne organizacije v TOZD »EMBA«.

»Imamo seveda še v načrtu, da medse sprejmemo nove člane, predvsem iz vrst mladih. Tako se bo v prihodnje naša osnovna organizacija še okrepila.

Na svojih sestankih obravnavamo vse stvari, ki so aktualne; sodelovali smo pri pripravi samoupravnega sporazuma, pa pri sprejemanju pravilnika o osebnih dohodkih. Vso pomoč smo nudili tudi naši mladini, da se je lažje organizirala.

Zveza komunistov je pri nas seznanjena z vsem, kar se dogaja v podjetju. O vseh teh stvareh se pogovarjamo na sestankih, ki jih skličemo vedno po službi.

Tovarišica Milena Kušlan, sekretarka OO ZK je bila sprejeta v Zvezo komunistov že leta 1962. Takrat je samoiniciativno napisala vlogo za sprejem. V EMBI je vlogo sekretarke sprejela letos, prej pa je bila blagajničarka.

Sicer pa je tovarišica Kušlanova zaposlena na delovnem mestu obračunskega referenta. V delovni sredini EMBE je že 11 let. Aktivno deluje

v sindikatu, večkrat pa je bila tudi članica upravnega odbora in delavskega sveta. Je tudi članica IO konference sindikata podjetja Mercator.

Milena Kušlan, sekretarka OO ZK v TOZD »EMBA«.

Poceni malice — zadovoljni delavci

Delavci TOZD »EMBA« imajo lepo in prijetno urejeno menzo. Topli obrok hrane jih velja le pet dinarjev. Torej poceni je malica. Pa je zato tudi dobra, okusna?

Seveda je dobra in povrh tega še raznovrstna, so povedali v EMBI. Na voljo jim je vse, od pasulja, ričeta, vampov, golaža in polnjenih paprik, do zrezkov. In kdo to malico pripravlja? Iz kuhinje Ljubljanskih mlekarn prihaja. Cena je nizka, izbira jedil je velika, raznovrstna. S takšno prehrano pa so vsi zadovoljni.

Če komu ni do toplega obroka, potem se lahko odloči za mleko, jogurt, maslo ali sir; za žejo pa so na voljo tudi razni sokovi. Tudi cene teh izdelkov Ljubljanskih mlekarn so dokaj ugodne in večji nakup je prav gotovo dobrodošel predvsem gospodinjam.

Tokrat je vse prispevke o TOZD »EMBA« pripravil Mile Bitenc, fotografije pa so delo Kancijana Hvastije.

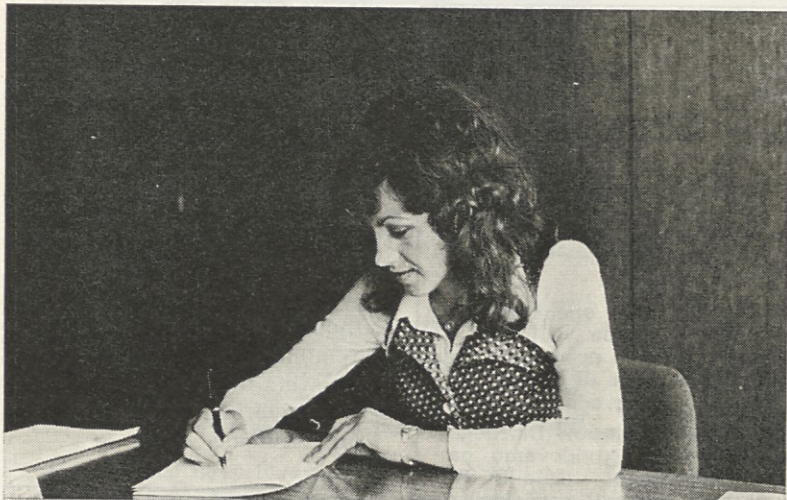
Mladinski aktiv je še mlad

Mladih delavcev je v TOZD »EMBA« bolj malo. Le dvaindvajset jih je, kot je povedala Vera Paunovič, predsednica aktiva mladih delavcev.

Njihov mladinski aktiv je še mlad, saj je bil ustanovljen komaj decembra lani. Torej so mladi šele na začetku svoje organizirane poti, brez vsakršnih izkušenj. Prav zaradi tega pa jim v začetnih težavah prav radi priskočijo na pomoč sindikalni delavci.

Doslej prehojena pot aktiva mladih delavcev je skromna; spomladi so se udeležili mladinskega seminarja. Kasneje so ustanovili športni odsek. Zanimanja je največ za kegljanje. To naj v prihodnje postane in ostane stalna oblika športnega udejstvovanja.

In kaj pripravljajo? Radi bi šli na izlet. Iz svojih vrst pa bodo nekaj mladincev sprejeli v Zvezo komunistov.

»Sem delavka v proizvodnji, izredno pa obiskujem srednjo ekonomsko šolo v Ljubljani,« je povedala Vera Paunovič, predsednica aktiva mladih delavcev v EMBI.

Leto 1971: Jugoslovanski Oskar za »Remi« kavo.

19 jugoslovanskih oskarjev

»Že od vsega začetka smo skrbeli za lično embalažo in pa seveda za dobro kvaliteto naših izdelkov. Vsako leto smo se udeležili natečaja za podelitev »Jugoslovanskega Oskarja« in vedno dobili tudi priznanje,« pravijo v EMBI.

»Tako imamo v svoji zbirki že 19 jugoslovanskih Oskarjev za embalažo. Letos pa smo tem priznanjem pridali še enega. Za

kvaliteto kave smo pred kratkim v Beogradu prejeli visoko priznanje. Gospodarska zbornica mesta Beograd je direktno iz trgovin vzela vzorce kave in to so ocenjevali potrošniki. Torej je ta pohvala za našo dobro kvaliteto kave še toliko bolj realna; oceno so dali potrošniki sami. In to kavi, ki je v številnih prodajalnah širom po Jugoslaviji vsakomur na voljo.«

Rezka Hribar, delavka v EMBI je prejela ob otvoritvi nove tovarne red dela s srebrnim vencem.

TOVARIŠICA REZKA, ČESTITAMO!

Ob otvoritvi tovarne so bila podeljena priznanja najzaslužnejšim delavcem EMBE. Šest priznanj je čakalo naslednje delavce:

direktorica, tovarišica **Marija Pisansky** je prejela red republike z bronastim vencem;

red dela s srebrnim vencem je bil podeljen delavkam **Rezki Hribar**, **Antoniji Brus** in **Cilki Babnik**.

Medalje dela pa sta prejela **Franciška Robič** in **Janez Velepec**.

Naj tokrat zapišemo vsaj nekaj skromnih besed o **Rezki Hribar**, ki je prejela red dela s srebrnim vencem in kot najstarejša delavka EMBE tudi uradno otvorila novo tovarno.

Pridno, vestno in z veseljem opravlja svoje delo. Ne samo pri stroju za pakiranje servirnega sladkorja, kjer je sicer njeno stalno delovno mesto. Tudi drugje. Za delo poprime povsod, kjer je treba. Pri stroju ali pa pri ročnem polnjenju. Spretna, marljiva in disciplinirana je povsod; in skromna. Ves čas enako, vseh petnajst let že. Tovarišica Rezka pa ni ves čas samo dobra delavka; večkrat je tudi aktivno delovala v organih samoupravljanja.

Prav zaradi svojih odlik je med sodelavci cenjena in spoštovana. Za vse to ji gre res priznanje in stisku rok in čestitkam sodelavcev se pridružujemo tudi mi.

Pacient pride k zdravniku-psihiatru in se pritoži:

— Doktor, danes ponoči sem sanjal, da sem vol in da jem seno.

— To pa res ni nič hudega, ga pomiri doktor.

— Hudo, hudo, tovariš doktor. Ko sem se namreč zbudil, je bila blazina, na kateri sem spal, prazna...

Ko se je Matija zjutraj prebudil, je opazil, da leži obrnjen v postelji: Celo noč sem mislil, da me boli glava, zdaj pa vem da so to bile noge.

Carinik turistu: Cigarete, alkohol, kava...

Turist: Hvala, vsega tega imam dovolj v kovčku.

Analiza o primernosti združitve trgovine v Ptuj

Komisija za izdelavo analize o primernosti združitve trgovskih organizacij združenega dela: Iz-bira, Merkur in Mercator TOZD Panonija v Ptuj, je predložila osnovnim organizacijam zveze komunistov analizo o primernosti združitve. Organizacije zveze komunistov so v vseh navedenih organizacijah združenega dela o analizi že razpravljale in sprejele svoja stališča.

Pogledi na združitev so različni

Osnovna organizacija zveze komunistov je navaden problematiki posvetila poseben sestanek. Vsi prisotni so zbrano prisluhnili uvodnim besedam člana skupne komisije, ki je pripravljala analizo, potem pa v zelo zanimivi razpravi soglasno podprli prizadevanja za združitev trgovine v Ptuj. Poudarili so, da bi tako lahko hitreje napredovala, dosegla večje učinke pri poslovanju, ki bo nudilo kupcu kvalitetnejše usluge in boljšo založenost v prodajalnah. Skratka, stališča komunistov v Panoniji so jasna in enotna: vsi

podpirajo prizadevanja za združitev vseh treh trgovskih organizacij v skupnost TOZD v okviru Mercatorja.

Stališča pri Izbi in Merkurju so nekoliko drugačna. Združitev naj bi šla postopoma, tako, da bi se najprej združili podjetji Iz-bira in Merkur, ter šele v naslednji fazi bi se odločali o povezavi z močnejšim partnerjem.

Glede na različna stališča v teh organizacijah je bil na razgovoru, ki ga je sklical sekretar komiteja občinske konference ZKS Ptuj z direktorji in sekretarji organizacij ZKS, kjer so se dogovorili, da se izdela še analiza o primernosti združitve Izbi in Merkurja, ter da se že izdelane analize za združitev vseh treh organizacij in nova analiza o združitvi Izbi in Merkurja, enotno razlagata samoupravnim organom in članom kolektiva. Prav tako je bil dosežen sporazum, da v vseh treh organizacijah analizo razlagajo nepristranski sodelavci in strokovnjaki s tega področja in to predstavniki ekonomskega centra iz Maribora.

zf

Mladi v Panoniji po dopustih

V prvi polovici meseca septembra se je po dopustih sestal sekretariat mladinske organizacije TOZD Panonija Ptuj. Seje sekretariata se je udeležil tudi predsednik programskega sveta pri občinski konferenci ZSM Ptuj tovariš Tonejc in predsednik delavskega sveta TOZD Panonija Ptuj, tovariš Zupančič.

Sekretariat je razpravljal o svojem dosedanjem delu in o delu mladih v TOZD na sploh. Razpravljali smo o pridobitvi sejne sobe, ki bi bila namenjena za sestanke vseh družbeno političnih organizacij, za športne prireditve, za shranjevanje diplom in pokalov TOZD, za čitalnico in nena-zadnje bi bila ta dvorana tudi za-točišče mladih v prostem času.

Tovariša Tonejca smo seznanili, da ne bo omenjena soba nikakršen mladinski klub, ki bi delal konkurenco klubu mladih v Ptuj in bi tako razdvajali mlade in povzročali neenotnost v usmerjanju mladih v Ptuj. Predsednik programskega sveta nam je zato poročal o dosedanjem, ne preveč aktivnem delu kluba mladih v Ptuj. Priporočil nam je, da bi se mladi TOZD Panonija vključili v delo kluba mladih, ki se ukvarja z raznolikimi dejavnostmi, ki bi pritegnile veliko mladih.

Po tem posvetovanju smo sklenili, da bomo našo mladino usmerili v ta klub in zadolžili enega mladince, ki bo kontaktiral s klubom.

Na seji sekretariata smo evidentirali tudi tri mladince za občinsko konferenco ZSM Ptuj, specializirano konferenco in komisijo pri občinski konferenci ZSM Ptuj.

Obravnavali smo tudi dve vlogi učencev, ki prosita za materialno pomoč in sklenili, da jih bomo po posvetovanju s kadrovikom posredovali v dokončno odločitev delavskemu svetu.

Mladi v TOZD Panonija se pripravljamo na bližnjo volilno in delovno konferenco mladinske organizacije, na kateri bomo pregledali naše dosedanje delo, ga kritično ocenili ter sprejeli zaključke in idejni program dela za naslednje obdobje. Hkrati bomo izvolili novega predsednika, sekretarja in blagajnika ter sekretariat.

Anton Janžekovič

Pri realizaciji vsakoletnega izleta invalidov, ki ga v sodelovanju s podjetji pripravlja Nedeljski, smo kot vsa leta doslej tudi mi prispevali svoj delež.

V zahvalo smo prejeli od Nedeljskega pismo z naslednjo vsebino:

Spoštovani!

Uredništvo Nedeljskega dnevnika, ki je letos že desetič organiziralo izlet za invalide iz vse Slovenije, se vam v svojem in v imenu vseh udeležencev Akcije 74 najlepše zahvaljuje za vaše sodelovanje.

Z vašo dragoceno pomočjo, brez katere akcija ne bi tako povsem uspela, smo dodali kanček sreče in veselja v življenje skromnih ljudi, ki jih je zdravje prikrajšalo za normalno, človeško življenje.

Še enkrat iskrena hvala.

Odgovorni urednik
Nedeljskega
Marjan Remic

Reelekcija v TOZD Grmada

Po zakonu o medsebojnih delovnih razmerjih v združenem delu in v naši notranji zakonodaji so dolžne vse TOZD vsaka štiri leta opraviti reelekcijo svojih vodilnih delavcev. Nekateri se sprašujejo, zakaj je to potrebno, spet drugi menijo, da bi morali imeti reelekcijo vsako leto.

Uspeh podjetja in TOZD je v marsičem odvisen od sposobnih vodilnih delavcev. Reelekcija pa ima namen, da se vsestransko in temeljito pregleda dosedanje delo in bodoče naloge vseh vodilnih delavcev.

V TOZD Grmada je reelekcija potekala takole:

— Javni razpis v časopisu Delo za direktorja kot za vse vodilne delavce Mercatorja;

— temeljita obravnava dosedanjega dela vodilnih delavcev. O tem so razpravljali ZK, sindikati, mladina in delavski svet;

— vsestranska obravnava kandidatov, ki so se javili na razpis. To delo je opravila komisija iz TOZD in občinske skupščine;

— tajno glasovanje delavskega sveta, ki je potrdil kandidata.

Reelekcija je bila tako v skladu z intencijami ustave in željami zaposlenih.

Jože Renar, ponovno izvoljen

Delegati delavskega sveta TOZD Grmada so ponovno izvolili za direktorja TOZD tovariša Jožeta Renarja. Ob izvolitvi se je tovariš Renar zahvalil za izkazano zaupanje in v kratkem nagovoru dejal:

»Tovarišice in tovariši, delegati delavskega sveta! Tako vaš kot moj cilj je, da bi se naša TOZD in podjetje kot celota tudi v bodoče uspešno razvijala.

Moj namen ni, da bi sedaj na široko govoril o opravljenem delu, le to bi rad poudaril, da smo v zadnjih petnajstih letih ustvarili gospodarsko močno TOZD, ki ima vse pogoje za nadaljno uspešno rast.

Naloge, ki so pred nami, so težke in zapletene še posebej po zamrznitvi marž. Toda prepričan sem, da jih bomo uspešno opravili.

Enoten kolektiv lažje dosega uspehe. Enotnost so v prvi vrsti dolžni utrjevati ravno vodilni delavci. Vodilni delavec ne more brez kolektiva nič narediti, zato pa je nujno, da se aktivno vključi v delo podjetja.

Nova ustava in s tem povezani številni zakoni, vključno podjetniška zakonodaja, popolnoma na novo opredeljujejo vlogo direktorja in vlogo organov delavskega samoupravljanja. Enoten cilj pa je izboljšati gospodarjenje.

Naša družba prihaja vedno bolj do spoznanja, da je uspešno gospodarjenje predvsem pa nadaljni razvoj družbe tesno povezan z razvojem delavskega samoupravljanja.

Direktor že davno ni več disciplinski vodja temveč koordinator poslovnega procesa. Za uspeh TOZD smo odgovorni vsi in vsak na svojem delovnem mestu, to je, od delegata v DS, IO sindikata, raznih svetov in komisij do celotnega kolektiva.

Kaj ni lep, naš razstavni prostor na zagrebškem velesejmu? Nekaj let nazaj je pri izbiri najlepšega štanda prišel celo v ožji izbor.

Še enkrat o zagrebškem velesejmu

Nekaj besed o jesenskem zagrebškem velesejmu smo že napisali v prejšnji številki; prispevek smo seveda pripravili že pred samim sejmom.

Naj zdaj dodam to, da je bil sejem izredno dobro obiskan, pa tudi pri nas seveda ni manjkalo obiskovalcev. V dneh sejma se je na našem štandu oglasilo veliko

Mercatorjevih delavcev iz različnih TOZD, med gosti pa smo lahko pozdravili tudi tovariša **Zvoneta Dragana**, podpredsednika IS SR Slovenije.

V času sejma je bila tudi ustanovitvena skupščina podpisnikov samoupravnega sporazuma, ki se jo je udeležilo približno 70 delegatov. V stalno delovno predsed-

stvo je bila imenovana kot predstavnik Mercatorja tudi naša sodelavka Maja Hočevnar. Predsedstvo šteje tri člane.

Za vse tiste, ki si zagrebškega velesejma in seveda našega razstavnega prostora še niste ogledali, pa tokrat objavljamo nekaj fotografij.

Mile Bitenc

V hali 14 je stalna razstava opreme za trgovino in gostinstvo. Na razstavi sodeluje tudi naša TOZD »Investa«.

TOZD „Preskrba“ na Gorenjskem sejmu odprla stalni razstavnoprodajni prostor

Spet je bil na Gorenjskem sejmu; v Kranju. Tokrat obrtni sejem, na katerem je med številnimi trgovskimi podjetji in privatniki razstavljal in prodajal tudi Mercator.

Še zdaleč ta sejem ni tako ob-

sežen in toliko obiskan, kot je poletni sejem. Razstavljalcev je veliko manj in vsaj takrat, ko smo se po sejmskih prostorih sprehodili mi, obiskovalcev ni bilo kdo ve koliko; na prste bi jih skorajda lahko preštel, kar pa je pravo

nasprotje sejmu, ki je bil avgusta.

Mercator, pravzaprav naša TOZD »Preskrba« iz Tržiča se tokrat pojavlja kar na dveh mestih. V hali A, kjer razstavlja in prodaja Meblor E program. Novi E program, za katerega je sicer veliko zanimanja, malo ljudi pa se tudi odloči za nakup.

V hali C, ki bo odslej nova prodajalna TOZD »Preskrba«, stalni razstavno-prodajni prostor, pa je obiskovalcem na voljo tudi pohištvo, tokrat tudi drugih proizvajalcev in ne le Mebla, pa talne oblige, bela tehnika, lestenci.

Povprašali smo **Ivanko Kurnik**, poslovodkinjo sejma, kaj meni o letošnjem obrtnem sejmu. Takole je povedala:

»Ne trgujemo tako, kot bi želeli. Vendar smo že v naprej računali, da ne vem kako visokega prometa ne bomo mogli zabeležiti. Veste, ogledovanja in zanimanja je dosti. Predvsem za novi E sistem, ki pa je na žalost za prenekaterega kupca predrag. Od starega E programa so cene višje za okrog 40 %. To pa je veliko. Povem vam, da mnogi kupci postanejo dobesedno 'pač', ko zvedo za ceno. Naj za ilustracijo povem, da stane na primer sestavljena dnevna soba dobre tri milijone, kar pa je res veliko.

Tokrat imamo na sejmu svojega svetovalca, ki kupcem svetuje ugodnejšo sestavo posameznih elementov. Po želji kupca odide tudi na dom, saj glede na velikost in obliko prostora najlažje svetuje vrsto elementov.

Vseeno pa smo že napravili za več kot milijon dinarjev prometa. Od tega smo v gotovini dobili okrog četrtino, ostalo pa smo prodali na kredit. Nudimo spet že naše običajne kreditne pogoje, ki pa so, tako vsaj praviijo kupci, ugodni.

Naj povem tudi to, da bo odslej v hali C naš stalni razstavno-pro-

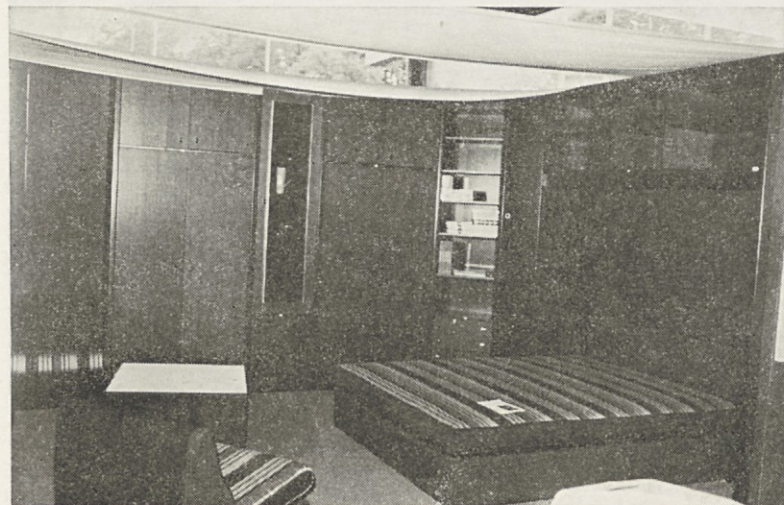

Tudi tole, kar si je nadela tale prikupna manekenka, je potrošnikom na voljo v blagovnici Mercatorja v Tržiču.

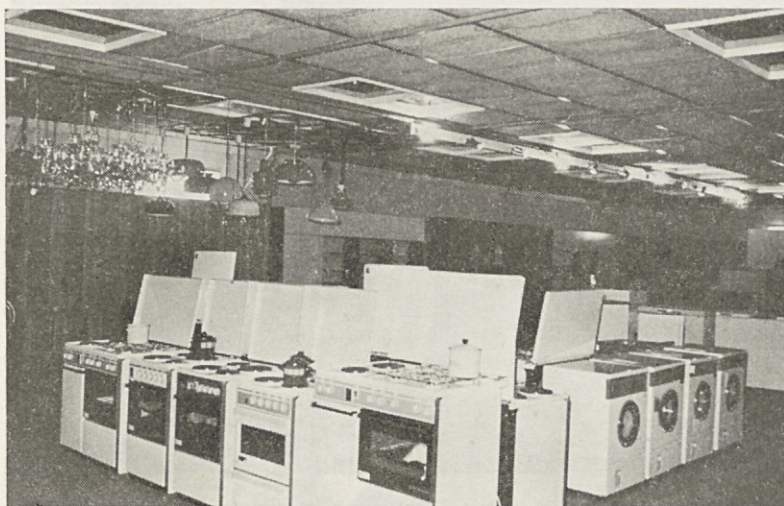
dajni prostor. Upamo, da bomo uspeli in tako prodrli tudi na kranjsko področje. V cenah bomo konkurenčni; to si upam trditi predvsem za spalnice E programa. Ugodnost, ki jo nudimo kupcem, pa je tudi brezplačna dostava blaga na dom.

Smo seveda šele na začetku, zato o uspehih zaenkrat še ne morem govoriti. Želimo, da seveda zadovoljivo posluujemo. Naše želje pa, verjetno niso prevelike, saj nas potrošniki tudi izven občine Tržič prav radi obiskujejo.

Mile Bitenc

V hali A smo razstavljali in prodajali Meblor E novi program. Lepo, moderno, a žal predrago pohištvo.

Tole pa je posnetek iz hale C, kjer je TOZD »Preskrba« iz Tržiča uredila nov stalni razstavno-prodajni prostor. In kaj bomo lahko kupovali tod? Pohištvo vseh vrst, lestence, belo tehniko.

Največ obiskovalcev na jesenskem obrtnem sejmu v Kranju je pritegnila modna revija. Prikupne manekenke so predstavljale izdelke naših konfekcijskih prodajal, ki jih lahko kupimo po naših trgovinah. V največji meri je tod sodeloval Mercator.

Z Zagrebškega velesejma. Tako živahno pa je bilo v naši komerciali dan za dnem. Je bilo sklenjenih tudi toliko poslov?

Nagrade jubilantom v TOZD Idrija

Tudi letos so se zbrali v gostišču »Nebesa« v Idriji jubilanti, ki so v TOZD Idrija deset ali dvajset let.

Na slovesnosti je zbrane pozdravil tovariš Jože Mikuž. Ob tem je izrazil željo, da bi bili še dolgo zvesti kolektivu, da bi s svojim delom ter izkušnjami vplivali

na nadaljni razvoj naše temeljne organizacije združenega dela in celotnega podjetja Mercator.

Vsak jubilar je prejel pismeno priznanje in pa denarno nagrado. Desetletniki so prejeli nagrado v višini din 1000, dvajsetletniki pa 2000 din.

Jelka Ferjančič

Letošnji idrijski jubilarji: Lučka Čibej, Albina Lapajne, Stefaniya Gnezda, Mira Hladnik, Marija Radej, Srečko Vončina, Jerica Brus, Silva Krašna, Vikca Rijavec (od leve proti desni).

Albina Lapajne je praznovala visok jubilej. Dvajset let dela v TOZD Idrija.

Slavljenje je v imenu delavcev TOZD pozdravil tovariš Jože Mikuž.

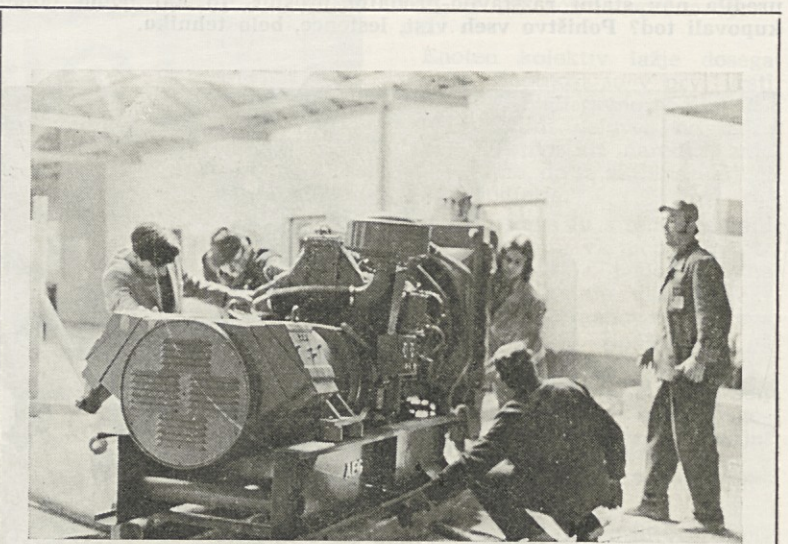

Srečko Vončina prejema priznanje in nagrado za desetletnico v TOZD.

— Predno vašemu dojenčku daste mleko, ga malo pogrejte na štedilniku ...

— Žal ta trenutek ne morete govoriti s mojim možem, ker se ravnokar kopa v bazenu na vrtu.

Sitotisk aranžerskega oddelka se je pred nedavnim preselil v nove prostore na Gerbičevi ulici. V kleti na Aškerčevi pa pravkar vgrajujejo agregat, ki je prav za elektronski center najbolj potreben. Več o tem v naslednji številki.

ZA SLADOLED SMO POTREBOVALI KUPE LEDU

»S petnajstimi leti sem začela svojo prvo službo,« se spominja **Ivanka Švajger**, ki smo jo srečali v slaščičarski delavnici Kavarne »Evropa«. Povem, da sem jo prav težko pripravil do pogovora. Nerada govori. O sebi namreč. Je skromna, preskromna, čeprav...

Ceprav bi bila lahko drugačna. Drugačna navzven, kajti na svojega sina Silva je v sebi dovolj ponosna. Saj ga poznate; to je tisti Silvo, ki nam na drsalkah in kotalkah prinaša številne zmage in priznanja.

»Vesela sem, da je sin dosegel takšne uspehe. Njegova nadarjenost, trdna volja do dela in tisoče ur napornih treningov ga je pripeljalo do takšnih uspehov. Pa seveda dober, nenadomestljiv trener, žal že pokojni tovariš Resman. Ne, takšnega moža se ne da nadomestiti.«

Pa se zdaj vrnimo na Ivankino pot, začeto v Kavarni »Evropa« leta 1950.

»S kmetov sem prišla v Ljubljano; tu sem našla svojo prvo zaposlitev. V začetku je bilo treba prijeti za vsako delo. Delala sem v kavarni, kuhala v kavarniški kuhinji, pripravljala sladoled. In po končani službi, po končanem delovnem času, sem še prodajala slaščice. Ponujala sem jih pri omizjih; in veliko smo jih prodali prav na ta način.

Še isto leto so me kot mladinko poslali v brigado. Vsi mladi smo šli, pa tudi nekaj starejših. Na

Pšati smo dva meseca in pol kopal, gradili...«

Po brigadi se je tovarišica Ivanka vrnila na svoje staro delovno mesto. Pa ne za dolgo, kajti direktorica, tovarišica Varičakova, jo je dala na drugo delovno mesto.

»Sladoled boš delala, so mi rekli. In začela sem delo pri sladoledu. Poklicali so nekega Italijana, strokovnjaka za sladoled. Naučil me je te mojstrovine, ki sem jo potem opravljal dan za dnem, leto za letom. Dobro, okusne sladolede sem pripravljala; vse iz naravnih snovi, brez raznih praškov. Sladolede z okusom čokolade, vanilije, kave, pa sadne sladolede in kdo bi še vedel kakšne. Ne veste, koliko sladoleda smo prodali; veliko več kot danes. Največ ga je šlo na porcije; natakariče so postregle tudi po trideset porcij naenkrat. Veliko sladoleda smo prodali tudi na tulce; mnogo več se je popilo ledene kave, pripravljali pa smo prav imenitne sadne kupe. Marsikdo je s termos steklenico prihitel po sladoled tudi za domov.«

In potem Ivanka pove, kako so sladoled pravzaprav delali. Ni šlo tako lahko, kajti ni bilo modernih strojev, hladilnikov in zamrzovalnikov. Potrebovali so led, mnogo ledu. Vozili so ga iz klavnice, kar na triciklju. Tudi Ivanka.

Delo je bilo zamudno, treba je bilo pripraviti veliko sladoleda; sladolede najrazličnejših okusov. Največ čokoladnega. Vsako jutro

ob šestih je že začela, domov se je vračala pozno popoldne.

Doma jo je čakal drug delovnik. Mož, otroka. Potrebovali so ženo, mater. Spominja se še, kako mu je kupila prve kotalke, rabljene. In fant je dobil veselje do tega športa. Pri vsemu pa mu je ves čas pomagal tudi oče.

Zdaj dela Švajgerjeva Ivanka v slaščičarski delavnici. Pregovor pravi, da vaja dela mojstra. Ona je postala pravi mojster za sladoled in tudi zdaj še pripravlja maso zanj. Sicer pa je njena skrb naraščanje vsega, kar je potrebno pri izdelavi slaščic; maslo, jajca in drugo. Izdaja gotove izdelke v slaščičarno, pripravlja testo za kremšnite...

Pravi, da tu izredno rada dela, kmalu bo petindvajset let, odkar je prestopila prag te hiše. Nikdar ji ni bilo pretežno, čeprav prizna,

da ni šlo vedno vse zlahka. Ni ji težko niti takrat, ko je treba na primer ob pustu pripraviti na kupe krofov. Ne da se seveda vse v rednem delovnem času. Nema-lokrat je treba prebedeti tudi noči.

»Vse delamo, če je treba. Nikdar ne gledamo na uro, na delovni čas. Pa smo vseeno zadovoljne.«

In vedno vesele, to naj pripišem še jaz. V slaščičarski delavnici Kavarne »Evropa« so dekleta vedno nasmejana, zmerom dobre volje. Vse, seveda tudi Ivanka.

Pred leti jo je pot pripeljala v Ljubljano. Tu je našla delo, ki jo spremlja že četrto stoletje. In v njem košček sreče. Pa tudi v sinu Silvu, ki ji je s svojimi uspehi, pa pridnostjo in poštenostjo lahko v ponos.

Mile Bitenc

IZBRANI DELAVCI ZA VODILNA DELOVNA MESTA

Na osnovi razpisa, ki je bil objavljen v Delu in po predlogu razpisne komisije je DS TOZD Panonija Ptuj imenoval direktorja, namestnika direktorja in ostale delavce za vodilna delovna mesta v TOZD Panonija.

K vsem prijavljenim kandidatom, je osnovna organizacija ZK dala pozitivno mnenje in politično podporo pri kandidaturi. Razpisna komisija pa je bila enotna s predlogo, prav tako je tudi DS TOZD po tajnem glasovanju soglasno imenoval posameznike za naslednja delovna mesta:

za direktorja TOZD Panonija je bil ponovno imenovan dosedanji direktor tovariš **Branko Gorjup**;

za namestnika direktorja TOZD dosedanji vodja splošnega sektorja TOZD tovariš **Franc Zdravec**;

za vodjo komercialnega sektorja je bil spet izbran dosedanji vodja komercialne tovariš **Dušan Dostal**;

za vodjo gospodarsko računsko-ga sektorja tudi dosedanji vodja GRS tovariš **Valentin Viktor** in

za vodjo splošnega sektorja tovariš **Ferdo Lovrec**, dosedanji delavec v komercialnem sektorju.

Delavski svet je ugotovil, da vsi kandidati izpolnjujejo vse pogoje razpisa in ustrezajo za navedena delovna mesta.

F. Z.

DELAVCI TOZD KAVARNA „EVROPA“ V FRUCTALU

V začetku oktobra so delavci TOZD Kavarna Evropa po dolgih letih odšli na skupen izlet. Že mnogo prej so se ga veselili. Njihovo delo je pač takšno, da malokrat pridejo skupaj. Delo v izmenah; podnevi, ponoči, ob nedeljah in praznikih. Zdaj so po dvajsetih letih le prišli skupaj, skoraj čisto vsi; in to za ves dan.

Škoda, da je slabo vreme prekrizalo njihove načrte. Tako se niso popeljali čez Vršič v dolino Trente, kot so si želeli. Pa je vseeno bilo lepo. Kljub temu, da je bil program malce spremenjen in da je ves dan kot nalašč lilo.

»Imeli smo se imenitno,« je povedala **Marta Bedenikovič**, predsednica sindikata. »Pri nas delamo brez prestanka. Nikoli ne pridemo vsi skupaj. Tod pa smo imeli za pogovore in razvedrilo na voljo ves dan. Že na začetku poti je lepo kazalo. Razpeloženje v avtobusu je bilo prav prijetno, nekaj malice za med potjo pa so pripravila naša dekleta iz slaščičarske delavnice. V Ajdovščini smo se ustavili. Po majhni zakuski smo

si z zanimanjem ogledali proizvodne obrate tovarne Fructal, nato pa smo se odpeljali v Goriška Brda. Tam smo si ogledali vinsko klet. Prišli smo prav v čas, ko so stiskali grozdje.

Popoldne je bilo še bolj veselo. Tudi zaplesali smo, saj je naš harmonikar Ivan raztegnil svoj meh, kolikor se je pač dalo. In za še prijetnejše razpoloženeje je poskrbel tudi naš Roman, ki nas je zabaval s svojimi šalami.

Kljub slabemu vremenu smo se imeli lepo; pravzaprav smo pozabili na dež. Nam je ta dan sijalo sonce, ves dan. Škoda, da se je ta dan tako hitro prevesil v večer. Morali smo domov. Vračali smo se s prijetnimi občutki. Po dolgih letih smo bili prav vsi prosti; prosti na isti dan. In ves dan skupaj na prijetnem izletu. Na izletu, ki se ga bodo dolgo radi spominjali. In komaj čakamo, da ob letu podoben izlet spet pripravimo,« je še dodala tovarišica Marta.

Zapisal:
Mile Bitenc

Ivanka Švajger pri svojem vsakodnevem delu; skoraj petindvajset let že v Kavarni »Evropa«.

Urejanje prodajaln na podežlju gre v zaključno fazo

Prodajalne na manj razvitih področjih v ptujski občini so bile pravi odraz nerazvitosti, saj so bile neurejene in neprimerne za sedanjí čas oziroma za preskrbo prebivalstva z osnovnimi življenjskimi potrebščinami. Inšpekcijske službe SO Ptuj so nenehno opozarjale na ta problem, izdajale so odločbe, jih na naše prošnje podaljševale, ker ni bilo dovolj sredstev za urejevanje ali pa ni bilo doseženo soglasje z lastniki lokalov. V zadnjih letih pa je urejanje prodajaln bistveno napredovalo. Med zadnjimi je bila urejena prodajalna v Dornavi pri Ptuju in v Lovrencu na Dravskem polju.

Ena najlepših prodajaln na podeželju

Že pred leti je Panonija v Dornavi pri Ptuju odkupila poslovno stanovanjsko hišo, v kateri je že več kot 30 let prodajalna, ki oskrbuje prebivalstvo v tej krajevni skupnosti. Zgradba je dobro grajena, zato je bilo možno urediti v njej sodobno prodajalno, ki pa je velika le 100 m².

Na to prodajalno gravitira okoli 2500 prebivalcev, ki živi na površini 800 ha zemlje. Dornava je

oddaljena od Ptuja le 7 km. V tej vasi so zelo aktivni v raznih organizacijah ter so tako organizirani pred nekaj leti uredili vaške ceste, jih asfaltirali s samoprispevkom in prostovoljnimi prispevki občanov ter delni družbeni pomoči. S samoprispevkom so finansirali tudi asfaltiranje ceste do Ptuja ter Moškanjc in tako dali velik delež k povezavi tega vaškega centra s Ptujem. Dornava je predvidena, da se bo naprej razvijala in je ena izmed redkih krajevnih skupnosti, kjer število prebivalstva narašča. Mnogi vaščani so med prvimi šli v tujino, še v časih, ko to ni bila ekonomska nuja kot nekaj let pozneje. Zaslužili so nekaj denarja, se vrnili domov, si uredili domove, nakupili nekaj mehanizacije in začeli na novo gospodariti. Še sedaj je mnogo domačinov v tujini, vendar je to že druga ali tretja generacija, ki si poskuša na tujem zaslužiti denar in tako urediti svoje domačije. Tisti, ki niso v tujini, so si poskušali najti delo v Ptuj, Kidričevem, Mariboru in drugje.

Nad 40 % prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom, kar je za ptujske razmere malo. Kupna moč prebivalstva je tako precej močna. Pred leti je okolica Dornave in

Moškanjc bila središče pridelovanja čebule, tod tudi ime »lukarija«, vendar se opaža, da je vedno manj tega pridelka, s katerim je precej dela, cene zanj pa niso tako visoke, da bi se »splačalo« obdelovati večje površine.

Preurejanje prodajalne je trajalo nekaj mesecev, saj je maloštevilna gradbena ekipa TOZD Panonija ob izdatni pomoči še nekaterih občasnih sodelavcev, morala opraviti precej zahtevnega dela. Predstavniki krajevne skupnosti so zahtevali naj bo trgovina samopostrežna. Sedaj je ena od redkih SP na podeželju v ptujski občini.

V Lovrencu na Dravskem polju preurejena prodajalna

V letošnji jeseni je tudi v Lovrencu na Dravskem polju bila preurejena prodajalna. Zamenjan je bil ves inventar. Nova sodobna oprema se lepo poda ureditvi prodajnega prostora, tako da bodo tamkajšnji prebivalci lahko nakupovali v res sodobno urejeni klasični prodajalni.

Lovrenc je od Ptuja oddaljen dobrih 10 km. Prebivalci Lovrenca, Pleterj in Zupečeje vasi, ki se pretežno oskrbujejo v naši prodaj-

alni, so v glavnem kmetovalci, saj se s kmetijstvom ukvarja okrog 40 % prebivalcev, velik odstotek pa jih je zaposlenih v bližnjem Kidričevem in tudi v Ptuj. Število prebivalstva v tej krajevni skupnosti ne narašča, saj se je sosednja vas Apače, zaradi bližine Kidričevega, hitreje razvijala, tako da je število prebivalcev že nekaj let približno enako. Pred leti je bila v tem kraju popolna osemletka, sedaj pa je samo 5 razredna šola, v višje razrede pa se učenci vozijo v Kidričevo. V tem kraju je tako ostal samo sedež ene izmed najmanjših kmetijskih zadrug, krajevna pisarna in pošta, dve gostilni in cerkev. To je vse, kar obstoja, ne smemo pa izvesti agilnih družbeno političnih organizacij in društev v sklopu katerih se občani organizirajo za razne akcije.

Zraven naše prodajalne je tu še prodajalna Kolonial iz Maribora, prodajalna Kmetijske zadruge Dravsko polje iz Lovrenca ter mesnica.

Preurejena prodajalna, ki je v združnem domu, je za kraj vsakakor velika pridobitev, ki omogoča kulturno in kvalitetno oskrbo prebivalstva.

zf

Zgradbo smo kupili že pred leti. V njej je preurejena samopostrežna prodajalna, in stanovanje za namestnico poslovodje.

V prodajalni Dornava se je takoj po otvoritvi zbralo precej kupcev, ki so že težko čakali na preurejeno prodajalno. Kupci so se najprej razvrstili v oddelku delikates, hitro pa se je napolnil tudi bife.

Samopostrežnica je bogato založena, kupci bodo imeli na izbiro precej več blaga kot v stari prodajalni, pričakujemo pa tudi precej večji promet.

Kolektiv prodajalne v Dornavi sestavlja 7 prodajalk, ki se bodo morale privaditi na novi način dela, prvi dan pa so dobile pomoč iz Ptuja, vendar samo za bife.

V spomin Lidiji Zupanc

V ponedeljek, 9. septembra, nas je zadela žalostna vest, da si nas zapustila, draga Lidija.

Čeprav smo vedeli, da si bila hudo bolna, smo upali, da boš morda le premagala bolezen.

Toda usoda je storila svoje; komaj v 38. letu starosti si omahnila.

Vsi te bomo pogrešali. Pogrešale te bodo tvoje stranke v blagovnici, nič več ne bodo deležne tvojega prijaznega nasmeha in dobrega nasveta.

Bila si dolgoletna članica našega kolektiva in zagnana samoupravljalca. Večkrat si bila v delavskem svetu, v izvršnem odboru sindikata. Povsod si bila aktivna.

Še posebno sočustvujemo z vsemi tvojimi, s tvojima otrokoma in življenjskim tovarišem, za katere si se vsa darovala.

Sodelavci TOZD
Standard Novo mesto

S fotoaparatom na obisku v Lovrencu na Dravskem polju

Kolektiv prodajalne v Lovrencu ni velik, močno pa si je prizadeval za ureditev prodajalne.

Od začetka bo v blagajni težko, toda sčasoma se bodo prodajalke tudi na to navadile, saj smo trgovci zelo prilagodljivi.

Po otvoritvi prodajalne se je zbralo precej kupcev, ki bodo še raje kupovali v naši prodajalni kot do sedaj, saj je res sodobno in okusno urejena.

Lovrenc na Dravskem polju sčasoma zgublja na pomenu, saj je v neposredni bližini Kidričevega. Prodajalna, ki je bila preurejena, bo gotovo prispevala svoj delež k popolnosti kraja.

Zadrugi dom v Lovrencu, kjer je sedež vsega življenja v Lovrencu. Vaščani so si uredili gasilski dom, klubsko sobo, pošto, v zgradbi ima sedež Kmetijska zadruga in krajevni urad. V njej je tudi naša prodajalna.

Mercatorjevi kulturni večeri

Z nastopom okteta Gallus so se v soboto, 19. oktobra na Vrhniki začele prireditve v okviru praznovanja 25-letnice podjetja. Prva kulturna prireditev je bila namenjena delavcem TOZD »Vrhnika« in »Logatec«. Žal Logatčanov na prireditvi ni bilo, pa tudi delavcev »Vrhnika« je prišlo na koncert veliko manj, kot smo pričakovali. Oktet Gallus je zapel le morda 70 obiskovalcem. Toda ti so bili izredno hvaležni, saj so petje tega priznanega okteta sprejeli z velikim navdušenjem. Nekdo je bil nad petjem okteta Gallus tako navdušen, da je vstal in zaploskal celo med petjem samim. Po koncertu ploskanja navdušenih in hvaležnih Vrhnikanov ni bilo ne konca ne kraja. Pevci so še enkrat stopili na oder in zapeli »Nocoj pa oh, nocoj«, kar je poslušalce tako navdušilo, da jih najraje ne bi še pustili domov. Le-ti so za konec zapeli še »Žabe« in s tem je bil njihov koncert na Vrhniki res končan.

Naslednji teden se je v Mestnem gledališču ljubljanskem in v Šentjakobskem gledališču zvrstilo nekaj predstav, ki so bile namenjene delavcem ljubljanskih TOZD. Ob koncu tedna pa je bila prireditev v Idriji. Pred skoraj nabito polno rudarsko dvorano je spet stopil na oder oktet Gallus in tokrat navdušil še Idrijane. Ko sem se v odmoru v garderobi pogovarjal s člani okteta, so povedali, da so z našim občinstvom zelo zadovoljni. Še dolgo pa jim bo v spominu ostal prav nastop na Vrhniki. Če prav so peli pred napol prazno dvorano, imajo prijetne spomine. Tako toplo in priščno jih je sprejelo le malokatero občinstvo doslej.

V naslednjih dneh se bodo naše kulturne prireditve nadaljevale. Za Novomeščane in Metličane bo v Metliki Šentjakobsko gledališče pripravilo predstavo »Matiček se ženi«, v Trebnjem bodo peli in igrali »Dobri znanci«, v Kočevju pa Miha Dovžan s svojimi godci in pevci. Za delavce TOZD »Panonija« v Ptuj bodo pripravili predstavo gledališniki ljubljanske Opere, v Trzinu se bo na samostojnem koncertu predstavil Koroški akademski oktet, v Beo-

gradu pa si bodo delavci TOZD »Veleblagovnica Beograd« lahko ogledali predstave v Ateljeju 212.

Tako ostane edino le še TOZD »Litija«, kjer bo naša delavka iz Logatca, Tilka Miller, pripravila samostojno slikarsko razstavo.

Osrednja prireditev s svečano sejo Skupnega delavskega sveta in nastopom okteta Gallus pa bo decembra v Ljubljani.

Več o tej prireditvi v naslednji številki Mercatorja.

Mile Bitenc

Oktet Gallus sodi med najbolj renomirane in najbolj dejavne koncertante v Sloveniji. Ansambel si je leta 1966 nadel ime znamenitega renesančnega mojstra Gallusa. Ansambel si je pridobil sloves ne le zaradi interpretacije Gallusovih del in njegovih sodobnikov, marveč tudi zaradi studioznega in prepričljivega poustvarjanja del slovenske in jugoslovanske glasbene folklore.

V Mestnem gledališču ljubljanskem smo v Komediji ljubezni med drugimi lahko videli tudi popularno Mileno Zupančičevo in Zlatka Sugmana.

— Že večkrat sem ti rekel, da je neumnost v džungli hoditi s čevlji iz kačje kože... Sedaj ima va cel kačji rod za petami.

Suzana Modrijan, tajnica IO konference OOS ob predstavi Mestnega gledališča za delavce Mercatorjevih TOZD

Drage sodelavke in sodelavci!

Letos, ko praznujemo srebrni jubilej in ga želimo kar najbolj slovesno proslaviti, ne moremo mimo uspehov, ki jih je naše podjetje doseglo ne samo na gospodarskem, temveč tudi na kulturnem področju. Prav nocoj, si boste, dragi gledalci, lahko ogledali Komedijo ljubezni, ki svojsko pričča, da znamo prisluhniti kulturnim potrebam naših delavcev. Zavedamo se namreč, da je delavcu poleg potrebnega izpopolnjevanja na strokovnem področju treba tudi kulturnega razvedrila, ki naj ga duševno in psihično obogati, ki naj mu pomaga širiti splošno omiko in ki naj postane sestavni del našega vsekdanjika.

Ta naša želja po kulturnem osveščenju ni od včeraj, ampak lahko s ponosom povemo, da je naše podjetje eno izmed soustanoviteljcev Gledališke komune, katere namen je podružabljanje gledališke kulture in kulture sploh. Zato ni nemara odveč želja, da to sožitje s kulturnimi institucijami še okrepimo, saj bomo le tako uspešno šli v korak s časom in našim družbenim razvojem, ki terja delovnega in omikanega člana naše socialistične samoupravnne skupnosti.

Vsekakor je dandanašnji Mercator dokaz, da smo za uresničevanje takega cilja izbrali pravo pot. Poglejte! Naše podjetje je v 25 letih doživelo pravi razcvet: iz majhnega prehrabnega podjetja s 36 delavci, je po letu 1961, ko so se mu pripajala sorodna podjetja, svojo dejavnost obogatilo z gostinstvom, inženiringom, industrijo in storitveno dejavnostjo! Tako se je razvilo v veliko in ugledno podjetje s 4500 zaposlenimi in 820 učenci, združeno v 25 TOZD in z letno realizacijo 3.200.000.000 din.

In vseh teh 25 jubilejnih let je sindikat aktivno sodeloval pri osveščenju in izobraževanju zaposlenih, preskrbel abonmajske vstopnice za gledališke in druge kulturne prireditve. Z željo, da bo sodelovanje kulture in osnovnih organizacij sindikatov ostalo trajno, vas vabim, da si ogledate Komedijo ljubezni ter da se v prihodnje spet srečamo na kulturnih prireditvah, ki bodo povezane s takim ali drugačnim delovnim uspehom našega Mercatorja.

Tokrat smo za ozimnico dobro poskrbeli

Zadnje dni septembra je v štirih naših prodajalnah v Ljubljani stekla prodaja ozimnice, ki je bila namenjena tako sindikalnim organizacijam, kot individualnim potrošnikom. Zanimanje za nakup ozimnice je postalo zelo veliko in tako smo se odločili, da število prodajnih mest povečamo. Tako smo v Ljubljani prodajali ozimnico v kar enajstih prodajalnah, razen tega pa tudi v Polju, Vevčah, Litiji in Logatcu.

S tem, ko smo povečali število prodajalnih mest, smo tudi razširili izbiro sadja in zelenjave za ozimnico. Razen krompirja, jabolk in čebule, smo v prodajo vključili tudi hruške, grozdje in papriko.

Pa cene? Za vse pridelke, ki so bili res kakovostni, so bile zelo ugodne. Tako je bila cena za jabolka treh različnih vrst prve kvalitete 3,70 din, za iste vrste jabolka II. kvalitete je bila cena za dinar nižja. Krompir Igor je veljal 1,70 din, za kilogram čebule pa je bilo treba odšteti 2,70 din. Grozdje smo prodajali po 6,50 din, hruške Viljamovke po 5,40 in papriko po 4,25 din.

Naš komercialni sektor je s podjetjem »Sadje zelenjava« sklenil dogovor o oskrbovanju naših prodajal z ozimnico. Kako je šlo? So bile težave pri nabavi blaga? So bili kupci zadovoljni s kvaliteto, izbiro blaga in seveda cenami?

Zavrteli smo telefon in povprašali o tem nekaj prodajaln. Dobili smo takšne odgovore:

TOZD »Detajl, samopostrežba Vevče»: »Prve dni smo zbirali naročila. Ko so ljudje videli, da je sadje, pa tudi drugo kvalitetno, z nakupom niso oklevali. Največ je povpraševanja po jabolkih in

teh tudi največ prodamo. Do danes smo jih prodali že okrog 150 zabojev. Za krompir pa se nam zdi, da je že malo pozno, saj ga ne gre toliko, kot bi pričakovali. Sicer pa so potrošniki tudi z ostalim blagom zadovoljni. Zadovoljni so, ker je letošnja ozimnica tako dobro organizirana. Preko trgovskih podjetij in preko sindikatov v delovnih organizacijah.«

TOZD »Rožnik«, prodajalna na Trgu francoske revolucije v Ljubljani: Krompirja, čebule in jabolka gre zelo veliko. Napisali smo na tablo, kaj in po čem prodajamo. Pa ljudje vidijo in pridejo. Veliko je stalnih strank; takšnih, ki se že leta in leta oskrbujejo z ozimnico prav v naši prodajalni. Krompirja smo pa največ prodali; dobimo ga z Gorenjskega, nudimo pa Cvetnik in Igor. In ni samo dober, marveč tudi poceni. Kilogram pri nas stane le 1,55 dinarja. Prav zato prihajajo k nam kupci tudi iz drugih ljubljanskih četrti; celo iz Viča in Savskega naselja.«

TOZD »Detajl«, samopostrežba »Pri banki« v Litiji: »Pri nas je morda nekaj posebnega; krompir je pri nas doma in največ je povpraševanja po jabolkih. Najboljša se kupcem zde jabolka zlati delišes in so zadovoljni tudi s ceno. Ne nismo še prodali prav veliko. Po plačah pričakujemo pa pravi naval. Za to smo se že dobro pripravili.«

Tako je torej z letošnjo ozimnico. Splošno mnenje je, da je bil potrošnik dobro preskrbljen. Mnogo boljše, kot leta nazaj. In to s kvalitetnimi pridelki. In tudi cene so bile ugodne.

Mile Bitenc

V prenovljeni mesnici TMI v Čopovi ulici je zdaj še večja izbira svežega mesa...

...in mesnih izdelkov, konzerv, vložnih povrtnin.

Za preskrbo potrošnikov z ozimnico smo letos dobro poskrbeli. O ugodnih nakupih smo jih obvestili po tisku, v samih prodajalnah pa smo izobesili plakate...

...ponekod pa so kar takole zapisali, kaj ponujajo.

Prenovljena mesnica TMI v Čopovi

V prejšnji številki smo zapisali, da bo prodajalna TMI v Čopovi lepša. No, zdaj naj zapišemo to, da je ta prodajalna že lepša. Mnogo lepša in sodobnejša je.

Vsa oprema je povsem nova; izdelana po meri, nalašč za to prodajalno. V hladilnih vitrinah je veliko večja izbira raznih mesnih izdelkov, konzerv in vložnih povrtnin, kot je bila pred prenovitvijo. Tudi mesa, svežega, je ob vsakem času dovolj.

Razširjena je tudi hladilnica, preurejen je prostor za pripravo mesa, urejene so garderobe in sanitarije.

Promet se je precej povečal, stranke so mnogo bolj zadovoljne kot prej. Tako je povedal poslovodja, tovariš Franjo Maček.

»Sicer pa je tudi takšen letni čas, ko je potrošnja svežega mesa in mesnih izdelkov večja. Vseeno pa lahko z veseljem povem, da smo v teh treh tednih, odkar poslujemo v preurejeni prodajalni, napravili v primerjavi z istim obdobjem lani kar za 30 % večji promet.

Dnevno prodamo okrog 200 kilogramov govedine, ki jo je tudi sicer najlažje dobiti. Sledi svinjsko meso, ki ga prodamo na dan okrog 150 kilogramov, teletine pa (Nadaljevanje na 28. strani)

Voznike motornih vozil moramo temeljiteje izobraževati

Skupina šoferjev na predavanju o temeljih varnosti v cestnem prometu, ki je bilo v organizaciji AMD v Ptujju za šoferje Panonije.

Predsednik Avto moto društva Ptuj, tovariš Viktor Kranjc, daje navodila za testiranje voznikom motornih vozil.

Delavci Delovne skupnosti podjetja smo bili 11. in 12. oktobra na sindikalnem izletu. Ogledali smo si Bratislavo in Dunaj. Kljub dolgi vožnji in razmeroma kratkem času, ki je bil odmerjen za ogled znamenitosti obeh mest, smo si veliko ogledali in se z najlepšimi vtisi vračali domov.

Grad Schönbrunn na Dunaju ima kar 1200 sob. Med njimi smo si ogledali 45 soban in bili navdušeni nad lepotami in umetninami v njih. V parku pa smo se skupaj postavili pred objekt in nastala je tale fotografija.

Oktobra je stopil v veljavo zakon o temeljih varnosti v cestnem prometu. O navedenem zakonu je bilo v dnevnih informacijskih sredstvih precej govora, različna tolmačenja posameznih določil, polemike in podobno. Zakon je v veljavi in po njem se moramo ravnati vsi, ki se redno ali občasno vozimo po naših cestah. Problematično je za tiste, ki jim je vožnja motornih vozil poklic.

V TOZD Panonija smo organizirali posebno predavanje za vse poklicne voznike motornih vozil, kjer jim je predavatelj Avto moto društva Ptuj in predsednik občinskega sodišča za prekrške tovariš Rudi Novak, govoril o novostih, ki jih je prinesel zakon. Vozniki so prisluhnili predavatelju, ter postavljali različna vprašanja iz navedene tematike.

PREISKUS ZNANJA Slabi rezultati

Pred predavanjem je bil izврšen preizkus znanja vseh voznikov. Vozniki so anonimno izpol-

njevali teste za voznike motornih vozil. Za testiranje niso vedeli, tako, da se nanje niso pripravili, vendar to ne more biti opravičilo za slabe rezultate. Je opozorilo, da je potrebno voznike nenehno izobraževati in jih seznanjati z vsemi novostmi s področja varnosti v cestnem prometu.

Vprašalnik, ki so ga izpolnjevali obsega 110 možnih točk. Vsak, ki ima do 3 točke je opravil »izpit«, 3—10 točk pomeni, da lahko kandidat še ustno popravlja, vsak, ki ima več kot 10 točk, pa »izpita ni opravil«. Vozniki motornih vozil so dosegli naslednje rezultate: najmanj (5) točk je imel samo en voznik in samo ta bi lahko ustno zagovarjal vprašalnik, 8 voznikov je imelo od 17 do 30 točk, vsi ostali pa od 31 do 43 točk, kar pomeni zelo šibko znanje.

Rezultati niso vzpodbudni, prav zato bomo morali posvečati dopolnilnemu izobraževanju voznikov več pozornosti in organizirati več podobnih izobraževalnih akcij. zf

PRENOVLJENA MESNICA TMI V ČOPOVI

(Nadaljevanje s 27. strani)

gre približno polovica manj. Drobne vse vrste za prodajo okrog 150 kilogramov dnevno.

Nadalje je poslovodja še povedal, da so vsi zaposleni, teh je šest, s preurejeno prodajalno zadovoljni. Lepše in prijetneje je delo, pa seveda tudi počutje. To velja tudi za stranke, predvsem tiste, ki prihajajo v to mesnico redno. Le-teh je veliko, veliko pa je tudi slučajnih strank. Takšnih, mimoidočih, ki največkrat pridejo tudi po malice. Tem so na voljo razni mesni izdelki, pa konzerve in tudi že pripravljene sendviče imajo. Prodajo jih tudi do 300 na dan.

Če boste hodili po mestu in nameravali kupiti meso ali mesne izdelke, potem vstopite v prodajalno TMI v Čopovi. Videli boste, da je izbira vseh vrst mesa, mesnih izdelkov, konzerv, pa juh in drugih izdelkov res velika. In kar je tudi važno, lepo in solidno boste postreženi. Mile Bitenc

— Oprostite, ali smem vprašati, če ste zraven tehtali tudi luknje od sira?

Spominski posnetek smo napravili pred spomenikom padlim ruskim vojakom v Bratislavi.

ZADOVOLJNI Z MALICO

Pred dobrim mesecem smo v menzi centralnih skladišč odprli prenovljeno kuhinjo. Dnevno pripravljamo dve vrsti toplih jedil, ki so kvalitetno pripravljena. Topla malica velja 6 dinarjev.

Že nekaj časa smo bili priče pritožbam delavcev naših centralnih skladišč v Ljubljani zavoljo slabih malic in nesposobnega in neprijaznega osebja v menzi v Tobačni ulici.

Malice so bile nekvalitetno pripravljene, tovarišice v kuhinji pa so bile do delavcev večkrat celo nesramne.

Da bi se stanje izboljšalo, je delavski svet TOZD Grosist prinesel odločitev, da se kuhinja adaptira in premenja osebje. Dne 19. julija so pričeli z obnovitvenimi deli in v dobrih dveh mesecih so delavci centralnih skladišč dobili sodobno kuhinjo. V kuhinji so zaposlili tri nove delavke, ena pa je ostala od prej. Stroški renoviranja so znašali okrog 200.000 dinarjev.

Do 300 toplih obrokov

Menza pripravlja dnevno od 250 do 300 obrokov toplih malic. Vsak dan lahko delavci izbirajo med dvema menijema. Obrok velja 6 din. Poleg tega so delavcem na voljo še solata, sendviči, kranjske klobase, hrenovke; od pijač pa čaj, mleko, kava in brezalkoholne pijače.

Postrežba v menzi je na pol samopostrežna. Delavci si sami vzamejo podstavke, krožnike in jedilni pribor. Malico lahko plačujejo z boni ali pa z denarjem.

Obojestransko zadovoljstvo

Zapisali smo nekaj izjav zaposlenih v kuhinji in delavcev, ki se hrani v menzi. Povedali so nam:

Silva Smičiklas, vodja kuhinje:

V kuhinji delam že 30 let. K Mercatorju sem prišla zavoljo

Jožetu Kastelicu v slovo

V mesecu septembru nas je zapustil že drugi naš sodelavec. Za vedno si odšel od nas, komaj v 42. letu starosti, naš dragi sodelavec Jože Kastelic.

Celo desetletje si bil zaposlen v našem skladišču kot nekvalificirani delavec. Bil si priden delavec. Že več kot pred letom dni, te je kruta bolezen iztrgala iz naše sredine. Vendar nihče ni pričakoval najhujše. Upali smo, da boš ozdravel in se vrnil med nas.

Odšel si, vendar boš vsem ostal v lepem spominu, posebno pa še najožjim sodelavcem v skladišču.

Globoko sočustvujemo s tvojo družino.

Sodelavci TOZD
STANDARD Novo mesto

boljših osebnih dohodkov kot sem jih imela v prejšnji službi. Tu se dobro počutim. Z delavci se dobro razumem in moram reči, da sploh niso tako slabi, kot so o njih govorili.

Kuhinja je lepo urejena, močno pa pogrešam hladilnik, ki bi nam omogočil imeti nekoliko zaloge mesa. Prav tako si želimo, da bi dobile strojčke za lupljenje krompirja, čebule ipd., ker se s tem delom veliko zamudimo.

Dnevno kuhamo dva menija. Pripravljamo segedin, pasulj, ocvrte ribe s krompirjevo solato, zelenjavne juhe, golaš, jetrca, joto, polnjeno papriko, pečenice z zeljem, krvavice itd.

V kuhinji delamo štiri, dve kvalificirani kuharici in dve pomočnici.

Nerodno je le v toliko, da dela ena kuharica za blagajno, namesto za štedilnikom. Manjka nam le še ena nova moč, ki bi delala za blagajno.

Jožica Križaj, kuharica:

Prišla sem iz gostinstva. Tam sem delala tudi ob sobotah in nedeljah in odločila sem si poiskati boljše delovne razmere. Tu mi je všeč. Prostori so lepi, ljudje so prijetni. Le to si želim, da bi šla proč od blagajne, pa raje za štedilnik.

Stevo Horvat, oddelkovodja:

Hrana je okusna, cena ni pretirana. Tu se hranim redno. Všeč mi je tudi to, da sta nam na voljo dve topli jedili.

Centa Slavko, komisionar:

Današnja in poprejšnja menza se veliko razlikujeta. Danes imamo večjo izbiro, cena pa je enaka poprejšnji. Tudi osebje v kuhinji je prijaznejše in sposobnejše. V času obnavljanja smo hodili po malico ven, kjer smo več plačevali, pa še slabše smo jedli.

Tomšič Katarina, skladiščnica za pripravo blaga:

Hrana je dobra, cena pa je previsoka. Primerjam našo ceno s ceno malice v sosednji Tobačni tovarni, kjer topla malica velja 2 dinarja. Pa še pripombe na bone imam. Tisti, ki so v bolniški bona ne morejo vnovčiti, ker velja samo za nakup malice. Poskrbeti bi morali, da bi lahko z njim nakupili kako drugo blago.

Ivan Matko, skladiščnik:

Malica je okusna, cena pa včasih odgovarja včasih pa tudi ne. Navedel bom en primer: cena polnjene paprike in pa same omake, ki je še ostala, ne bi smela biti enaka. Drugače pa je vse urejeno, predvsem smo veseli higiene, ki vlada v kuhinji.

Vladislav Duša, delavec:

S toplimi obroki sem zadovoljen kot tudi s ceno, ki ni pretirana.

Jure Beber, skladiščnik:

Malica je dobra. Za ceno pa lahko rečem, da je zmerna.

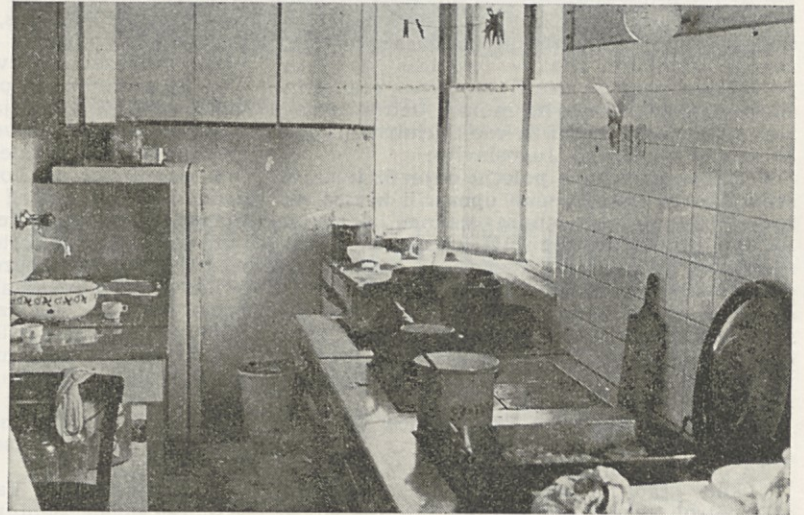
Milan Štok, šef embalaže:

Kvaliteta malice je napram nekdanji, odlična. Prav tako tudi čistoča v sami kuhinji. Tudi na ceno nimam pripomb, kajti drugod veljajo takšne malice tudi

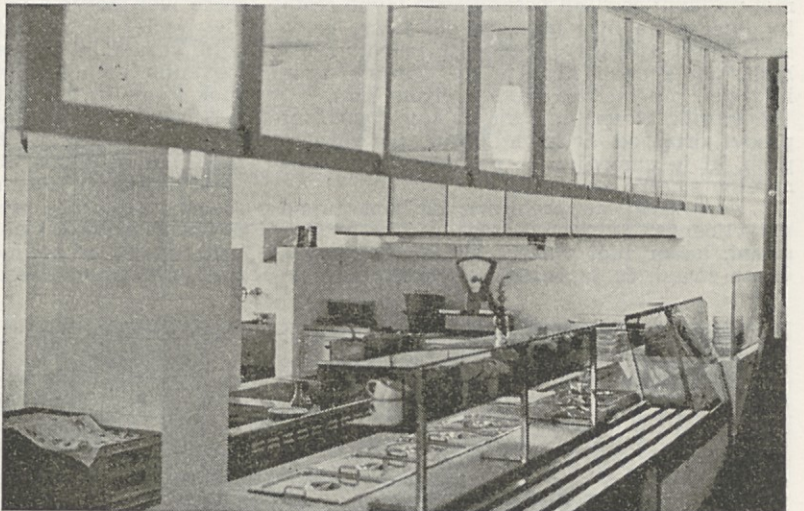
10 in več dinarjev. Z novo organizacijo dela smo se izognili čakanju na malico. Tudi, če lahko tako rečem, strupenih odnosov med osebjem v kuhinji in med delavci ni več. Tovarišice v kuhinji so prijazne in vljudne.

Kritiziral bi samo ceno kave. Tu moramo za kavico odšteti 1,50 dinarja, medtem ko na upravi stane 1 dinar. Čemu je ta razlika?

Nada Lombardo

Takšna je bila kuhinja še letos poleti.

Danes se lahko pohvalimo s sodobno urejeno kuhinjo v centralnih skladiščih.

Delavci so zdaj bolj zadovoljni in malica iz nove kuhinje še bolj tekne.

V prometu po novem

NEPOZORNOST, TVEGANJE IN ALKOHOL DOBIVAJO V PROMETU POVSEM NOVO CENO — POLEG DENARNE IN ZAPORNE KAZNI TUDI ODVZEM VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

1. oktobra je začel veljati pomemben prometni predpis ZAKON O TEMELJIH VARNOSTI CESTNEGA PROMETA, ki ga je zvezna skupščina sprejela že 29. marca. Novi predpis zagotavlja enotnost na najpomembnejših področjih prometne varnosti, ko pravi, da so temeljni pogoji, katerim morajo ustrezati javne ceste, temeljna pravila cestnega prometa, sistem prometnih znakov, temeljni pogoji za pridobitev pravice voziti motorna vozila in temeljni pogoji, katerim morajo ustrezati vozila v prometu, enotni za vso Socialistično federativno republiko Jugoslavijo.

V Dnevniku smo v poletju objavili trinajst sestavkov, v katerih smo opozorili bralce na najvažnejša določila novega zakona, zlasti pa na tista pravila, ki razrešujejo neposredne odnose med prometnimi udeleženci. Za kršitev omenjenih pravil predvideva zakon stroge kazni in druge nevšečnosti, zato je prav, da jih zlasti motorizirani poznajo. In prav zato objavljamo danes (na željo bralcev) seznam prometnih prekrškov, za katere so predpisane najstrožje kazni, in sicer:

- denarna kazen od 200 do 1000 din
- ali zapor do dveh mesecev.

Te prekrške stori:

1. kdor gradi na javni cesti objekt, napravo ali postroj, zasadi drevesa ali postavi predmete, zaradi katerih se zmanjšuje preglednost ceste, železniške proge ali križišča, ali stori karkoli, kar bi lahko ogrozilo ali oviralo promet na javni cesti ali poškodovalo javno cesto in objekte na njej (mimogrede: javno cesto sestavljajo spodnji in zgornji ustroj, zemljiški pas z obeh strani ceste, oprema ceste in zračni prostor nad cesto v višino 7 m);

2. voznik, ki vozi na cesti, na kateri so vozni pasovi drug od drugega ločeni, po voznem pasu, ki je namenjen za promet vozil iz nasprotnih smeri;

3. voznik, ki ne prehiteva ali vozi mimo ustavljenega ali parkiranega vozila z leve strani, kakor tudi voznik, ki ne prehiteva z desne strani, če je vozilo na vozišču zavzelo

tak položaj in daje voznik tak znak, da je moč zanesljivo sklepati, da bo zavilo na levo;

4. voznik, ki poveča hitrost vožnje takrat, ko ga prehiteva drugo vozilo;

5. voznik, ki začne prehitevati ali voziti mimo ustavljenega ali parkiranega vozila:

— ko je voznik, ki vozi za njim, že začel prehitevati,

— ko je voznik, ki vozi pred njim po istem prometnem pasu, že dal znamenje, da namerava prehitevati ali voziti mimo ovire na cesti,

— ko prometni pas, po katerem namerava prehitevi, ni prost na dovolj dolgi razdalji za varno prehitevanje (vožnja v škarje),

— ko prehiteva in po prehitevanju ne more varno zavzeti položaja na istem prometnem pasu, po katerem je vozil pred prehitevanjem (prehitevanje strnjene kolone);

6. voznik, ki na vozišču, na katerem teče promet v dve smeri, prehiteva pred vrhom klanca ali na nepreglednem kraju;

7. voznik, ki prehiteva tik pred križiščem ali na križišču, tik pred prehodom čez železniško progo ali na takem prehodu (razen če prehiteva kolo, kolo z motorjem ali motorno kolo brez stranske prikolice);

8. voznik, ki vozi mimo pred prehodom za pešce stoječega vozila, ki se je ustavilo zato, da pušča mimo pešce;

9. voznik, ki pred srečanjem z drugim vozilom ne uporabi zasenčenih luči (zasenčene luči mora prižgati:

— na razdalji, s katere oceni, da z lučmi svojega vozila slepi voznika, ki mu prihaja nasproti,

— ko prižge voznik nasproti vozečega vozila zasenčene luči ali daje znake, da ga bleščeče luči motijo,

— vselej na razdalji manj kot 200 m);

10. voznik, ki ne ustavi vozila pred zaznamovanim prehodom za pešce, kjer mu dani znak (semafor, miličnik) prepoveduje prehod;

11. voznik ali gonjač živine, ki se ne ustavi pred prehodom čez železniško progo, ko so zapornice spuščene ali so se začele spuščati, če svetlobni ali zvočni signali opozarjajo, da se bodo zapornice začele spuščati oziroma da po progi prihaja vlak;

12. voznik ali gonjač živine, ki se ne ustavi pred prehodom ceste čez železniško progo,

kadar se pokaže utripajoča ali nepretrgana rdeča luč pred zapornicami;

13. voznik, ki vozi vozilo pod učinkom mamila;

14. voznik, ki vozi vozilo pod učinkom alkohola ali poskuša začeti voziti (da je pod učinkom alkohola se šteje, če je v voznikovi krvi več kot 0,5 promila alkohola, kakor tudi v primeru, če je v krvi manjša količina alkohola, pa se s strokovnim pregledom ugotovi, da kaže znake alkoholnih motenj), voznik, ki pred ali med vožnjo uživa alkohol, pa vozi vozila C ali D kategorije, motorno vozilo, s katerim se opravlja javni prevoz (npr. reševalna ali taksi vozila itd.), kakor tudi voznik, ki mu je vožnja motornega vozila glavni poklic);

15. voznik, ki vozi v cestnem prometu motorno vozilo, pa nima še voziškega dovoljenja;

16. voznik, ki vozi v cestnem prometu vozilo, ki nima brezhibnih naprav za upravljanje ali zaviranje (kretalni mehanizem ali zavore vozila);

17. voznik, ki noče, da bi bil preiskan z ustreznimi sredstvi in aparati ali noče na strokovni pregled, da se preveri, ali ima v organizmu kaj alkohola oziroma ali kaže znake alkoholnih motenj oziroma ali je pod učinkom mamila ali psihoaktivnih zdravil;

18. voznik, ki vozi v cestnem prometu motorno vozilo v času, za katerega mu je bilo vzeto voziško dovoljenje.

Poleg strogih kazni pa grozi kršiteljem tudi odvzem voziškega dovoljenja, in sicer:

— OBVEZNO za čas od treh mesecev do enega leta, če je bil storjen prekršek pod točko 3, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 in 18;

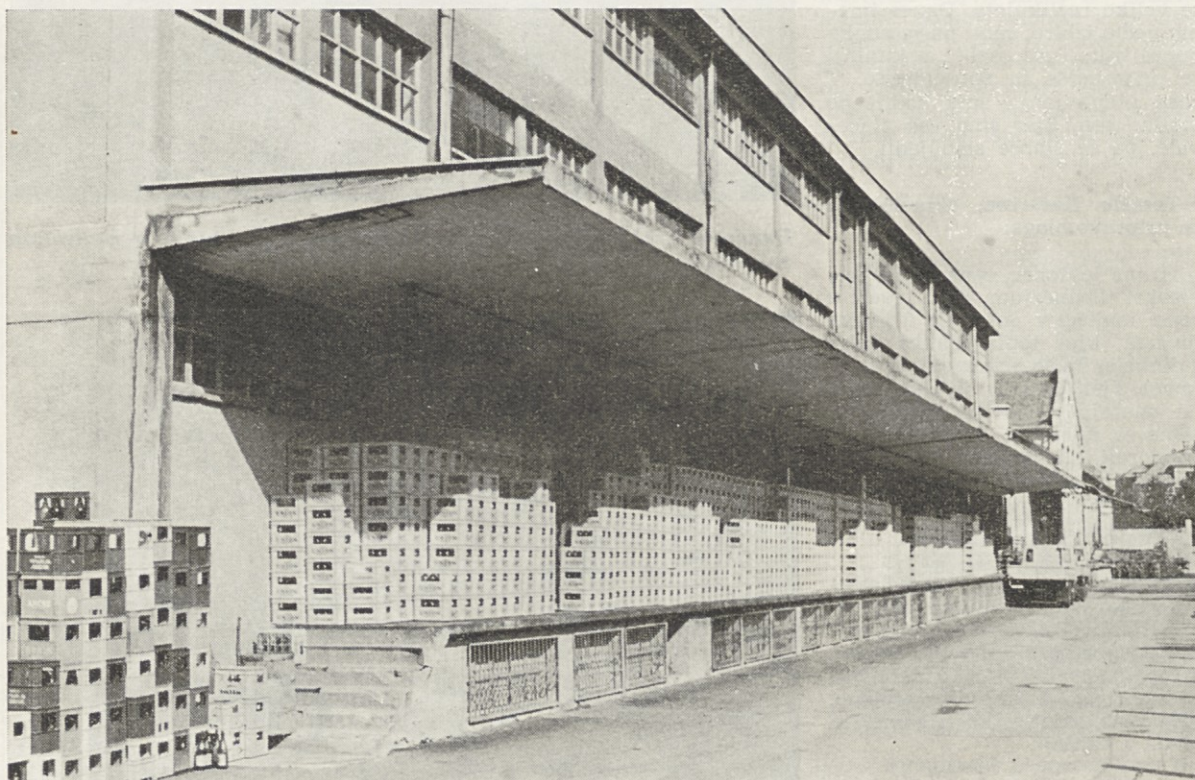
— OBVEZNO za čas od 30 dni do šestih mesecev, če je bil storjen prekršek pod točko 2, 4, 7 in 10, in

— neobvezno za čas od 30 dni do šestih mesecev za prekrška pod točkama 9 in 16.

Za prekršek iz točke 15 se izreče vozniku prepoved izdaje voziškega dovoljenja za čas od enega do treh let.

Nepozornost, tveganje in alkohol tako dobivajo v prometu povsem novo ceno.

Sestavek »V prometu po novem« smo si izposodili iz Dnevnika

Odkar je dvorišče okrog naših centralnih skladišč prekrito z asfaltno prevleko, je vse lepše. Nič več ni jeze zaradi lukenj in blata, pa tudi urejeno je vse mnogo bolj kot prej. Tudi embalaža je vedno lepo zložena in sortirana. Kaj ni zdaj tudi za nas prijetnejše?

Hotelski gost se je pritoževal šefu restavracije:

— Petelin, ki sem ga včeraj jedel pri vas, mi ni naredil dobro v želodcu. Že ob štirih zjutraj sem se prebudil zaradi tega.

— Naj se vam to ne zdi čudno. Ko je še živ, je tudi nas budi ob isti uri.

— Dragi, ali je res, da so golobčki neumni ptiči?

— Da, res, moja golobička!

— Kar naenkrat moje mačke ne razumem več. Najprej je spila pol steklenice bencina, potem je tekla v krogu kot nora, sedaj pa tu leži in se ne premakne. Kaj ji le manjka?

— Bencina vendar.

— Ali res ni nobenega kavalirja, se sprašuje naglas starejša ženska, ko v tramvaju išče prazen sedež.

— Dovolj je kavalirjev, toda nobenega praznega sedeža, se oglasi nekdo iz zadnjega sedeža.

Miš in slon gresta na kopanje.

— Ojej, zacvili naenkrat miška, doma sem pozabila kopalke.

— Ne skrbi, prijateljica. Jaz imam dvoje, pa ti bom ene posodil...

Ne, ne tako!

Da je trgovski poklic lahak, tega ne bomo rekli, ne trdili. Kar slišimo vas, trgovci, kako bi skočili kvišku in to zanikali. Vemo in verjamemo, da opravljati poklic prodajalca ni tako lahko in enostavno. Dan za dnem polna glava skrbi, pa cen, težko delo, nemalo-krat še preko rednega delovnega časa.

Pustiti je treba skrbi, ki so nastale doma, v družini; skriti je treba slabo voljo, žalost in jezo. Kajti le prijazen nasmeh in sproščenost sta kupcem po volji in to obenem poraja zagotovilo, da stranke obdržimo. Da pridejo tudi jutri, pojutrišnjem k nam po nakup.

Marsikdaj sem slišal v trgovini takšne ali podobne besede:

»Glej, Majda v naši trgovini je pa res vesela in vedno prijazna; in zna svetovati to ip. ono. Če ne bi bilo nje tu, že zdavnaj več ne bi hodila v to trgovino.«

Ljudje opazijo vse. Tokrat so Majdo. Pravzaprav so seveda opazili in si zapomnili tudi druge. Ampak žal, spoznali so jih v drugačni luči. Mar ni potrebno, da bi imeli povsod in samo takšne prodajalke, kot je, denimo Majda.

Zapisali smo v začetku sestavka, da je trgovski poklic težak. Res je težak. Toda, ne otežujmo si ga še sami. Kako neprijetni so spori in pregovarjanja v trgovini, tako seveda za kupca, kot tudi za prodajalca.

Kar bomo zapisali, je čista resnica. Sami smo bili takšnim in drugačnim prizorom priča in nemalokrat nas potrošniki tudi po telefonu »razveselijo« s kakšno pritožbo na račun naših trgovcev. In še to; vsaka podobnost z dogodki v vaši prodajalni je — slučajna.

»Ste na glavo padli?«

Stopil je starejši možak v samopostrežno prodajalno in hotel zavitek toaletnega papirja; takšnega, najbolj navadnega, najcenejšega. Verjetno zato, ker njegovi osebni prejemki, pravzaprav pokojnina, niso visoki.

»Dva dinarja petindvajset,« je kot iz topa ustrelila blagajničarka.

»Ne, to ne bo držalo,« je odvrnil možak in začudeno pogledal zavitek najbolj navadnega toaletnega papirja. Cena se mu očitno ni in ni zdela prava.

In blagajničarka je za ceno vprašala sodelavko; ta ni bila gotova, pravzaprav ni vedela. Tudi na prodajni polici, kjer je bil zložen cel kup toaletnega papirja, ni bilo cene. Da o ceni na zavitkih samih ne govorimo.

Možak je vrgel zavitek papirja na pult. »Kaj ste na glavo padli, toliko pa že ne stane,« je še dejal in odšel. Seveda brez papirja.

Prodajalke so ostale mirne, kot da se ni nič zgodilo. Za ceno se niso mogle zediniti, vsaka je vedela za svojo. Je to prav?

Mesarji, to so pa pravi umetniki

Resnično zaslužijo takšen izraz. Največkrat takrat, ko tehtajo. Ko tehtajo in računajo. Pravzaprav niti ne računajo. Kazalec na tehtnici se še niti ne ustavi, ko že vedo točno težo in znesek. Če-stitamo, matematiki ste, da je le kaj!

Sicer pa naj takoj pripomnim še to, da so izračuni največkrat kajpak napačni. Motijo se; pa seveda nikdar v svojo škodo.

Tudi neradi odrežejo meso od kosa, od katerega zahteva stran-ka. Raje naredi seveda po svoje, čeprav plača potrošnik iz svoje-ga žepa. Tisto meso, ki ga mesar podtakne.

»Ne, tega mesa pa res ne maram. Kar pogledajte, pokvarjeno je in smrdi,« je zatrjevala gospodinja. Po nekaj minutnem prepričevanju se je mesar toliko smehčal, da je odrezal lepše meso, od drugega kosa. Kdaj je zavil prejšnje, pokvarjeno meso, gospodinja ni videla. Opazila je to »pomoto« šele doma.

Je mar njegovo početje na mestu? Le kaj bi dejal, ko bi mu ponudili zrezke iz takšnega mesa?!

Maček v žaklju

Nemalokrat kupujemo tudi mačka v žaklju. Prav res. Vzemimo za primer topljene sirčke Zdenka. Tiste, v majhnih škatlicah iz folije. Kupovali smo v neki ljubljanski samopostrežbi.

To, da je v škatlicah sir, smo še lahko ugotovili. Toda kaj pa okus? Kakšnega naj zberemo? Tod se je zataknilo, kajti na mestu, koder piše ime sira, pravzaprav okus, je nalepka s ceno. Prav tam.

V celem kupu nismo našli niti enega takšnega sirčka, kjer bi bila nalepka na drugem mestu. Se gredo tod morda skrivalnice in nam namenoma ponujajo mačka v žaklju?

To je samo nekaj drobnih pripomb. Še bi lahko pisali in povedali, koliko sitnosti dela prav ti isti majhni novčič za pet par. Hudo je, če ga nimaš. Nemalokrat moraš pač menjati celo bankovec. Toda, če ostane dolžen prodajalec, moramo ostati mirni. Danes, jutri...

Ne jezite se, ampak roko na srce in priznajte: res je tako. Morda ne vsak dan, ne pogostoma, ampak res je tako. In morda prav res ne povsod.

Kako lepo pa bi bilo, ko bi podobnih primerov bilo čimmanj. Ali pa nič.

Zapisal:
Mile Bitenc

— Dedek, pridi hitro, ravnokar se bo pričela otroška oddaja!

Tudi letos smo sodelovali na razstavi »Vsakodnevna prehrana«, ki je bila v Potrošniškem informativnem centru v Ljubljani.

Vsakodnevna prehrana

V potrošniško informativnem centru Centralnega zavoda za napredek gospodinjstva je bila od 11. do 23. oktobra razstava pod naslovom »Vsakodnevna prehrana«. Namen te razstave je, da potrošnike informira z novostmi na področju prehrabene industrije. To je zaenkrat edina takšna razstava v Sloveniji, letos pa jo Centralni zavod za napredek gospodinjstva organizira že šesto leto zapored.

»S takšno razstavo skušamo pomagati proizvajalcu oziroma predelovalcu in na drugi strani potrošniku,« je v razgovoru dejala tovarišica Vida de Gleria, vodja potrošniško informativnega centra. »V času razstave prirejamo

v sodelovanju z razstavljalci tudi degustacije raznih prehrabnih artiklov, tako, da se potrošnik še lažje seznani z njimi. V glavnem na naši razstavi sodelujejo slovenska podjetja: med drugimi letos razstavljajo Žito, Emona, Fructal, Mercator, Marketing in druga.

Razstava je zelo dobro obiskana, strokovnjaki pa dajejo tudi nasvete o uporabi posameznih živil.

Že več let zapored na tej razstavi sodeluje tudi Mercator. Letos razstavljamo proizvode naše TOZD »EMBA«, ki so med potrošniki zelo cenjeni.

Mile Bitenc

DOPISUJTE V NAŠE GLASILO

— Kje so vendar moji copati in pipa, draga?

— Samo sekundo!!! V enem od žepov imam gotovo karto!

Ponujamo vam...

Tokrat v naši rubriki seznanjamo bralce s proizvodi podjetja »Medex« iz Ljubljane. Predstavljamo vam nekaj vrst medu, pa medico, melbrosino, melbrosio, matični mleček in poljuven. Vse te izdelke lahko nabavite, seveda, če jih še nimate na svojih prodajnih policah, v našem centralnem skladišču.

Naj obenem poudarimo, da so prav med in drugi izdelki iz medu in cvetnega prahu v veliki meri koristni rekonvalescentom, otrokom, nosečnim in doječim ženam, oslabelem; pomagajo pa tudi pri utrujenosti in izčrpanosti, pomanjkanju vitaminov in povečanem krvnem pritisku.

1. Med je vsekakor zdravo živilo. Za otroke in odrasle je vsaj žlička medu na dan nadvse priporočljiva. Tokrat vam ponujamo med z okusom kostanja, ajde in akacije. Cena za te vrste medu je 18,30 din, cvetlični med pa stane 17,50 din. Cene veljajo za pol kilogramske kozarčke medu.

2. »MELBROSIN« — med z matičnim mlečkom je izdelan po priznani inozemski licenci. V prodajo prihaja Melbrosin v več oblikah in sicer kot »melbrosin«, »melbrosin super A 140«, »melbrosin super D« itd. Cene so različne, od 54,00 din do 57,10 din.

3. GELEE ROYALE, MELBROSIA in POLJUJVEN so tudi preparati naravnih proizvodov čebel. Gelee royale ali matični mleček je snov, ki razvije iz navadne čebelje ličinke matico. Doseganje preiskave so pokazale, da je mleček biološko visoko aktivna in izredno kompleksna snov, ki vsebuje poleg beljakovin, aminokislin, ogljikovih hidratov, maščob in mineralnih snovi tudi precej vitaminov.

Znanstvene raziskave doma in po svetu so pokazale, da se mleček z uspehom uporablja v humani medicini, posebno v geriatrici in pediatriji.

Melbrosia je na razpolago vsem, ki se žele znebiti težav, ki nastopajo pri napornem delu, pri shujševalni kuri ali prekomernem kajenju. Če je žena nerazpoložena, če se čuti utrujeno, če je izčrpana po napornem porodu, potem priporočamo melbrosio.

Polljuven je naravni regenerater, saj vrača telesu vse sestavine, ki jih jemlje vsakodnevno naporno delo. Polljuven ima zelo široko področje delovanja. Pri mladih ljudeh pomaga prebroditi prve težave pri upadanju telesnih zmogljivosti. Ljudem, ki so na vrhu svojih ustvarjalnih sposobnosti, pomaga ohraniti moč ter zmanjšuje upadanje zmogljivosti posameznih organov. Starejšim ljudem vrača biološko visoko vrednostne snovi, ki so izrabljene pri vsakdanjem delu.

4. MEDICA »Kraljevič Marko« je alkoholna pijača, pravzaprav medeno vino, ki vsebuje 12% alkohola. Na trg prihaja v litrskih steklenicah po 33,00 dinarjev, v luksuzni 7 dl steklenici z dvema kozarčkoma pa stane 48,00 dinarjev.

Zbral in zapisal:
Mile Bitenc

— Imam pa res srečo! Vsaj podkvice, prinašalka sreče, je ostala nepoškodovana.

REŠITEV NAGRADNE IGRE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

No, vedeli smo že v naprej, da vam tokrat nagradna igra ne bo delala preglavic. Kar bali pa smo se, da bo v naše uredništvo poštar prinesel na kupe rešitev. Pa smo se krepko ušтели. Ko smo preštevali dopisnice z vašimi odgovori, kar verjeti nismo mogli, da jih je le 37. Da, prav res, samo 37. Ne znamo si razložiti, zakaj se tokrat niste bolj potrudili, kot recimo VINKO ZAJC iz Notranjih Goric, ki nam je poslal kar DVAJSET dopisnic.

Seveda je tako imel veliko možnosti, da mu žreb nakloni eno izmed treh nagrad, ki jih je tokrat prispevala TOZD »EMBA«. Seveda so to izdelki Embe.

Nagrade torej prejmejo: Vinco Zajc, TOZD »Hrana«, Notranje Gorice, Jože Mirtič, TOZD »Grosist«, papirni odd. in Ivanka Švajger, TOZD »Kavarna Evropac«.

Nagrajencem čestitamo, nagrade pa lahko dvignejo v našem uredništvu na Tržaški 37/a v Ljubljani.

NAGRADNA KRIŽANKA

Tokrat smo za vas pripravili nagradno križanko. Mislimo, da ni pretežka in zato pričakujemo veliko rešitev. Lahko seveda pošljete po več rešitev, toda vsako v svoji ovojnici.

Izmed pravih rešitev bomo izžrebali tri pravilne in jih nagradili. Torej na delo! Ne pozabite pa, da bomo upoštevali le rešitve, ki jih boste poslali v naše uredništvo najkasneje do 5. decembra.

Naš naslov že veste, pa vseeno še enkrat: Mercator, Delovna skupnost, Uredništvo časopisa »Mercator«, Tržaška 37/a, 61000 Ljubljana.

Te dni so drugi časopisi pisali o nas

DNEVNIK, 27. avgust 1974

DOBIČKI, SKOVANI S POMOČJO »IZHLAPEVANJA«

Pregledanih je bilo 26 trgovin — Z raznimi prekrški smo se srečali kar v 21 trgovinah — Za 2210 dinarjev mandatnih kazni

Tržni inšpektorji skupščine mesta Ljubljana so včeraj organizirali po nekaterih ljubljanskih živilskih trgovinah, v katerih prodajajo med drugim tudi sadje in zelenjavo na klasičen in predpakiran način, obsežno akcijo, v kateri so kontrolirali kvaliteto, težo in ceno tega blaga. Sadje in zelenjavo so kontrolirali v 26 trgovinah, pri tem pa so ugotovili mnoge nepravilnosti. Kar v 21 trgovinah so inšpektorji ugotovili prekrške — torej je bilo le v petih vse v redu...

Tržni inšpektorji so pregledovali kakovost limon, hrušk, breskev... — skratka vse zelenjave in sadja, ki ga dobi potrošnik v trgovinah Emone, MERCATORJA, ABC... Namen in poudarek te »sadno-zelenjavne« akcije je bil kontrolirati predvsem predpakirano blago, ki je v trgovinah zloženo po policah in kjer sadja ali zelenjave pred potrošnikom ne tehtajo. Le-ta vzame vrečko s to ali ono vrsto blaga v dobri veri, da je v njej vse v redu (kvaliteta, teža, cena...), pri tem pa se velikokrat ušteje...

In kaj so ugotovili inšpektorji? Spet moramo zapisati, da potrošniki za svoj denar nikakor ne dobijo prave vrednosti v sadju ali zelenjavi...

...V Emonini prodajalni na Gosposvetski cesti: zaračunavajo PVC vrečke, v katerih je pakirano sadje ali zelenjava, nepravilno tehtanje — v škodo potrošnika seveda — pa tudi kvaliteta in vrsta blaga nista označeni, Emona... Mercator, Gregorčičeva ulica: ni označena kvaliteta in vrsta blaga, Emona..., MERCATOR, Proletarska ulica: odstopanje od zapisane teže in cene, kvaliteta ni označena, MERCATOR, Vrhovci: slaba kvaliteta fižola in cvetače, MERCATOR, Brdo: neoznačene cene, MERCATOR, Rožna dolina IX/17: odstopanje v teži in ceni, cene za kilogram sadja in zelenjave niso označene, zaračunavanje vrečk pri predpakiranem blagu, MERCATOR, Tržaška 37: ni označenega datuma pakiranja, pa tudi cene za kilogram posameznega blaga niso označene, odstop v teži in s tem tudi v ceni, MERCATOR, Savsko naselje: pri klasični prodaji ni vidno označenih cen, predpakiran krompir je »premalto tehtal«, razlike v ceni, Emona, Savsko naselje: prodaja nagnite zelenjave... Emona..., MERCATOR, Vevče: nagnito, »prelahko«, pa še vrečke zaračunavajo, MERCATOR, Polje: prodaja paprike po višji ceni, kot pa je obremenjena trgovina s strani uprave, ni označenih cen in kvalitete in še MERCATOR na Pokopališki ulici: odstopanje v teži, ki je zapisana na predpakiranem blagu, s tem pa tudi »napačno« izračunana cena, ki jo mora odšteti potrošnik.

V vseh teh primerih so trgovci priznali prekrške in so takoj segli v žep ter inšpektorjem plačali mandatne kazni. Kolikokrat pa so že pred tem — in kolikokrat še

bodo — potrošniki segli »pregloboko« v žep in plačali trgovcem? Povedati pa je tudi treba, da je takšnih predpakiranih zavitkov sadja in zelenjave v vsaki trgovini precej in da se s pomočjo takih in podobnih prekrškov nabere v trgovinah lep kup denarja, ki nekje ostaja...

...Tako je bilo v MERCATORJU na Tržaški cesti le pri enem zavitku sadja, pri 1,42 kilograma sliv, zaračunanih 4,55 dinarja prevreč. Pri tem bi bilo zanimivo vedeti, kaj bi dejala blagajničarka v tej ali oni trgovini, ki bi ji kupec namesto določenega zneska dal nekaj dinarjev manj, ter ji vljudno pojasnil, da mu je ostalo »izhlapeło«?

Zapišimo še to, da prav zdaj poteka enaka akcija, ki jo je organiziral republiški tržni inšpektorat, po vsej Sloveniji...

DNEVNIK, 2. 10. 1974

MERCATORJEVE ZADREGE

Podjetje MERCATOR, ki združuje v svojih 25 TOZD po vsej Sloveniji in tudi izven njenih meja preko 500 zaposlenih, predstavlja nedvomno velik in močan člen v našem trgovinskem gospodarstvu. Razen trgovine vključuje tudi proizvodnjo, gostinstvo, inženiring in storitvene dejavnosti. Ob koncu leta 1973 je bilo v 470 prodajalnah in obratih ostalih dejavnosti zabeleženo 2,728,970.000 ND realizacije.

Kot trgovsko podjetje je MERCATOR trenutno v položaju, ki ni zavidanja vreden. Zamrzne marže, stalni porast cen — vse to močno vpliva na akumulacijo, ki pada. Nove stanovanjske soseske po vsej Sloveniji rastejo iz dneva v dan. Le-to pa narekuje tudi potrebo po odpiranju novih prodajnih površin. S sredstvi, ki so trenutno minimalna, tega problema ni mogoče rešiti, čeprav bi se pri MERCATORJU v gradnjo novih trgovin želeli vključiti.

Zadnje čase pa se v trgovini poraja še en problem. Pretok delovne sile je namreč močnejši iz dneva v dan — predvsem v Ljubljani. Težke delovne razmere, predvsem neurejen delovni čas, vse to je vzrok, da velik del trgovskih delavcev odhaja v druge poklice. V MERCATORJEVIH trgovinah je zaposlenih kar 96 % žensk, ki so obenem delavke in matere. In prav zaradi neurejenega delovnega časa, ta je tudi nemalokrat deljen, zaradi delovnih sobot, si jih veliko poišče nova delovna mesta. Nemalokrat tudi za nižji osebni dohodek.

Omenjena problematika se je začela porajati že v lanskem letu in je vse močnejša. Obravnavali so jo na številnih zborih delovnih ljudi, na katerih so tudi aktivno sodelovale osnovne organizacije sindikatov TOZD. V letošnjem letu pa je pobudo za ukinitve sobotnega popoldanskega dela prevzela tudi konferenca osnovnih organizacij sindikatov v podjetju.

Tudi učencev je v trgovskem poklicu vedno manj — predvsem iz mesta. Neredki po končani trgovski šoli izstopijo iz delovne organizacije; bodisi zaradi pre-

usmeritve v druge poklice. Tako je treba nemalokrat sprejemati v delovno razmerje celo nekvalificirano delovno silo.

Kakorkoli že, pri MERCATORJU je opaziti tudi veliko delovno vnemo, da bi vse te probleme rešili.

DELO, oktober 1974

POLNA ZIMSKA SHRAMBA

Koordinacijski odbor za preskrbo delavcev in občanov Ljubljane z ozimnico pri mestnem sindikalnem svetu je v sodelovanju s preskrbovalnimi podjetji poskrbel za možnost ugodnega nakupa jabolč, krompirja, čebule in druge ozimnice.

Sindikalne organizacije, pa tudi posamezniki lahko dobijo jabolka prve vrste po... za kilogram pri Emoni, MERCATORJU ter Sadju zelenjavi. Te cene veljajo za nakup večjih količin — za zaboj jabolč ali vrečo krompirja.

...MERCATOR bo prodajal ozimnico v štirih ljubljanskih trgovinah in sicer...

DELO, oktober 1974

SAMOVOLJA

Prebivalci obrobni naselij v Mostah in Polju siti MERCATORJEVEGA monopola

Mnogo hudih besed in obtožb na račun slabe trgovske mreže izrečejo prebivalci obrobni naselij na vzhodni strani Ljubljane. Naveličani so čakali v vrstah pred blagajnami, čakali na kruh, ki ga pogosto ne dočakajo in morajo zvečer ponj v center, čakanja na blago, ki bi ga slabo založene trgovine morale imeti na zalogi, pa ga po več mesecev ni dobiti.

Slišali smo o trgovinah, ki poslujejo kar v gostilni, pa tudi o trgovini, ki je odprta celo v nedeljo, a le za prodajo pijač, torej gostilna. Tudi samovoljni delovni čas razburja nekatere gospodinje, na primer v Besnici. Pravijo, da je najbolje tistim, ki imajo avto in lahko po žeblice skočijo v Ljubljano, na primer iz Dolskega. A gorje, če si doma v Bizoviku in hočeš po 15. uri še kaj malega kupiti!

Iz informacije, ki jo je izdelal IS občinske skupščine Moste-Polje, je razvidno, da je glavni nosilec osnovne preskrbe MERCATOR prek svojih TOZD. Že leta 1969 so bila ugotovljena problematična področja: Zadvor, Senožeti, Dolsko in Štepanja vas. Da bi preskrbo prebivalstva čimprej uredili, je bil tedaj MERCATORJU dodeljen kredit v višini 1.000.000 din preko sklada skupnih rezerv. Danes je jasno, da MERCATOR svojih obveznosti iz kreditne pogodbe ni realiziral in prebivalci dvomijo, da bi jih v kratkem izpolnil. Delegati krajevnih skupnosti se sprašujejo, zakaj si prav MERCATOR vedno zagotovi zemljišča, ki so v urbanističnih načrtih predvidena za trgovine, tako da se druga trgovska podjetja, ki so pripravljena brez večjih kreditov zgraditi prepotrebne trgovine, ne morejo vr-

niti na MERCATORJEVO mesto.

Trenutno je v teku širša akcija za razrešitev tega problema. Pri tem pa bo treba v bodoče gledati na koncentrirano stanovanjsko izgradnjo, ki bo imela zagotovljeno tudi primerno trgovinsko mrežo.

NAŠA KOMUNA, oktober

TURISTI PRINAŠAJO DEVI-
ZE

Turistična sezona gre h kraju. Ne bomo tokrat razpravljali o tem, ali je bila več ali manj uspešna. Navedimo le nekaj podatkov, ki so nam jih povedali v MERCATORJU.

Najprej smo se oglasili v bifeju TOZD Hrana na Tržaški 37 b. Poslovodja, tovariš Matija Cimerman je povedal, da se tuji turisti kaj radi ustavljajo v njihovem bifeju. Predvsem takšni, ki so že bili. Všeč so jim naše pijače, predvsem pleterska slivovka in arhivska vina. Tudi malice si lahko naroče in prav zato se tudi radi ustavljajo tod.

Skočili smo še v sosednjo samopostrežbo, ki ima menjalnico. Anica Seliškar, poslovodkinja, je povedala, da prihajajo tuji gosti malone iz svega sveta. Menjajo marke, lire, šilinge pa dolarje in druge valute. In česa največ kupijo? Žgane pijače so jim všeč, predvsem slivovka in razni likerji, pa vina; in tudi po naših dobrih suhomesnatih izdelkih radi segajo.

In še tale podatek. V juliju mesecu so v menjalnici SP na Tržaški 37 b, preračunano v dinarje, dobili 2,5 milijona dinarjev. Enak podatek velja tudi za mesec avgust.

DNEVNIK, 19. 9. 1974

PRENOVLJENA MESNICA

V Čopovi ulici bo jutri ponovno odprta mesnica MERCATORJEVE TOZD TMI. Adaptacija je bila že nujno potrebna, saj predpisi sanitarno-inšpekcijskih organov zahtevajo sodobno opremo, velike hladilne prostore in tudi urejene sanitarije in garderobe. Sodobno opremljena mesnica z delikateso bo nudila vse vrste svežega mesa, mesne in mlečne izdelke, razne konzerve in vloženo povrtnino. Odprta bo vsak dan neprekinjeno.

Stroški adaptacije, ki jih bo TOZD Tovarna mesnih izdelkov krila iz lastnih sredstev, bodo znašali 540.000 dinarjev.

DNEVNIK, 3. 10. 1974

Pred dnevi je v štirih ljubljanskih prodajalnah MERCATORJA stekla prodaja ozimnice, ki je namenjena individualnim potrošnikom, kot tudi sindikalnim organizacijam. Ozimnica bo kupcem na voljo do konca oktobra. Zaradi izrednega zanimanja pa je MERCATOR začel s prodajo ozimnice ta teden že v kar enajstih prodajalnah v Ljubljani, pa tudi v prodajalnah v Polju, Vevčah, Litiji in Logatcu.

Cene so za vse pridelke zelo ugodne. Tako so jabolka prve (Nadaljevanje na 34. strani)

Za proste dni nekaj več humorja

— Nič mi niste všeč, gospodična, reče doktor pacientki po pregledu.

Ona ga začudeno pogleda, strese z glavo in nič kaj prijazno pravi:

— Tudi vi niste najlepši, doktor!

Dve muhi se sprehajata po pleši. Nenadoma ena reče:

— Se še spominjaš, kako sva se v otroških letih prav tu igrali skrivalnice.

— Vsak dan pred jedjo morate vzeti šest žlic tega sirupa, pravi zdravnik pacientki. Ona nekaj časa razmišlja, potem pa pravi:

— To ne bo šlo doktor, doma imamo samo dve žlici.

Janezek, zopet si naredil vso domačo nalogo narobe. Ali nimaš nobenega brata, da bi ti pomagal?

— Se ne, tovariš učitelj. Toda kmalu ga bom dobil.

— Zakaj pa je tvoja žena tako ljubosumna na tvojo tajnico?

— Veš, preden sva se poročila, je bila tudi ona moja tajnica!

V nekem ameriškem dnevniku je bil objavljen naslednji oglas:

V mojem, pred hotelom Astoria v New Yorku parkiranem avtu je bila najdena ženska torbica, ki ni last moje žene. Lastnica jo lahko dobi proti odškodnini, ko ukor so znašali stroški tega oglasa. Če pa ji uspe prepričati mojo ženo, da torbica ni prišla v avto po moji krivdi, pa dobi le-ta tisoč dolarjev nagrade.

Ona: Dragi, ali vidiš tole oblekov izložbi? V ta model sem prav zaljubljena!

On: Potem pa kar pojdiva hitro naprej, sicer bom postal še ljubosumen!

»Franček,« zavpije mati svojemu sinu, vsa razburjena. »V žepu tvojih hlač sem ravnokar našla živo krotlo!«

»Kaj?« se ustraši Franček. »In kje sta potem moji dve miški?«

Škotinja je prišla od zdravnika in pove svojemu možu: »Zdravnik mi je svetoval spremembo zraka.«

»Ti imaš pa res srečo, draga! Ravnokar je veter začel pihati v drugo smer!«

Mlad učitelj sreča starega kolega, ki je že nekaj časa upokojen.

— Nič dobro ne izgledate, pravi mlajši.

— Nič čudnega, saj veste, da nimam več počitnic.

Učitelj razlaga svojim učencem: Imamo direktne in indirektne davke. Kdo mi lahko navede praktičen primer za indirekten davek?

Bernard, ki vedno vse ve, dvigne roko in pove: Tovariš učitelj, to je pasji davek! Tega ne plačujeje direktno pes sam...

Franček je razbil šipo na sosedovem oknu. Ves besen priteče ven sosed in vpije na dečka: Ali veš, kaj za to zaslužiš?

Ah, de malomarno Franček, tako malenkost naredim jaz zastoj.

Neki Škot prinese dan po poroki svoji ženi tablico čokolade, rekoč: En košček za tebe, en košček za mene, ostalo pa bova prihranila za najine otroke.

— Kaj naredi len človek, če spleza na drevo in se mu ne da zopet dol?

— Obesi se na list in čaka na jesen, da bo odpadel...

— Očka, zakaj pa so ribe nemee?

— Ali ti lahko govoriš, kadar imaš polna usta vode?!

— Moja hčerka je stara komaj tri leta, pa še zna svoje ime črkovati tudi nazaj.

— Kako pa ji je ime?

— Ana.

— Vaš zaročenec vam je nezvest, pripoveduje vedeževalka radovedni in zaljubljeni deklici. Če ga želite obdržati, ga morate opazovati na vsakem koraku.

— Strašno! On je poštar.

Škotski deček priteče k svojemu očetu in razburjeno pove:

— Očka, na pomoč, sosedova krava je v našem vrtu. Pojdi in jo naženi!

— Ne upij, rajši jo pomolzi!

Osel je na cesti srečal jokajočo svinjo.

— Zakaj jokaš, svinja?

— Tako sem žalostna, osliček. Kadar koli se ljudje med seboj kregajo, se vedno zmerjajo z mojim imenom, ko pravijo »ti si svinja«.

Osel na to sočutno odgovori: To je pa res svinjarija!

V mraku se sprehajata dve miški. Ko nad njima zleti netopir, pravi mlajša starejši: Ko bom jaz velika, bom šla tudi jaz med letalce.

Gospa Trontelj se pritožuje električarju:

— Že tri tedne vas prosim, da bi mi popravili zvonec pri vhodnih vratih, toda vi vseeno ne pridete.

— To pa ni res, gospa. Ravno včeraj sem bil spet pri vas. Dolgo sem pritiskal na zvonec, toda nihče mi ni prišel odpret...

— Kaj naredi najprej Škot, ko mu umre žena?

— Teče k peku in naroči eno žemljo manj!

Dva fakirja ležita na postelji iz žebeljev.

— Jutri pa grem k zobozdravniku, pravi eden.

— Pri Alahu, kako si le lahko privoščiš tako razkošje?!

— Mate, barka, ki si mi jo prodal, pušča vodo.

— Pa menda nisi mislil, da bo vino?!

Obisk: Vaša punčka je pa res srčkana. Ima čisto mamine oči. Mama: Da, in očkov nos. Mala: Da in sestrično krilo.

— Ali ste zadovoljni z mišolovko, ki smo vam jo včeraj prodali?

— Seveda sem. Našel sem zraven nje dve mrtvi miški, ki sta poginili od smeha, ko sta videli vašo mišolovko.

Novo hišno pomočnico vpraša gospodar:

— Ali ste dali ribicam v akvariju svežo vodo?

— Ne še, saj še tisto od včeraj niso popile.

Hotelir vpraša svojega natakarja: Povej mi, kaj je gost, ki je ravnokar odšel, napisal v pritožno knjigo?

Natakar: Ničesar, gospod šef, pač pa je namesto tega notri nalepil zrezek, ki ga je naročil...

— Po vseh teh letih vam res ne bi bilo treba biti tako sramežljivi in bi že lahko prišli iz vode.

— Peter, ali si bil mogoče ti zmenjen z neko gospodično Hildo?

Te dni so drugi časopisi pisali o nas

(Nadaljevanje s 33. strani)

kvalitete po 3,70 din, druge...

Kot vse kaže, bodo letos potrošniki z nabavo ozimnice dobro preskrbljeni; cene so dokaj primerne in v vseh prodajalnah enake. V kratkem pa bodo začeli tudi s prodajo vloženih izdelkov tovarne Eta iz Kamnika.

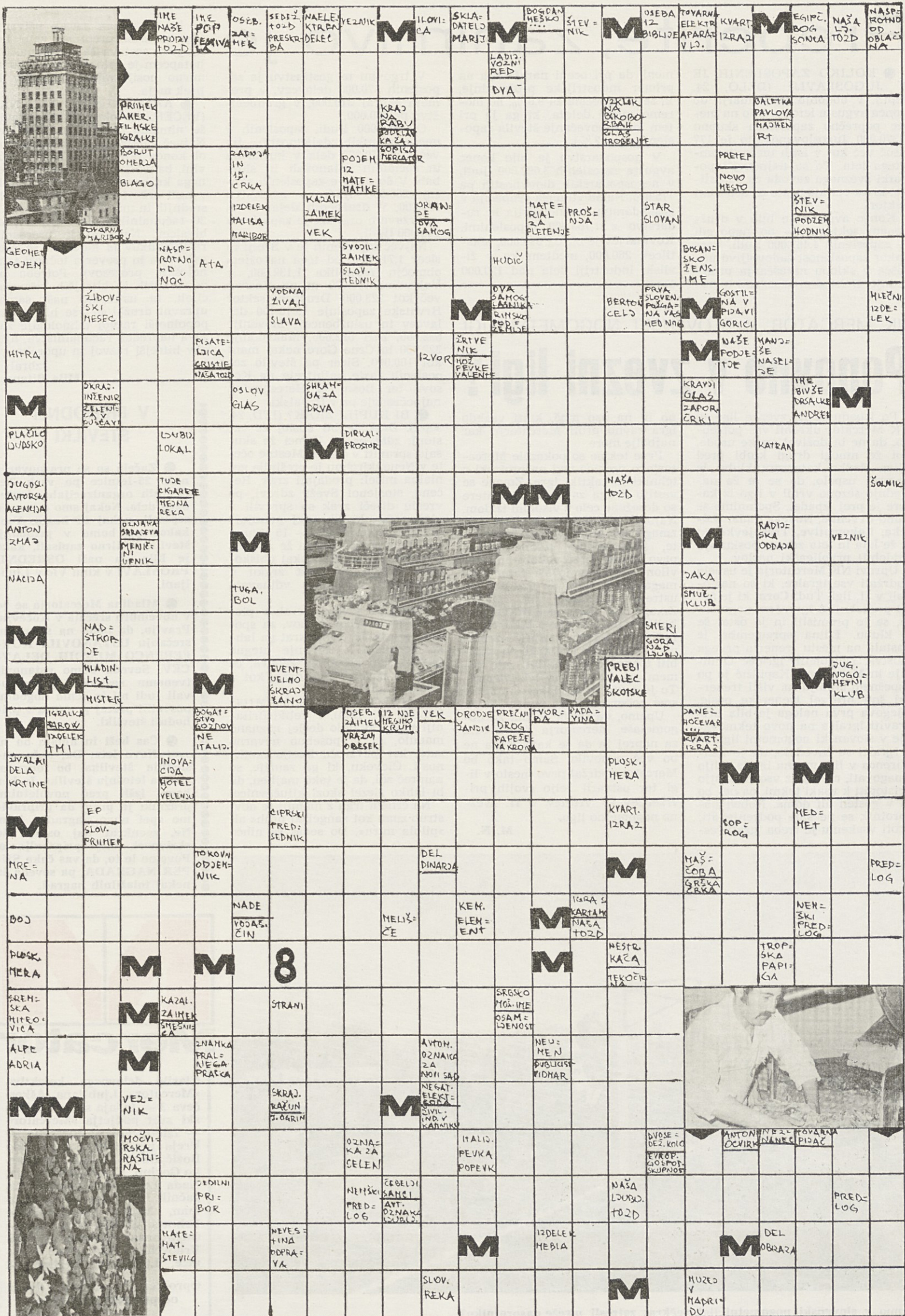
DNEVNIK, 22. 10. 1974

MERCATOR PROSLAVLJA

Z nastopom okteta Gallus so se v soboto zvečer na Vrhniki začele prireditve v okviru praznovanja 25-letnice podjetja MERCATOR. Sobotna prireditev je bila za delavce TOZD Vrhnika in Logatec. Do konca se bodo zvrstile takšne in podobne prireditve po vseh TOZD MERCATORJA. Tako bodo organizirane predstave v Mestnem gledališču ljubljanskem in v Šentjakobskem gledališču, za TOZD Gradišče v Trebnjem bodo igrali in peli člani ansambla Mihe Dovžana, Tržičanom bo pel Koroški oktet itd.

Osrednja prireditev pa bo 22. novembra dopoldne v dvorani kina Vič v Ljubljani. Na svečanosti bo 35 delavcev iz MERCATORJA prejelo državna odlikovanja, 256 delavcem pa bodo podeljene zlate značke kot priznanje za dolgoletno in uspešno delo v podjetju MERCATOR.

Povzela:
Maja Hočevar

Preberite, zanimivo je

● **KOLIKO ZAPOSLENIH JE V JUGOSLAVIJI** (DELO, 24. sept.). V obdobju od januarja do konca avgusta letos je bilo na mesec povprečno zaposlenih skupno 4.370.000 Jugoslovanov, to je 177 tisoč več kot v istih mesecih lanskega leta. To so najnovejši podatki zveznega zavoda za statistiko, ki pa veljajo samo za družbeni sektor.

Konec avgusta je bilo v družbenem sektorju — po napovedi — zaposlenih 4.467.000 ljudi. Vsekakor zaposlenost zadovoljivo narašča v sklopu naraščanja proizvodnje. Z drugimi besedami to po-

meni, da pri oceni naraščanja na primer industrijske proizvodnje, ki se je povečala za 9,6 %, ne moremo mimo deleža, ki ga je pri tem imelo povečanje števila zaposlenih (za 4,2 %).

V gospodarstvu je bilo konec avgusta zaposlenih 3.692.000 ljudi, v negospodarskih dejavnostih pa 775.000. Najštevilnejša skupina v gospodarstvu je industrija in rudarstvo z 1.760.000 zaposlenimi. Kovinarjev je okrog 340.000, tekstilcev 280.000, medtem ko v živilski industriji dela nad 150.000 ljudi.

V trgovini in gostinstvu je zaposlenih 570.000 delavcev, v prometu skoraj 310.000, v gradbeništvu pa 380.000.

Od 775.000 ljudi, zaposlenih v negospodarskih dejavnostih, jih več kot 560.000 dela v kulturnih in socialnih ustanovah in službah. V šolstvu je zaposlenih skoraj 260.000 ljudi, v zdravstvu 190.000. V družbenih dejavnostih in državnih organih je zaposlenih 210.000 ljudi.

Največ zaposlenih je v Srbiji in sicer 1.712.900, od tega na ožjem območju republike 1.132.000, v Vojvodini 457.000 in na Kosovu več kot 123.000. Družbeni sektor Hrvatske zaposluje 1.079.700 delavcev in uslužbencev, Slovenije 632.000, BiH 622.000, Makedonije 322.000 in Črne Gore nekaj manj kot 100.000. Sicer pa število zaposlenih raste najhitreje na Kosovu ter Bosni in Hercegovini, najpočasneje pa v Hrvatski.

● **BI KUPILI ZRAK?** (ITD, 24. sept.). Zrak je bil doslej še zastoj, zdaj pa ga Nemci že skušajo spraviti v denar. Mestne očete v Neuenkirchnu je prešinila genialna misel: prodajati zrak. Rečeno, storjeno! Sveži, zdravi, po vresju dišeči zrak so spravili v pločevinke, ki jih zdaj ponujajo obiskovalcem. Cena — 15 dinarjev. Baje so jo prodali že na stotine. Ne povedo pa, zakaj obiskovalci dajejo prednost zraku v konzervah, če lahko vdihavajo kar takega, iz narave.

Morda pa jemljejo zrak v pločevinkah s seboj domov, za spomin; a kdo ve, kolikokrat ga lahko vdihnejo... Dihanje utegne postati zelo zasoljena zadeva, če bo zrak povsod tako drag, kot v Neuenkirchnu.

● **NOVO NEVARNO MAMILO** (GLAS, okt. 1974). V Veliki Britaniji se je pojavilo doslej neznano mamilo, ki je posebno nevarno zato, ker povzroča iluzijo majhnosti. Človeku, ki ga zaužije, se namreč zdi, da je tako majhen, da bi lahko zlezal skozi ključavnico.

Na črnem trgu z mamili je novi strup znan kot »angelski prah« ali »pilula miru«. Do sedaj še nihče

ni bil kaznovan zaradi uživanja tega mamila, preprosto zato, ker njegova sestava še ni znana. Ti-hotapcem je zato uspelo, da so ga mirno nosili mimo policajev in prek meja.

● **RACUNALNIKI PRI NAS** (VEČER, 15. okt.). V Jugoslaviji še nimamo dovolj računalnikov. Največ elektronskih računalnikov ob koncu 1973. leta je bilo v trgovini, bančništvu in službi družbenega knjigovodstva. Tedaj je bilo v naši državi skupno 419 velikih, srednjih in malih računalnikov ali 20 računalnikov na milijon prebivalcev. Najmanj je procesnih računalnikov (s katerimi se preračunava in preverja točnost tehnoloških procesov). Potreba po popolnejših in hitrejših informacijah, ki ustrezajo naši samoupravni družbi in vse hitrejši in popolnejši razvoj tehnologije zahteva napredek računalništva, njegov hitrejši razvoj in uporabo.

Izbral:
Mile Bitenc

NK MERCATOR V SLOVENSKI NOGOMETNI LIGI

Ponovno v zvezni ligi?

Po izpadu iz II. zvezne lige je NK Mercator ukrenil vse potrebno, da ne bi doživel enake usode, kot že mnogi drugi klubi pred njim. Redko kateremu klubu je namreč uspelo, da se je že naslednjo sezono vrnil v ligo iz katere je prej izpadel. Spomnimo se samo **Crvenke**, **Novega Sada**, **Osijskega**, **Lokomotive**, **Trešnjevke**, ki si že leta in leta zaman poskušajo pridobiti prvoligaški naslov.

Upravi NK Mercatorja je uspelo obdržati vse igralce, ki so nastopali v II. ligi. Tudi **Corn**, ki je želel prenehati z igranjem nogometa, se je premislil in je ostal še v klubu. Edina sprememba je nastala na mestu trenerja prvega moštva. Dolgoletni igralec Olimpije in Mercatorja Kapičič je po uspešnem študiju na višji trenerski šoli prevzel trenerske posle. Njegova prva naloga je bila pripraviti igralce na novo tekmovalje v slovenski nogometni ligi.

Igralci se zavedajo, da je konkurenca v ligi močna in, če želijo zmagovati, morajo z vso resnostjo pristopiti k vsaki tekmi, pa naj bo ta v gosteh ali doma. Noben nasprotnik se ne sme podcenjevati; proti vsakemu je treba igrati res-

no in na vso moč, kajti vsakdo igra ravno proti Mercatorju kar najboljše more.

Prve tekme so pokazale Mercatorjevo premoč nad nasprotniki v tehniki in taktiki igre. Zmage se vrstijo druga za drugo, nekatere so dosežene celo z visokim izidom. Najbolj pomembna je vsekakor zmaga nad **Muro** iz Murske Sobote, neposrednim tekmečem za prvo mesto. Pred rekordnim številom gledalcev je Mercator premagal goste tako, da izid 5:3 ne ustreza dogodkom na igrišču. Zmaga nad **Muro** je igralcem nekoliko stopila v glavo tako, da so naslednjo tekmo z zadnje uvrščeno **Nafto** vzeli prelahko in izgubili točko, ki utegne biti zelo pomembna ob koncu tekmovalja. To je samo še en dokaz, da se ne sme nobeno moštvo podcenjevati.

Upamo, da bo ta tekma za nogometaše Mercatorja dobra šola za naprej in da se kaj takega ne bo več ponovilo. Samo tako bo Mercator obdržal prvo mesto v ligi ter ostvaril željo svojih privržencev — vrnitev v II. zvezno nogometno ligo.

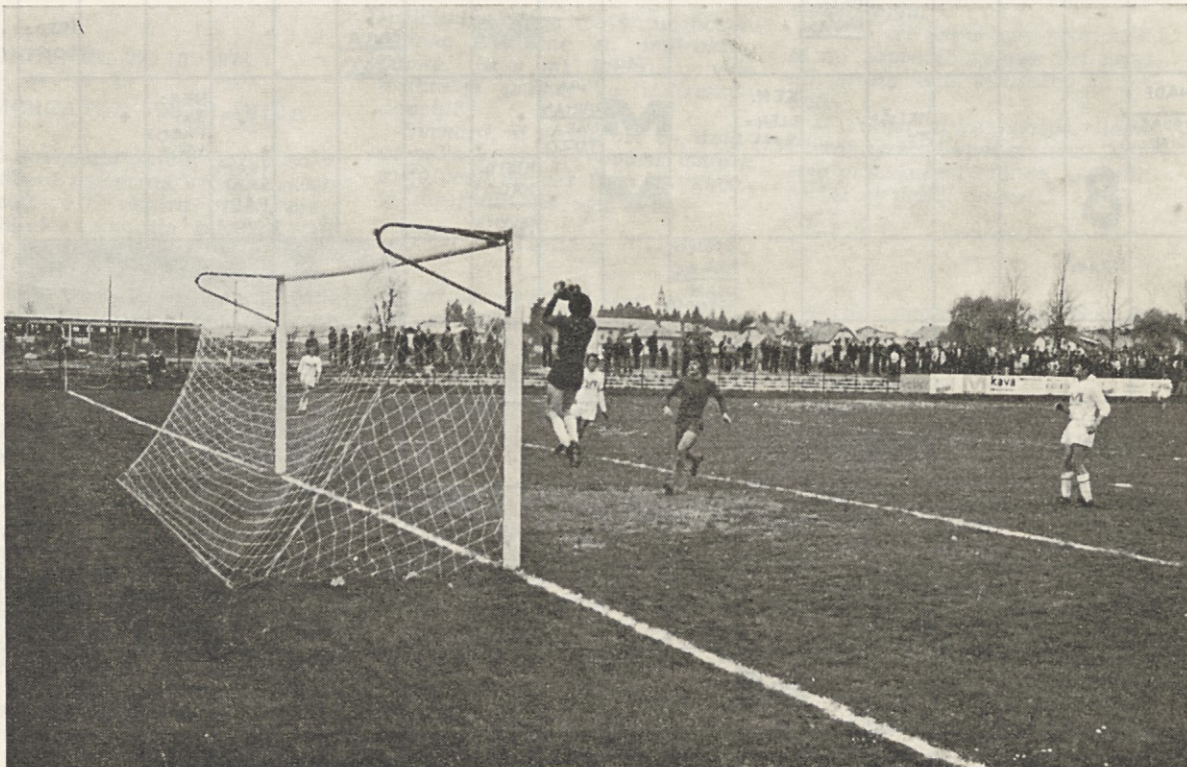
M. N.

V PRIHODNJI ŠTEVILKI

● Začela so se praznovanja naše 25-letnice po vseh Temeljnih organizacijah združenega dela. Nekaj smo o tem že zapisali, nekaj še bomo. Vsekakor pa bomo v prihodnji številki obširno zapisali, kako je bilo na naši **OSREDNJI PROSLAVI** v kinu Vič v Ljubljani.

● Mladina Mercatorja se bo v novembru srečala v Kočevju. Pravijo, da bodo na skupnem srečanju **USTANOVILI KONFERENCO MLADIH DELAVCEV**. Seveda bomo ustanovitvenemu sestanku prisostvovali tudi mi in temu dogodku posvetili precej prostora v prihodnji številki.

● Čas beži in kmalu bo tu spet Novo leto. Da, naša naslednja številka bo obenem zadnja letošnja številka. In ker bomo izšli pred novoletnimi prazniki je prav, da pripravimo spet novo nagradno igro. Ne, zaenkrat naj ostane še skrivnost, kaj pripravljamo. Povemo le to, da vas čaka **SUPER NAGRADA**, pa seveda še nekaj tolažilnih nagrad.

Bomo v slovenski nogometni ligi večkrat zatresli mreže nasprotniku?

Glasilo delovnega kolektiva »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja skupni delavski svet podjetja »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domanjko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogacnik, Jože Renner, Janez Rozman, Mirko Rupel, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovčak — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovčak — Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8

Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov